გორელი პენსიონერები მუშტი-კრივს გადაურჩნენ A6

ევროისტორია A8

"ხალხის პირისპირ" - ანკეტა B3

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ხუთშაბათი, 29 მაისი, 2003 წელი. №145 (357)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

არმიის დემოკრატიული კონტროლი სემინარებზე და რეალობაში

ნატო-ს სამხედრო-პოლიტიკურ სისტემაში ქვეყნის გაწევრიანების ერთ-ერთ უმთავრეს წინაპირობას სამხედრო ძალებზე დემოკრატიული კონტროლის დაწესება და არმიის მართვის საქმეში სამოქალაქო საზოგადოების როლის გააქტიურება წარმოადგენს.

A3

ეკონომიკა

„თურქეთის ავიახაზებთან„ დავამ ხელისუფლების ზედა ეშელონებში გადაინაცვლა

სასამართლო განხილვებს, სააქციო საზოგადოება "თურქეთის ავიახაზებსა" და საქართველოს საგადასახადო დეპარტამენტს შორის, ბოლო არ უჩანს.

A4

უცხოეთი

სომხეთის არჩევნების შედეგები უკვე ცნობილია

სომხეთის ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ გამოაქვეყნა 25 მაისს გამართული საპარლამენტო არჩევნების შედეგები. 5-პროცენტიანი ბარიერი ხუთმა პარტიამ გადალახა, აქედან სამი სახელისუფლებოა, ორი - ოპოზიციური.

A5

საზოგადოება

კონცერტი არჩევანისთვის

ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის თბილისის სახელმწიფო ქორეოგრაფიული სასწავლებლის დირექტორმა თამაზ ვაშაკიძემ, სასწავლებლის დახურვის შესახებ გუშინ უკვე ოფიციალურად განაცხადა, დღეს კი საპროტესტო გამოსაშვებ "აქცია-კონცერტს" აწყობს.

A6

სამართალი

გამოძიება გორში მომხდარი ინციდენტის ავტორებს ეძებს

"წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ჩადენილი ხულიგნობა", - ასეთი კვალიფიკაცია მიეცა, სახელმწიფო მინისტრის ავთანდილ ჯორბენაძის დავალებითა და კატეგორიული მოთხოვნით, გუშინწინ გორის ცენტრში მომხდარი გაწევ-გამოწევის ფაქტს.

A7

ამინდი

თბილისი	24
ქუთაისი	26
ბათუმი	22
სოხუმი	23
ფოთი	24
თელავი	24
ზუგდიდი	26
გორი	22
ახმეტა	24
ჭიათურა	24
გაგრა	22
სამტრედია	26

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1475
ევრო	2.5134
გირვანქა სტერლინგი	3.5129
რუბლი	0.0697

როგორ ატარებს ეუთო არჩევნებს

მაია ჭალაგანიძე

ათი-თორმეტი წლის წინ რომ საქართველოს მოწყობაში ეუთო-სა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებს აქტიური მონაწილეობა მიეღოთ, 2 ნოემბერს, უკვე საკუთარი ძალებით, ნამდვილად ჩავატარებდით დემოკრატიულ არჩევნებს. სამწუხაროდ, ხელისუფლება დამოუკიდებლობის 12 წლის აღსანიშნავ აღლუმს ვერ აფინანსებს და წარმოიდგინეთ, დემოკრატიული არჩევნების ჩატარებაც გვიჭირს. ეს პრობლემა მხოლოდ საქართველოს დარჩა.

წინასაარჩევნო პერიოდი მძიმე არჩევნებს გვიქადის. პოლიტიკური სპექტრის ერთი ნაწილი, რეალობის გათვალისწინებით, არჩევნების ჩასატარებლად საერთაშორისო ორგანიზაციებს უხმობს, მეორე ნაწილი კი ამას ქვეყნის ისტორიისა და სახელმწიფოებრიობის შეურაცხყოფად აღიქვამს.

ეს კამათი, რა თქმა უნდა, პოლიტიკოსებს შორის ხდება, თორემ არაოფიციალური მონაცემებით 3.232.495 ამომრჩეველს მხოლოდ ერთი რამ სურს - გარანტირებული და სტაბილური ცხოვრება.

ჩვენი დღევანდელი პერსონა, **ზურაბ ბექაია** ეკონომიკური პოლიტიკისა და სამართლებრივი საკითხების ქართულ-ევროპული საკონსულტაციო ცენტრის ექსპერტი, კოსოვოში ეუთო-ს მიერ ჩატარებულ ორ არჩევნებში იღებდა მონაწილეობას. პირველი, მუნიციპალური არჩევნებისას კოსოვოს ერთ-ერთი საარჩევნო უბნის ხელმძღვანელიც იყო ეუთო-დან.

გაგრძელება B1 გვერდზე

კალაძე ჩემპიონია!

REUTERS

კვლავ ჩიხი

თამარ მჭედლიშვილი

პრეზიდენტ შევარდნაძის გადაწყვეტილებით, ხვალ პარლამენტი რიგგარეშე სხდომას გამართავს. პრეზიდენტმა დეპუტატებს საგანგებო სხდომაზე საარჩევნო კანონის განხილვა ისე დაავალა, რომ მათ ოფიციალურ მიმართვას არც კი დალოდებია. ამასობაში, პარლამენტში გამართული ყოველი კონსულტაცია, როგორც წესი, უშედეგოდ სრულდება და პოზიციასა და ოპოზიციას შორის შეთანხმება სულ უფრო ჭირს. მთავარი პრობლემა, რაღა თქმა უნდა, საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტების წესია, თუმცა გუშინ სახელისუფლებო ფრაქციების ზოგიერთმა წარმომადგენელმა და, ასევე, აღორძინების წევრებმა, ღიად განაცხადეს, რომ სულაც არ იქნებიან წინააღმდეგნი, თუკი ორ ნოემბერს არჩევნებს დღეს მოქმედი საარჩევნო ადმინისტრაციები ჩაატარებენ. ამის მიუხედავად, სახელისუფლებო ფრაქციებმა გუშინ მაინც წარადგინეს ცესკო-ს დაკომპლექტების მორიგი ახალი მოდელი, რომელიც, რა თქმა უნდა, ოპოზიციისთვის სრულიად მიუღებელი აღმოჩნდა. ოპოზიციონერები კვლავ პარიტეტულ საწყისებზე დაკომპლექტებული კომისიის შექმნის მომხრეები არიან.

გუშინ დილით, პრეზიდენტის გადაწყვეტილების თაობაზე მხოლოდ პარლამენტის თავმჯდომარე და სახელისუფლებო ფრაქციების ლიდერები იყვნენ ინფორმირებულები. ასე რომ, პარასკევს სხდომის დანიშვნა ოპოზიციისთვის აბსოლუტურად მოულოდნელი აღმოჩნდა.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ქართულ-აფხაზურ კონფლიქტს ექსპერტები "შეექიდნენ"

გიორგი ასანიშვილი

გუშინ სასტუმრო "შერატონ მეტეხი პალასში" დაიწყო ექსპერტთა საერთაშორისო სემინარი თემაზე - "კონფლიქტის მოწესრიგების ახალი მოდელები და მათი ადაპტაციის პერსპექტივები აფხაზეთში". ღონისძიების ორგანიზატორები არიან აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული, საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისია, ფრიდრიხ ებერტის ფონდის წარმომადგენლობა საქართველოში, ბრიუსელის თავისუფალი უნივერსიტეტი, ორგანიზაცია "შერიგების რესურსები" (ლონდონი) და სამხრეთ კავკასიის რეგიონული უსაფრთხოების ინსტიტუტი. კონფერენციაზე, რომელიც დღეს დაასრულებს მუშაობას, მსჯელობა კონფლიქტების მოწესრიგების იმ ტექნოლოგიებს შეეხო,

გაგრძელება A3 გვერდზე

ექსპერტები ებრძვიან კონფლიქტს, რომელიც ადგილიდან არ იძვრის

საქართველოს ენერგეტიკა რუსეთის გავლენის სფეროში ექცევა

მაია ურუშაძე

ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი დარგი – ენერგეტიკა, ფაქტობრივად, მთლიანად რუსეთის გავლენის სფეროში ექცევა. ამაზე ისიც მეტყველებს, რომ გუშინ საქართველოს პრეზიდენტი პირადად შეხვდა "გაზპრომის" მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარეს ალექსეი მილერს და გაზის რუსული გიგანტის საქართველოს ბაზარზე შემოსვლის თაობაზე ესაუბრა.

"გაზპრომს" საქართველოში დიდი გეგმები აქვს

"ჩვენ ვურჩევთ საქართველოს, თავი შეიკავოს "გაზპრომთან" ყოველგვარი ხანგრძლივი ურთიერთობისგან და შეინარჩუნოს საქართველოს ენერგოსექტორი სახელმწიფო საკუთრებაში მანამ, სანამ კომერციულად აქტიური ინვესტორები არ გამოჩნდებიან," - აცხადებდნენ ამ ერთი კვირის წინ, ნატო-ს ეგიდით გამართულ სამეცნიერო კონფერენციაზე ენერგეტიკის ექსპერტები.

მიუხედავად ამ რჩევისა, გუშინ, პრეზიდენტისგან გამოსული ალექსეი მილერი საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციისა და "გაზპრომის" მიერ ერთობლივი საწარმოს შექმნის თაობაზე საკმაოდ თავდაჯერებულად საუბრობდა. მისი თქმით, ეს საკითხი, პრაქტიკულად, გადაწყვეტილია და შეთანხმებას "უახლოეს თვეში" (სავარაუდოდ, უკვე ივნისში) მოეწერება ხელი.

გაგრძელება A4 გვერდზე

ქაღალდზე არსებული ანსამბლი - უკანონო მიგრაციის საშუალება

უკანონო მიგრაციით შეწუხებული სხვადასხვა ქვეყნის უმაღლესი ხელისუფლების წარმომადგენლები, თავიანთ ქვეყნებში უმუშევრად დარჩენილი და "ჰაერში გამოკიდებული" ქართველების შესახებ, საქართველოს ხელისუფლებას პერიოდულად ახსენებენ ხოლმე. მიუხედავად იმისა, რომ ყოველთვიურად ათობით ადამიანი ახერხებს უცხოეთში გაქცევას, საქართველოში უკანონო მიგრაციის წინააღმდეგ ბრძოლის ფაქტები არც ისე ბევრია.

თამარ კაციტაძე

"იმის გარდა, რომ ქართველები უცხოეთში, ძირითადად, ყალბი დოკუმენტების საშუალებით ხვდებიან, ხშირად უკანონო მიგრაციის ერთ-ერთი გზა უცხოეთში მიწვეული შემოქმედებითი თუ სპორტული ჯგუფებიც არის. გარკვეული საფასურის გადახდის შემდეგ, უცხოეთში დარჩენის მსურველნი აღნიშნულ ჯგუფებში ხვდებიან და ამ გზით სასურველ ქვეყნამდეც აღწევენ", – გვითხრეს შინაგან საქმეთა სამინისტროში, რომლის ერთ-ერთი ფუნქცია სწორედ უკანონო მიგრაციასთან ბრძოლაა.

გაგრძელება A7 გვერდზე

ამერიკამ ირანზე ზეწოლა გააძლიერა

ბუშის ადმინისტრაციამ ირანზე ზეწოლა განაახლა. ვაშინგტონი თეირანს ალ-ქაიდას მებრძოლების მფარველობაში, ერაყის შიდა საქმეებში ჩარევასა და ბირთვული იარაღის შექმნის მცდელობაში ადანაშაულებს. რუსეთმა ამერიკის შეშფოთება გაიზიარა და თეირანს თანამშრომლობისაკენ მოუწოდა.

თეთრი სახლის წარმომადგენლის არი ფლეიშერის განცხადებით, ამერიკის ხელისუფლება ირანზე ზეწოლას იმიტომ ახორციელებს, რომ თეირანმა ბირთვული იარაღი არ შექმნას. შეკითხვაზე - რა პასუხი გასცა ვაშინგტონის ბრალდებებს ირანმა, ფლეიშერმა განაცხადა, რომ პასუხი "არადამაკმაყოფილებელი" იყო.

ადმინისტრაციის წევრების შეხვედრა, რომელზეც უნდა გადაწყვიტონ, გაამკაცრებენ ირანის მიმართ პოლიტიკას, თუ არა, დღეს გაიმართება. "ვაშინგტონ პოსტის" ინფორმაციით, ადმინისტრაციის ზოგიერთი მაღალჩინოსანი, განსაკუთრებით – პენტაგონში, ხელისუფლებას მოუწოდებს, რომ ირანის მთავრობაზე ზეწოლა მაქსიმალურად გაზარდონ იმ სადაზვერვო მონაცემების ფონზე, რომლის თანახმად, ერ-რიადში 12 მაისს განხორციელებული ტერორისტული აქტები ირანში მყოფმა ალ-ქაიდას წარმომადგენლებმა დაგეგმეს.

გაგრძელება A5 გვერდზე

A2 ინფორმაცია A3 პოლიტიკა A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 ევროისტორია

B2 რევიუ B3 ანკეტა B4 სპორტი B5 სპორტი B6 განცხადებები B7 სტილი B8 სხვადასხვა

გივი თარგამაძე ანტიკორუფციულ საბჭოში მაღალჩინოსნებს ეპატიჟება

ლენა მიქაძე

მას შემდეგ, რაც გივი თარგამაძემ რამდენიმე თვის განმავლობაში საქართველოში შემოსული "კონტრაბანდის ანატომია" იკვლია და თავისი რამდენიმეთვიანი კვლევის შედეგებიც მასმედიაში გამოაქვეყნა, დიდი ხანი არ გასულა. ამის თაობაზე ვრცლად "24 საათი", დაახლოებით, ერთი კვირის წინ წერდა. ანტიკორუფციული საბჭოს წევრმა თარგამაძემ რამდენიმე "ცხელი ადგილი" დააფიქსირა, საიდანაც ქვეყანაში კონტრაბანდა შემოედინება და ქვეყნის ეკონომიკას, სახელმწიფო ბიუჯეტს მილიონობით ლარის ზარალი ადგება. აქვე თარგამაძემ კონტრაბანდულ ბიზნესთან დაკავშირებული უწყებების - საგანგებო ლეგიონის, სასაზღვრო დეპარტამენტის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს და ა.შ. გარდა, პრეზიდენტის ერთ-ერთი ნათესავიც, აკაკი შევარდნაძე დაასახელა.

გამოქვეყნებული მასალების შემდეგ, გივი თარგამაძე კონკრეტულ პასუხს ითხოვს. გუშინ ანტიკორუფციული საბჭოს ტრიბუნიდან მან თავისი პუბლიკაციის მცირედ შედეგებზე ისაუბრა. როგორც ფინანსთა სამინისტროს კოლეგიის სხდომაზე გუშინვე დამსწრე თარგამაძემ გაარკვია, მებაჟეები საკუთარი განცხადების საფუძველზე თანამდებობებიდან უკვე გათავისუფლებული არიან. უახლოეს მომავალში კი კონკრეტული სამართალდარღვევის ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმეც უნდა აღიძრას. თარგამაძე თანამშრომლობისათვის საბაჟოსა და ფინანსთა სამინისტროს თავკაცებს მადლობას უხდის და კონტრაბანდის საკითხთა განსახილველად ანტიკორუფციულ საბჭოში მაღალჩინოსნებს ეპატიჟება. როგორც იგი აცხადებს, ბიუროს ხელმძღვანელ კახა უგულავასთან შეთანხმების შემდეგ, უახლოეს მომავალში, ბიუროში მოსასმენად შინაგან საქმეთა და უშიშროების მინისტრებს, საბაჟო დეპარტამენტისა და საგანგებო ლეგიონის ხელმძღვანელებს დაიბარებენ. სახელმწიფო მინისტრი ავთანდილ ჯორბენაძეც, ასევე, მოწვეულთა სიაშია.

კიდევ ერთი დისკუსია

მერაბ მეტრეველი

გაუგებარია, რა პრინციპით არჩევენ განსახილველ თემებს და დისკუსიაში მონაწილე სტუმრებს აჭარის წარმომადგენლობაში, მაგრამ ისინი რომ პრესის დიდ ინტერესს არ იწვევენ, ფაქტია. მაგალითად, გუშინდელ დისკუსიას არც ერთი ტელევიზია არ ესწრებოდა (თუ, რა თქმა უნდა, "აჭარის ტელევიზიას" არ ჩავთვლით). პრესაც ერთი-ორი გაზეთით და ამდენივე სააგენტოთი თუ იქნებოდა წარმოდგენილი. ამათგან უმეტესობა შეხვედრის ბოლომდეც არ გაჩერებულა.

რაც შეეხება გუშინდელ შეხვედრას, განსახილველი თემის სათაური ასე ჟღერდა: "მოსახლეობის აღწერა და არჩევნები". დისკუსიაში მონაწილეობდნენ: ჰამლეტ ჭიპაშვილი – საქართველოს პარლამენტის წევრი; ანზორ თოთაძე - საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს დემოგრაფიის დეპარტამენტის უფროსი; იოსებ არჩვაძე – საქართველოს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე და სხვ.

იოსებ არჩვაძემ აღწერის შედეგებზე ისაუბრა. განაცხადა, რომ საქართველოში ოთხი მილიონ სამას სამოცდათორმეტი ათასი ადამიანი ცხოვრობს. აქედან, სამი მილიონ ორას ოცდათორმეტი ათას ოთხას ოთხმოცდათოთხმეტი ამომრჩეველია. წინა აღწერასთან შედარებით, კლება შეინიშნება. ეს კი თურმე იმიტომ მოხდა, რომ ჯერ ერთი, აფხაზეთი და ოსეთი დავკარგეთ, მეორეც, საქართველოში მცხოვრები რუსები და ბერძნები თავიანთ ქვეყნებში დაბრუნდნენ. ხოლო ის, რომ ქართველები გარბიან, ან შობადობა შემცირდა, ეს ანგარიშში ჩასაგდებიც არაა. ანზორ თოთაძემ კი ისტორიული ექსკურსი გააკეთა. განაცხადა, რომ ხუთ მილიონზე მეტი ქართველი მხოლოდ მეცამეტე საუკუნის დასაწყისში ვიყავით. ბატონმა ანზორმა ჩვენს დასამშვიდებლად ისიც თქვა, რომ შობადობა რუსეთშიც შემცირებულა.

ბატონი ანზორიც და ბატონი იოსებიც ერთხმად ამტკიცებდნენ, რომ აღწერას არჩევნებთან არანაირი კავშირი არა აქვს, რასაც ჭიპაშვილი და ავთანდილ სულაბერიძე არ დაეთანხმნენ. თოთაძის და არჩვაძის არგუმენტი ასე ჟღერდა: აღწერა ათ წელიწადში ერთხელ ტარდება, არჩევნები კი - თითქმის ყოველ წელს. აქედან დასკვნა - არანაირი კავშირი.

ბოლოს ჭიპაშვილი ანზორ თოთაძის ოპტიმისტურმა პროგნოზებმა ისე დაღალა, რომ სიტყვა ჩამოართვა და ნახევარი საათი მის დანამუსებას მოანდომა. ამით კი ეს მორიგი დისკუსიაც დამთავრდა.

ნინო ბურჯანაძის მოწოდება

პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე პოლიტიკურ პარტიებს ძალადობისა და მწვავე დაპირისპირებისაგან თავშეკავებისაკენ მოუწოდებს. ეს განცხადება ბურჯანაძემ გორში სამშაბათს მომხდარი ინციდენტის კომენტირებისას გააკეთა, რომლის დროსაც "ნაციონალური მოძრაობისა" და სახელისუფლებო ბლოკის აქტივისტებს შორის მომხდარი ფიზიკური დაპირისპირების შედეგად რამდენიმე ადამიანი დაშავდა. სპიკერის თქმით, პროტესტი ყველამ მისაღებ ფორმებში უნდა გამოთქვას.

პარლამენტის თავმჯდომარე შიშობს, რომ დაპირისპირების ზრდამ შესაძლოა ბევრად უფრო მძიმე პრობლემები შექმნას, რაც ქვეყანაში სტაბილურობის შენარჩუნებას გაართულებს.

"ძალოვნებმა წესრიგი უნდა დაიცვან, მაგრამ თავად პოლიტიკურმა მხარეებმა, რომლებიც ერთმანეთის პირისპირ აღმოჩნდებიან, უნდა ეცადონ, რომ მაქსიმალურად ცივილიზებული ფორმებით გამოხატონ პროტესტი", - აცხადებს პარლამენტის თავმჯდომარე. **პრაიმ-ნიუსი**

"დემოკრატებს" სოციოლოგების სჯერათ

"გაერთიანებული დემოკრატების" გენერალური მდივანი გიორგი გაბაშვილი ამტკიცებს, რომ ბოლო პერიოდში სოციოლოგიური სამსახურების მიერ ჩატარებული გამოკვლევების მიხედვით, სახელისუფლებო ბლოკს იმის ძალაც არა აქვს, რომ მომავალ არჩევნებზე 7-პროცენტიანი საარჩევნო ბარიერი გადალახოს.

ამ პირობებში სახელისუფლებო ბლოკი "შეიარაღებული და დაკუნთული ბიჭების გამოყვანის იმედად რჩება, რომ რაღაცას მიაღწიოს", - აცხადებს გაბაშვილი. სამოქალაქო ომის შესაძლო საფრთხეზე საუბრისას გაბაშვილმა განაცხადა, რომ პირველ რიგში ხელისუფლებაა პასუხისმგებელი, რათა არ მიიყვანოს ქვეყანა ამ მდგომარეობამდე, ოპოზიცია კი, "ითამაშებს იმ მოედანზე", რომელსაც ხელისუფლება შესთავაზებს. მისი თქმით, უპირველესად, სწორედ ოპოზიციას სურს სათანადო საარჩევნო კანონმდებლობის მიღება და არჩევნების ნორმალურ პირობებში ჩატარება, რადგან რეიტინგით სახელისუფლებო ბლოკს უსწრებს. **პრაიმ-ნიუსი**

ჩარჩო-ხელშეკრულებაზე მუშაობა განახლდა

გუშინ საგარეო საქმეთა მინისტრმა ირაკლი მენაღარიშვილმა, საქართველო-რუსეთს შორის ჩარჩო-ხელშეკრულებაზე მოლაპარაკებების განახლების მიზნით, თბილისში ორდღიანი სამუშაო ვიზიტით მყოფი რუსი ექსპერტების დელეგაციის ხელმძღვანელი, რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საგანგებო დავალებათა ელჩი ლევ მირონოვი მიიღო.

შეხვედრაზე, რომელსაც რუსეთის ელჩი საქართველოში ვლადიმირ ჩხიკვიშვილიც ესწრებოდა, საუბარი შეეხო ჩარჩო-ხელშეკრულების დოკუმენტის სამხედრო-პოლიტიკურ ნაწილზე ექსპერტთა ჯგუფების გუშინდელი მუშაობის შედეგებს და იმ დადებით ტენდენციებს, რაც მოლაპარაკებების მე-7 რაუნდზე გამოიკვეთა. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ მირონოვთან შეხვედრის სურვილი მინისტრმა მენაღარიშვილმა თავად გამოთქვა.

სახელმწიფო კომისიების მოლაპარაკებების მეხუთე რაუნდის გამართვამდე, ექსპერტები კიდევ ერთხელ, ამჯერად მოსკოვში უნდა შეხვდნენ ერთმანეთს, სადაც დოკუმენტის ყველა მუხლი საბოლოოდ განიხილება. **მედია-ნიუსი**

პეტერბურგში აფხაზური დელეგაცია მართლაც იმყოფებოდა

სოხუმის ხელისუფლების ვიცე-პრეზიდენტი ვალერი არშბა ადასტურებს ინფორმაციას, რომ აფხაზეთის დელეგაცია სანკტ-პეტერბურგის 300 წლისთავის იუბილესთან დაკავშირებით საორგანიზაციო კომიტეტმა ოფიციალურად მიიწვია. იგი გაკვირვებას გამოთქვამს აფხაზეთის წარმომადგენლების სანკტ-პეტერბურგში მიწვევის თაობაზე ოფიციალური თბილისის პოზიციის გამო.

არშბას განცხადებით, აფხაზური დელეგაცია სანკტ-პეტერბუგში ქალაქის ხელისუფლების ოფიციალური მიწვევით 23-26 მაისს იმყოფებოდა და პროგრამით გათვალისწინებულ ყველა ოფიციალურ ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა.

მისი თქმით, აფხაზური მხარისათვის სანკტ-პეტერბურგი იმითაც არის უმნიშვნელოვანესი ქალაქი, რომ 1810 წელს, რუსეთის იმპერატორმა ალექსანდრე პირველმა ხელი მოაწერა განკარგულებას, რომლითაც აფხაზეთი რუსეთის მფარველობაში შევიდა. **ინტერ-პრესი**

ბორჯომის გამგებლის თანამდებობიდან გათავისუფლებას ხალხი აპროტესტებს

გავრცელებული ინფორმაციით, სამცხე-ჯავახეთში პრეზიდენტის რწმუნებულმა თემურ მოსიაშვილმა ბორჯომის გამგებელი ზაზა ჯოხაძე გუშინ დილით თანამდებობიდან გაათავისუფლა. ოფიციალური ვერსიით, თემურ მოსიაშვილმა ეს გადაწყვეტილება იმის გამო მიიღო, რომ ბორჯომის გამგებელი ხეობაში ბაქო-ჯეიჰანის ნავთობსადენის გაყვანის წინააღმდეგი იყო.

სახელმწიფო კანცელარიის რეგიონული მართვისა და პოლიტიკის სამსახურში ზაზა ჯოხაძის თანამდებობიდან გათავისუფლების ფაქტს არც ადასტურებენ და არც უარყოფენ.

თავად ზაზა ჯოხაძე აცხადებს, რომ მოსიაშვილის გადაწყვეტილება მისთვის მოულოდნელი იყო და ნავთობსადენის მილი არაფერ შუაშია. ჯოხაძის თქმით, თემურ მოსიაშვილის განაწყენება იმან გამოიწვია, რომ მან სახელისუფლებო ბლოკში გაწევრიანებასა და "მოქალაქეთა კავშირის" საარჩევნო შტაბის ხელმძღვანელობაზე უარი თქვა.

სამცხე-ჯავახეთის გუბერნატორის გადაწყვეტილება ბორჯომის მოსახლეობამ გუშინვე გააპროტესტა და, ჯოხაძის თანამდებობაზე დაბრუნების მოთხოვნით, ახალდაბასთან გზა გადაკეტა.

ბორჯომელებმა გუშინვე პრეზიდენტს მიმართვის წერილი გაუგზავნეს, ისინი რეგიონის რწმუნებულის თანამდებობიდან გათავისუფლებას ითხოვენ.

ბორჯომში მიმდინარე მოვლენებს „ახალი მემარჯვენეების" ერთ-ერთი ლიდერი ლევან გაჩეჩილაძე გამოეხმაურა. მან გლდანში პარტიის რაიონულ კონფერენციაზე განაცხადა, რომ ზაზა ჯოხაძე ერთ-ერთი წარმატებული გამგებელია და მან რაიონში ბევრ უკანონობას შეუშალა ხელი. გაჩეჩილაძის თქმით, ხელისუფლება ცდილობს, ასეთი კაცი თავიდან ჩამოიშოროს. ცნობისთვის: ზაზა ჯოხაძე „ახალი მემარჯვენეების" წევრია. **მედია-ნიუსი**

მოკლედ

თბილისი. ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილის თანაშემწე ევროპისა და აზიის ქვეყნებთან ურთიერთობის საკითხებში ლინ პასკო მიიჩნევს, რომ საქართველოში ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნები აუცილებლად ეუთო-ს ნორმების შესაბამისად უნდა ჩატარდეს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოში ოფიციალური ვიზიტით მყოფი შვეიცარიის თავდაცვის სამინისტროს შვიდკაციანი დელეგაცია გუშინ ცხინვალში ჩავიდა, სადაც იქ განლაგებული შერეული სამშვიდობო ძალების ქართული ბატალიონი და კონფლიქტის ზონაში არსებული ქართული პოლიციის განყოფილებები მოინახულა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. შინაგან საქმეთა ექს-მინისტრი კახა თარგამაძე 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში, სავარაუდოდ, მონაწილეობას არ მიიღებს. თარგამაძის განცხადებით, საბოლოო გადაწყვეტილება მას ჯერ მიღებული არა აქვს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ოფიციალური სოხუმი ივნისის პირველ ნახევარში გალის რაიონში დევნილთა დაბრუნებისა და მათი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხებთან დაკავშირებით წინადადებებს წარმოადგენს. **პრაიმ-ნიუსი**

ძიძიგური მასობრივი აქციების ორგანიზატორებს საკუთარ გამოცდილებას სთავაზობს

ბელა მახარაძე

გუშინ "ეროვნულ ძალთა გაერთიანების" ლიდერებმა საკუთარი საარჩევნო კოდექსი წარმოადგინეს, რომელსაც ინტერფრაქციულ ჯგუფს წარუდგენენ განსახილველად, მათ იმედი აქვთ, რომ მათ ვარიანტს მოიწონებენ და მიიღებენ.

"ეროვნულ ძალთა გაერთიანების" საზრუნავი, ისევე როგორც ამ ბოლო დროს ყველა სხვა პოლიტიკური თუ არაპოლიტიკური გაერთიანებისა, საარჩევნო კოდექსის დემოკრატიულად მიღებაა. დღეისთვის შექმნილ მდგომარეობას კი ისინი საგანგაშოდ მიიჩნევენ და აღნიშნავენ, რომ **"აშკარაა საარჩევნო პროცესის ჩაშლის პერსპექტივა, რისი პროვოცირებაც ხელისუფლების მიერ შეგნებულად ხორციელდება."**

საქართველოში დემოკრატიული არჩევნების ჩასატარებლად "ეროვნულ ძალთა გაერთიანების" ლიდერი ზვიად ძიძიგური დემოკრატიული საარჩევნო კანონის შემუშავებას აუცილებლად მიიჩნევს. ისინი უმთავრეს პრობლემად ასახელებენ ამომრჩეველთა სიების შედგენას, მათ იდენტიფიკაციას და მესამე, ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემა მათთვის საარჩევნო ადმინისტრაციის ფორმირების პროცედურაა. სახელისუფლო ფრაქციების მიერ წარმოდგენილი მოდელი "ეროვნულ ძალთა გაერთიანებისთვის" მიუღებელია. ძიძიგურის განცხადებით, პრეზიდენტმა ცესკო-ს ჩამოყალიბებაში საერთოდ არ უნდა მიიღოს მონაწილეობა.

პარტიამ ცესკო-ს ფორმირების საკუთარი მოდელი წარმოადგინა, რომლის მიხედვითაც თითო წევრს პარლამენტის ან თვითმმართველობის ბოლო არჩევნებში მონაწილე ის პარტიები ნიშნავენ, რომელთაც 4%-იანი ბარიერის გადალახვა შეძლეს; თითო წევრის დანიშვნის უფლება აფხაზეთისა და აჭარის უმაღლეს წარმომადგენლობებს ენიჭებათ, ხოლო ცესკოს ხუთ წევრს საერთაშორისო ორგანიზაციები ნიშნავენ (აქ ისინი არსებით განსხვავებას ეუთო-სა და ევროსაბჭოს შორის ვერ ხედავენ) და ბოლო პირობა - საოლქო საარჩევნო კომისიების წევრების 1/3 მაინც საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ დაინიშნება.

ზვიად ძიძიგური და "ეროვნულ ძალთა გაერთიანების" ახალი ლიდერი ნიკა გვარამია

ვახო ბასილაძის ფოტო

პრესკონფერენციას "ეროვნულ ძალთა გაერთიანების" ახალი ლიდერი ნიკა გვარამია უძღვებოდა, რომელსაც წინასაარჩევნო დაძაბულობის მოახლოება აწუხებს და აღნიშნავს: **"ვფიქრობ, ხელისუფლება ყველა ხერხს მიმართავს, რათა საკუთარი საარჩევნო კანონპროექტი გაიტანოს. ამიტომ მობილიზებულები უნდა ვიყოთ."**

საარჩევნო კოდექსის განხილვის შემდეგ, "კონსერვატორებმა" 27 მაისს გორში ხელისუფლების დამცველ მოკრივეებსა და "ნაციონალებს" შორის მომხდარი ინციდენტის შესახებ კომენტარი გააკეთეს. ზვიად ძიძიგური აცხადებს, რომ ისინი არ შეჩერდებიან და ხელისუფლების "დევნას" გააგრძელებენ. **"იმ დღეს ხელისუფლებამ გორში კიდევ ერთხელ წარმოაჩინა საკუთარი თავი. მოკრივეებით ვერავის შეაშინებენ, ჩვენ ყველაფრისთვის მზად ვართ"**, - თქვა ძიძიგურმა.

ზვიად ძიძიგური მასობრივი აქციების მოწყობებში თავის გამოცდილებას იხსენებს და სამი ივნისისთვის დაგეგმილი აქციების ორგანიზატორებს სთავაზობს, ეს საკითხი იმ ხალხთან შეათანხმონ, ვისაც ასეთი რამ პრაქტიკაში ორგანიზებულად განუხორციელებია. **"ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მასობრივი აქციების გარეშე ხელისუფლების შეცვლას ვერ შევძლებთ, მაგრამ ამისათვის საჭიროა კონსულტაციები პარტიებს შორის, საორგანიზაციო ჯგუფის შექმნა. თუ ეს პარტიები ჩვენს შენიშვნებს მიიღებენ, მაშინ მზად ვართ, ამ აქციაში მონაწილეობა მივიღოთ,"** - ამბობს ძიძიგური. ის ურჩევს პარტიებს, კონსულტაციები "ეროვნული თანხმობის კავშირთან", "სახალხო პარტიასთან" და იმ ადამიანებთან გაიარონ, **"რომლებმაც იციან, როგორ ჩასვან ეს ყველაფერი კონსტიტუციის ფარგლებში"**.

მაილსი აქტიურობს, მაგრამ პრეზიდენტთან ურთიერთობის პრიორიტეტს ქალებს უთმობს

წინასაარჩევნო პერიოდში სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიებთან სიარულს საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები ჩვეულებრივ ამბად მიიჩნევენ. საქართველოში აშშ-ს ელჩი რიჩარდ მაილსი არჩევნებთან დაკავშირებით შექმნილი "ელჩთა მუშა ჯგუფის" ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური წევრია.

ლენა მიქაძე

სახელისუფლებო ბლოკის სპიკერის განცხადებით, ელჩთან მისი შეხვედრა სხვადასხვა მიზეზით რამდენჯერმე გადაიდო. გუშინ კი ედპ-ს ლიდერი ელჩს საკუთარი პარტიის ისტორიას აცნობდა, არსებულ პოლიტიკურ რეალობას მიმოიხილავდა და, ბუნებრივია, მომავალ არჩევნებზეც ებაასებოდა. როგორც ირკვევა, პარტიის ლიდერი და ელჩი **"უფრო მჭიდრო ურთიერთობაზე შეთანხმდნენ"**. თავად მაილსის პოზიცია კი, სახელისუფლებო ბლოკის სპიკერთან შეხვედრის შემდეგ, ასეთი იყო: **"ჩვენი მიზანია, გავაცნოთ პოლიტიკურ პარტიებს აშშ-ს პოზიცია, სურვილი არჩევნების მაქსიმალურად დემოკრატიულად და სამართლიანად ჩატარებისა. რომელ პარტიას როდის შევხვდები, ზუსტად არ არის განსაზღვრული, მაგრამ ყველა სერიოზულ პოლიტიკურ პარტიასთან ვაპირებ საუბარს. მართალია, ვაქტიურობ, მაგრამ პრეზიდენტთან ან სახელმწიფო მინისტრთან შეხვედრაზე ელჩების ჯგუფის სახელით პოზიციას მე კი არა, დიდი ბრიტანეთის ან საფრანგეთის ელჩი აფიქსირებს. საერთოდ კი ჩემი აქტიურობა იმით არის განპირობებული, რომ ამერიკამ უზარმაზარი თანხები ჩადო საქართველოში დემოკრატიის განვითარებისათვის. ამდენად, მომავალი საპარლამენტო არჩევნები საინტერესო და მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ საქართველოსთვის, არამედ ჩვენთვისაც. ხალხს რეალური არჩევანის უფლება უნდა მიეცეს. არ უნდა გაიტაცონ საარჩევნო ყუთები ან ბიულეტენები და ა.შ."** მიუხედავად ასეთი შეფასებისა, პოლიტიკური ვითარების კომენტირებისგან მაილსი მაინც თავს იკავებს: ელჩი ვარ და საქართველოს შიდა ვითარების პოლიტიკური შეფასება ჩემგან არ ეგების, თუმცა, წინასაარჩევნო პერიოდში ვნებები რომ იძაბება, გასაკვირი, ალბათ, არ არისო.

სამაგიეროდ, ირინა სარიშვილი-ჭანტურიამ პოლიტიკური შეფასებები ჟურნალისტებს აშკარად არ დაამალა, მათ შორის - სოროსის ფონდზეც. **"ჩვენი პოლიტიკური პარტიების გარკვეული ნაწილის მიერ სოროსის ფონდი ამერიკის ინტერესების გამომხატველად სახელდება. სინამდვილეში იგი სხვადასხვა ორგანიზაციებს აფინანსებს. "სოროსს" თავისი ინტერესები აქვს სხვადასხვა ბიზნეს-კომპანიებში, როგორიცაა "გაზპრომი" და "სვიაზინვესტი"...** - ამბობს სარიშვილი-ჭანტურია. იგი რუს ოლიგარქ ბორის ბერეზოვსკისა და "სოროსის" კავშირებზეც საუბრობდა. გუშინ მან სერიოზული მინიშნება გააკეთა იმის თაობაზე, რომ "კმარა" "სოროსიდან" იკვებება.

თუმცა, საინტერესოა, რა დოზით არის ამ ყველაფერთან კავშირში რიჩარდ მაილსის ვიზიტი. ელჩი ამ განცხადებების შემდეგ, ალბათ, თავის პოზიციას დააფიქსირებს.

წინა არჩევნებში დაჩაგრული სარიშვილი-ჭანტურია მომავალ არჩევნებს იმედიანად შეჰყურებს. მწარე გამოცდილებიდან გამომდინარე, დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლებთან, უფრო მეტად კი აშშ-ს ელჩთან, აქტიურ კონსულტაციებს გეგმავს. ამავე დროს, იგი ბლოკის მიერ საპარლამენტო არჩევნებში გარკვეული პროცენტების მოპოვებასაც იმედოვნებს, თუმცა, ციფრების დაკონკრეტებას არ ჩქარობს.

მაილსისთვის კი ჯერჯერობით უცნობია, თუ რამდენი დამკვირვებელი მიიღებს მონაწილეობას აშშ-ს მხრიდან. მისი განმარტებით, **"დღეისათვის გამოკვეთილია დამკვირვებლების სამი ჯგუფი. ესენი არიან: საქართველოში აკრედიტებული საელჩოების თანამშრომლები, ეუთო-ს და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ის პირები, ვინც არჩევნების მონიტორინგის სურვილს გამოთქვამს, მათ შორის, შესაძლებელია - კონგრესმენებიც"**.

სომხეთი დემოკრატიისგან შორსაა

სოფო ბუკია

"მიმდინარე წელი ამიერკავკასიის სამ რესპუბლიკაში არჩევნების წელია. ამ პროცესებით საერთაშორისო ორგანიზაციების დაინტერესებაც ბუნებრივია. წელს გაირკვევა, რა მიმართულებით წავა ამიერკავკასიის სამი სახელმწიფო – სომხეთი, აზერბაიჯანი და საქართველო," - აცხადებს არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამართლიანი არჩევნების" აღმასრულებელი დირექტორი ზურაბ ჭიაბერაშვილი, რომელიც აშშ-ს ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის სადამკვირვებლო მისიით სომხეთის არჩევნებს დაესწრო.

საერთაშორისო ორგანიზაციები, რომლებიც სომხეთში არჩევნების მონიტორინგს ახორციელებდნენ, ერთხმად აცხადებენ, რომ დემოკრატიისგან სომხეთი ძალიან შორსაა.

"25 მაისის საპარლამენტო არჩევნებში ადგილი ჰქონდა ფალსიფიკაციას ამომრჩეველთა ხმების დათვლის დროს, დამკვირვებლებისა და ნდობით აღჭურვილი პირების დაშინებას, ხმის მიცემის ფორმის დარღვევას, განსაკუთრებით, სამხედრო მოსამსახურეთა მიერ კენჭისყრაში მონაწილეობისას," – ნათქვამია ეუთო-სა და აშშ-ს ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის საერთაშორისო განცხადებაში.

ჭიაბერაშვილის თქმით, საპრეზიდენტო არჩევნებთან შედარებით, საპარლამენტო არჩევნები სომხეთში შედარებით ნაკლები დარღვევებით წარიმართა, თუმცა წინსვლა ძალიან უმნიშვნელო იყო. **"ფაქტობრივად, მდგომარეობა ისეთია, რომ კოჩარიანს აუცილებლად ეყოლება ჯიბის პარლამენტი,"** – აცხადებს იგი. ბოლო მონაცემებით, სომხეთში 23 პროცენტით პრეზიდენტ რობერტ კოჩარიანის "რესპუბლიკური პარტია" ლიდერობს, მეორეზე - სტეფან დემირჩიანის ბლოკი "სამართლიანობაა".

ამ მონაცემების მიხედვით, სომხეთის პარლამენტის 131 დეპუტატიდან, ოპოზიცია მხოლოდ 12-14 დეპუტატს გაიყვანს.

იმისათვის, რომ საერთაშორისო ორგანიზაციებმა საქართველოსთან მიმართებაშიც იგივე დასკვნა არ გამოაცხონ, ჭიაბერაშვილს რამდენიმე ფაქტორის გათვალისწინება აუცილებლად მიაჩნია.

მისი თქმით, სომხეთის არჩევნების მაგალითზე ცხადი გახდა, რომ არჩევნების დემოკრატიულობის ფაქტორს, უმთავრესად, საარჩევნო ადმინისტრაცია განსაზღვრავს. "სამართლიანი არჩევნების" წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ საარჩევნო უბნებს, დამკვირვებლების სახით, აუცილებლად უნდა ესწრებოდნენ პარტიებისა და მაჟორიტარი დეპუტატების წარმომადგენლები, ასევე მაქსიმალურად გამჭვირვალე უნდა იყოს ხმების დათვლის პროცესი.

"სამართლიანი არჩევნები" მოუწოდებს ხელისუფლებას, გაითვალისწინოს საერთაშორისო საზოგადოების რეკომენდაციები და მაქსიმალურად იზრუნოს დემოკრატიული არჩევნების ჩატარებისთვის.

კვლავ ჩიხი

პირველი გვერდიდან

ამის მიუხედავად, გუშინ ფრაქციების წარმომადგენლებმა კვლავ სცადეს საერთო ენის გამონახვა. მით უფრო, რომ პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე ყველა ფრაქციის ლიდერს აქტიურად მოუწოდებდა კონსენსუსისაკენ. ამასთან ერთად, იგი იმედოვნებდა, რომ რიგგარეშე სხდომაზე კვორუმის პრობლემა არ იქნებოდა.

"მჯერა, რომ დეპუტატებს ძალიან კარგად ესმით რამდენად მნიშვნელოვანი იქნება ეს სხდომა", - აცხადებდა ბურჯანაძე.

გუშინ დილითვე გავრცელდა ინფორმაცია, რომლის თანახმად, სახელისუფლებო ფრაქციები ოპოზიციას ცესკო-ს დაკომპლექტების "შედარებით მისაღებ" ვარიანტს წარუდგენდნენ. თუმცა, დღის პირველ ნახევარში ამ ახალი მოდელის თაობაზე საჯარო ინფორმაცია არავის გაუკეთებია. მისი შინაარსის შესახებ მხოლოდ საღამოს შვიდი საათისთვის გახდა ცნობილი.

მანამდე კი მოვლენები პარლამენტში ასე ვითარდებოდა:

ნინო ბურჯანაძის სამუშაო კაბინეტში პირველი კონსულტაცია დღის ორ საათზე დაიწყო. პარლამენტის თავმჯდომარეს თითქმის ყველა ფრაქციის წარმომადგენლები ეახლნენ, თუმცა მათი დახურული თავყრილობა რეკორდულად ხანმოკლე აღმოჩნდა – უკვე ორმოცი წუთის შემდეგ, ნინო ბურჯანაძის ოთახი "ტრადიციონალისტთა" ლიდერმა აკაკი ასათიანმა დატოვა და ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ ამ შეხვედრაზე მისვლით "დიდი შეცდომა დაუშვა", რადგან **"არაფერს აზრი არ აქვს – შეთანხმების მიღწევა შეუძლებელია"**. მისივე თქმით, სახელისუფლებო ფრაქციებმა არც ერთი კონკრეტული წინადადება არ წარმოადგინეს.

გუშინვე ცხადი გახდა, რომ საპარლამენტო კულუარებში ხელისუფლება უკვე ღიად ზრუნავს დღეს მოქმედი ცესკო-ს კეთილდღეობაზე და, შესაბამისად, მისთვის სიცოცხლის გახანგრძლივებაზე. იგი ოპოზიციონერებს შორის მოკავშირეებსაც ეძებს. ბოლო, მორიგი მოდელის წარმოდგენა და მის თაობაზე კამათი მხოლოდ დროის გაწელვაა და სხვა არაფერი. სხვათა შორის, როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, "აღორძინებამ" უკვე დაიწყო ამის თაობაზე ფიქრი.

ეს ინფორმაცია ნაწილობრივ დაადასტურა "აღორძინების" ერთ-ერთმა სახემ სანდრო ბრეგაძემ, რომელმაც არ დამალა, რომ მისი ფრაქცია, პრინციპში, წინააღმდეგი არ იქნება, თუკი მომავალ საპარლამენტო არჩევნებს დღეს მოქმედი ცენტრალური საარჩევნო კომისია გაუწევს ორგანიზებას, **"არსებული ცესკო-ს გაუქმება, ჩვენი აზრით, შეუძლებელია მანამ, სანამ არ შეიქმნება ახალი საარჩევნო კომისია. თუმცა, ახლანდელს უფლებამოსილებები უნდა შეეკვეცოს. ასეთ შემთხვევაში, ჩვენ, ალბათ, შეთანხებას მივაღწევთ"**, – აცხადებდა ბრეგაძე.

ყველაზე გულახდილი კი ფრაქცია "თანადგომის" თავმჯდომარე ელგუჯა მეძმარიაშვილი აღმოჩნდა, რომელმაც განაცხადა: **"თუკი პარლამენტი საარჩევნო ადმინისტრაციებთან დაკავშირებით უახლოეს მომავალში გადაწყვეტილების მიღებას ვერ მოახერხებს, მაშინ დღეს მოქმედ საარჩევნო ადმინისტრაციებს უფლებამოსილების ვადა უნდა გაუგრძელდეთ. საქართველოში, ამ მხრივ, ვაკუუმი არ უნდა შეიქმნას"**.

"სრულიად უაზრო მოლაპარაკებები იყო და არც არაფერი გადაწყვეტილა. მიდის არითმეტიკული დათვლები, თუმცა ყველაფერი ერთი შედეგით დასრულდება: პრეზიდენტი ყველაფერს იღონებს, რომ ცესკო-ში უმრავლესობა ჰყავდეს. დღეიდან ამ კონსულტაციებში მონაწილეობის მიღებას საერთოდ აღარ ვაპირებთ. ამ ცესკო-ს მიერ ჩატარებული არჩევნები მიუღებელი იქნება როგორც საქართველოს მოსახლეობისთვის, ასევე საერთაშორისო საზოგადოებისათვის. სახელისუფლებო ფრაქციები ძალის დემონსტრირებას ახდენენ, რათა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ძველი შემადგენლობა შეინარჩუნონ", – ეს უკვე "ნაციონალთა" ფრაქციის ლიდერის კოტე კემულარიას შეფასებაა.

საღამოს შვიდ საათზე კონსულტაციები განახლდა. სწორედ ამ დროს სამთავრობო ფრაქციების წარმომადგენლებმა "კომპრომისული ვარიანტი" გააჟღერეს. ამ მოდელის თანახმად, კომისიაში ოთხ-ოთხ წევრს ხელისუფლების სამივე შტო ნიშნავს, თითო-თითოს – ავტონომიები და ბოლო საპარლამენტო არჩევნებში პირველი ხუთი საუკეთესო შედეგის მქონე პარტიები. როგორც მოსალოდნელი იყო, ოპოზიციური ფრაქციებისათვის ეს მოდელიც აბსოლუტურად მიუღებელი აღმოჩნდა. "ნაციონალთა" საპარლამენტო ლიდერმა კოტე კემულარიამ კი პარლამენტის თავმჯდომარის ოთახი ძალზე მალე დატოვა და საკმაოდ მკვეთრი განცხადებებიც გააკეთა. მან სახელისუფლებო ფრაქციათა ინიციატივა "ბინძურ გარიგებად და ცინიკურ ვაჭრობად" მონათლა. მისივე თქმით, ეს მოდელი მისაღებია "მრეწველებისა" და "აღორძინებისათვის", რომლებიც მთავრობასთან ფარულ გარიგებაში იმყოფებიან.

სხვათა შორის, სულ მალე პარლამენტის თავმჯდომარის ოთახი სანდრო ბრეგაძემაც დატოვა და კოტე კემულარიას სიტყვების კომენტირებისას განაცხადა, რომ "ნაციონალები" **"თავად არიან შევარდნაძესთან ფარულ ალიანსში და ეს "სეზის" თაობაზე გამართული კენჭისყრის დროს გამოჩნდა"**.

საკმაოდ ხანგრძლივი ბჭობის შემდეგ, კონსულტაციები დღეისთვის გადაიდო. როგორც სხდომიდან გამოსული დეპუტატები აცხადებდნენ, მათ არა მხოლოდ სახელისუფლებო ფრაქციების მიერ წარმოდგენილ ახალ ვარიანტზე, არამედ სხვა მოდელებზეც ისაუბრეს. ოპოზიციური ფრაქციების წარმომადგენლები ცესკო-ს პარიტეტულ საწყისზე დაკომპლექტებას ითხოვდნენ და აცხადებდნენ, რომ სხვა მოდელი მათთვის მიუღებელია, განსაკუთრებით - ისეთი, რომელიც პრეზიდენტს ცესკო-ზე სრული გავლენის მოპოვებაში დაეხმარება.

ჩვენი ინფორმაციით, გუშინვე, გვიან საღამოს, სახელისუფლებო ფრაქციათა წარმომადგენლები პრეზიდენტთან აუდიენციაზე გაემართნენ, სადაც, როგორც ამბობენ, პარლამენტში შექმნილ ვითარებაზე ისაუბრეს. ჩვენთან საუბარში კი სახელისუფლებო ფრაქციათა წარმომადგენლებმა ეს ინფორმაცია არ დაადასტურეს.

დღეს, საღამოს ექვს საათზე, პარლამენტარები კვლავ შეიკრიბებიან, თუმცა, როგორც ვარაუდობენ, ისინი კონსენსუსს ვერც დღეს მიაღწევენ.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი კოკილაშვილი, გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბოლაშვილი, ალექსანდრე შათირიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურა ჯაოშვილი.

შარაძემ პარტია დააფუძნა

"გზას, სახელწოდებით "ენა, მამული, სარწმუნოება", ძვირფასი "მრეწველები" ვერ გაუმკლავდებიან," - ასკვნის შარაძე

სოფო ბუკია

"მრეწველთა" რიგები გუშინ ოფიციალურად შეთხელდა – პარტია დატოვა პარლამენტარმა გურამ შარაძემ. "მე მივხვდი, რომ გზას, სახელწოდებით "ენა, მამული, სარწმუნოება", რომელსაც მე ვადგავარ, ძვირფასი "მრეწველები" ვერ გაუმკლავდებიან," – მოკრძალებით აღნიშნა შარაძემ და ახალი პარტია დააარსა.
გუშინვე ცნობილი გახდა, რომ 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებში შარაძე მცხეთის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატის რანგში იასპარეზებს.

შარაძემ მოწყალება მოიღო და მცხეთელ ამომრჩეველს მიანიჭა უპირატესობა.

"ენა, მამული, სარწმუნოება," – ასე ჰქვია პარტიას, რომელიც უამისოდაც ჭრელ პოლიტიკურ სპექტრს საარჩევნო მარათონში წამოეშველა. პარტიის ლიდერი გურამ შარაძეა, რომელმაც წინასაარჩევნო კამპანიის დაწყება გუშინ გამართულ ყრილობაზე ოფიციალურად იზეიმა.

ხუთჯვრიანი დროშების რისხვამ, ბოლო ყრილობა თებერვალში, ფილარმონიის ნახევრად ცარიელ დარბაზში მოაწყო და მეჩხერი რიგები გრიპის ვირუსს დააბრალა. ამჯერად საბოდიშოდ რომ არ გამხდარიყო საქმე, შედარებით მცირე დარბაზი – გრიბოედოვის თეატრი აირჩიეს და, ვიდრე უკანასკნელ სკამს პატრონი არ მოეძებნა, "ენის, მამულის და სარწმუნოების მცველები" სცენაზე არ გამოჩენილან.

ყრილობა, წესისამებრ, ჰიმნითა და მამა აკაკის ლოცვა კურთხევით დაიწყო. შემდეგ დამსწრე საზოგადოებას ახალი პარტიის დაფუძნების შესახებ ახარეს, მის თავმჯდომარედ ბატონი შარაძე აირჩიეს და პარტიის გამგეობაც დააკომპლექტეს. ყოველი საკითხის განხილვის შემდეგ, წმინდა პანტელეიმონის ეკლესიის მგალობელთა გუნდი გალობდა.

ახალი პარტიის შემადგენლობაში გურამ შარაძის მიერ წლების წინ დაფუძნებული პოლიტიკური ორგანიზაცია - "საქართველო უპირველეს ყოვლისა" და შარაძის მხარდამჭერთა საზოგადოებრივი ორგანიზაცია "ნაციონალური მოძრაობა" შედიან. ყრილობაზე აღინიშნა, რომ შარაძის პარტიამ სულზე მოუსწრო ქართველ ხალხს, რომელიც ეროვნული ძალების ნაკლებობას განიცდის.

"ეროვნული ძალები საქართველოში არ არიან, ერთადერთია გურამ შარაძე და კიდევ, შალვა ნათელაშვილი და მისი "ლეიბორისტული პარტია," – დაასკვნა გრიბოედოვის თეატრის სცენაზე ერთ-ერთმა გამომსვლელმა. "ლეიბორისტების" თბილად მოხსენიებამ, გარკვეული ეჭვები გააჩინა, თუმცა, როგორც ბატონი შარაძე გვამშვიდებს, "ლეიბორისტებთან" შეკედლებაზე იგი არ ფიქრობს, რადგან "ნათელაშვილის პრინციპია - ყველა გაალეიბორისტოს, ვინც მასთან თანამშრომლობს", რაც ბატონი გურამისთვის მიუღებელია იმ მოტივით, რომ "ლეიბორისტობას" "ენა, მამული, სარწმუნოება" ურჩევნია.

თუ ადრე შარაძის ყრილობებს **"მადლიერი სამაჩაბლოელი მეგობრები"** ამშვენებდნენ, ამჯერად მათ რიცხვს მცხეთელებიც შეუერთდნენ და არცთუ უმიზეზოდ. **"მცხეთელების სახელით გთხოვთ, კენჭი იყაროთ მცხეთის რაიონში მაჟორიტარ დეპუტატად... ვიცით, რომ მაჟორიტარობას სამაჩაბლოდან აპირებდით, მაგრამ გეუბნებით: თუ ჩვენ თხოვნას არ დათანხმდებით, სვეტიცხოველთან გზას გადაგიკეტავთ და სამაჩაბლოში არ გაგიშვებთ,"** – კატეგორიული მოთხოვნა, რომელიც მცხეთელმა თამაზ მათიაშვილმა ძველი სატახტო ქალაქის სახელით გუშინ ააჟღერა, ნამდვილად ქვასაც გახეთქდა. ბატონი გურამი დაიბნა, სამაჩაბლოელ მეგობრებს რა ვუთხრაო, - ჩაილუღლუღა, მშობლიური გურია გაიხსენა, საიდანაც, თურმე, დელეგაცია დელეგაციაზე მოსდის თხოვნით, "ბატონო გურამ, ოზურგეთში იყარეთ კენჭიო". აქეთ კიდევ გლდანელებს უთხოვიათ შარაძისთვის - ჩვენი დეპუტატი გახდიო, მაგრამ მათიაშვილის კატეგორიულმა მოთხოვნამ გაჭრა და "ენის, მამულისა და სარწმუნოების" მცველმა ყრილობის ბოლოს ოფიციალურად გამოაცხადა: მცხეთელებს უნდა ამოვუდგე მხარშიო.

"ჩვენ რა ვქნათ, ბატონო გურამ? არ შეიძლება, სამაჩაბლოშიც იყოთ და მცხეთაშიც? ასე არ შეიძლება, ნეტავი?" – გული დასწყდა სამაჩაბლოელ ქალბატონს.

"მე მუდამ ჩემი სამაჩაბლოს ერთგული ვიქნები," – გაისმა პასუხი სცენიდან.

გუშინ სცენაზე მხატვრული კითხვის დიდოსტატი ზინაიდა კვერენჩხილაძე გამოჩნდა და ირაკლი აბაშიძის ლექსი "ო, ენავ, ჩემო" წაიკითხა.

ყრილობის დასასრულს, დესერტად, თავად გურამ შარაძეს მისცეს სიტყვა. ნაცვლად ახლადდაფუძნებული პარტიის სამომავლო გეგმებზე საუბრისა, საკუთარი სასცენო ნომერი ბატონმა შარაძემ "დროშის ქურდს" - მიხეილ სააკაშვილს მიუძღვნა.

"ჩვენ არ გვინდა ნაქურდალი, მოპარული დროშა... ფრთხილად, ქართველებო! დროშის ქურდობა არ დაგვწამონ, ფრთხილად... თუმცა, სააკაშვილისნაირ ქართველებს ეს არ ეთაკილებათ. მოგვაშოროს ეს კათოლიკური ალამი, რომელსაც თავისი პარტიული ამბიციების დასაკმაყოფილებლად იყენებს... ფრთხილად, ქართველებო!" – ზინაიდა კვერენჩხილაძეზე არანაკლებ მხატვრულად ღალადებდა შარაძე.

"თხა თხაზე ნაკლები მგელმა შეჭამაო," - ამ ანდაზისა არ იყოს, გუშინ შარაძემ სააკაშვილის "კათოლიკურ დროშას" ქართული, მართლმადიდებლური დროშის ალტერნატიული ვარიანტი დაუპირისპირა. დროშა, რომლის პრეზენტაციაც გუშინ მოეწყო, თეთრ ფონზე წმინდა გიორგის გამოსახულებას წარმოადგენს. **"ეს არის ნამდვილი ქართული დროშა,"** - გამოაცხადა ბატონმა შარაძემ.

ქართულ-აფხაზურ კონფლიქტს ექსპერტები "შეექიდნენ"

პირველი გვერდიდან

რომლებიც დასავლეთში უკვე აპრობირებულია და რომელთა გამოყენებამაც, შესაძლოა, მნიშვნელოვნად წასწიოს წინ აფხაზეთის პრობლემის მოგვარების გაჭიანურებული პროცესი.

"მიუხედავად იმისა, რომ კონფლიქტის დარეგულირება სტაგნაციურ მდგომარეობაშია, რესურსები კონსენსუსის მისაღწევად ჯერ კიდევ არსებობს. მართალია, აფხაზები კონფლიქტის მოწესრიგებას იგნორირებას უკეთებენ, მაგრამ ამ მიმართულებით მუშაობა მომავალშიც შეიძლება," - ჩვეული ოპტიმიზმი არც ამჯერად ღალატობს ღონისძიების ერთ-ერთ ორგანიზატორს, პარლამენტის ვიცე-სპიკერ ვახტანგ ყოლბაიას. თუმცა, გუშინდელ ღონისძიებაზე შეფარული საყვედურები, ძირითადად, სწორედ პოლიტიკოსების მისამართით ისმოდა.

მართლაც, საიდუმლოებას არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ აფხაზეთის პრობლემის დარეგულირების საკითხი დღემდე პოლიტიკოსების მიერ არის "მონოპოლიზებული" და, ამდენად, მისი მოუგვარებლობაც სწორედ მათი "დამსახურებაა". ამიტომ, სავსებით ბუნებრივია სემინარზე მრავალგზის გამეორებული მოწოდება, რომ კონფლიქტის გადაჭრის პროცესში უფრო აქტიურად უნდა ჩაერთოს სამოქალაქო საზოგადოება, არასამთავრობო ორგანიზაცია და, მათი ძალისხმევით, გააქტიურდეს სახალხო დიპლომატია.

"პოლიტიკური წრეების გარკვეულ ნაწილში დღემდე არსებობს რევანშისტული განწყობა. ამ ფონზე, საზოგადოების ხმა უკვე აღარ ისმის. ამიტომაც, მისი სურვილები და კეთილგანწყობა ხშირად ვერ აღწევს აფხაზეთის მოსახლეობამდე, რომელთა გარკვეული ნაწილიც, სხვათა შორის, ქართველებთან თანაცხოვრების შესაძლებლობას არ გამორიცხავს. მისასალმებელია, რომ კონფლიქტის მოწესრიგების ახალი მოდელის შემუშავებას, რომელიც სახალხო დიპლომატიის გააქტიურებაზე იქნება ორიენტირებული, აფხაზეთში არსებული არასამთავრობო ორგანიზაციებიც უჭერენ მხარს," - აცხადებს ფრიდრიხ ებერტის ფონდის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი საქართველოში ია თიკანაძე.

კონფერენციის მონაწილე უცხოელი ექსპერტებიც ადასტურებენ, რომ **"ქართულ-აფხაზური კონფლიქტი აფხაზეთის შიგნით წარმოიშვა".** ამიტომაც სურს ბრიუსელის თავისუფალი უნივერსიტეტის პროფესორს ბრუნო კოპიტერსს, რომ მსგავსი დისკუსიები თავად აფხაზეთშიც დაიწყოს, თუმცა, იქვე იმასაც შენიშნავს, რომ ამის გაკეთება ძალიან ძნელია. კოპიტერსი მიიჩნევს, რომ **"ფედერალიზმის ჩარჩოებში შესაძლებელია აფხაზეთის საკითხის გადაწყვეტა"** და გაოცებულია, რომ **"დასავლეთი, ამ მიმართულებით დახმარების გასაწევად, თითქმის, არაფერს აკეთებს".** ახლო მომავალში კოპიტერსი აპირებს, პირადად ჩავიდეს აფხაზეთში იმის გასარკვევად, თუ **"რამდენად არიან მზად აფხაზები ქართველებთან თანაცხოვრებისთვის ან დამოუკიდებლად არსებობისთვის".**

რატომ მიაჩნიათ აფხაზებს დამოუკიდებლობა თავის გადარჩენის ერთადერთ გზად? კონფერენციის მონაწილე უცხოელი ექსპერტები აცხადებენ, რომ ამ კითხვაზე პასუხი მათ არა აქვთ. ისინი გუშინ, ძირითადად, იმ ხელისშემშლელ ფაქტორებზე საუბრობდნენ, რომლებიც ქართველებისა და აფხაზების შერიგების გზას კიდევ უფრო აგრძელებს.

"აფხაზები ქართული მხრიდან უსაფრთხოების გარანტიებს ვერ ხედავენ"; "ბოლო პერიოდში კიდევ უფრო კლებულობს აფხაზების ნდობა საქართველოს ხელისუფლების მიმართ"; "საქართველო ძალის დემონსტრირებითა და დაშინების გზით ვერ დაარწმუნებს აფხაზებს, რომ საქართველოს შემადგენლობაში დაბრუნება მათთვის უკეთესია"; "საქართველო აფხაზებს მხოლოდ ერთს "სთავაზობს" - უარი თქვან იმაზე, რასაც 10 წლის წინათ მიაღწიეს"; "აფხაზების ეთნიკურ უმცირესობად წარმოჩენა არასწორია. ისინი უნდა განვიხილოთ ქართული სახელმწიფოს თანადამფუძნებლებად," - ასეთი რჩევები და შენიშვნები გუშინდელ სემინარზე საკმაოდ ხშირად გაისმოდა.

კონფერენციის გახსნის ცერემონიას გაერო-სა და ეუთო-ს მისიების, ევროკომისიის დელეგაციის, აგრეთვე, გაერო-ს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

არმიის დემოკრატიული კონტროლი სემინარებზე და რეალობაში

კობა ლიკლიკაძე
რადიო "თავისუფლება"
სპეციალურად "24 საათისთვის"

ნატო-ს სამხედრო-პოლიტიკურ სისტემაში ქვეყნის გაწევრიანების ერთ-ერთ უმთავრეს წინაპირობას სამხედრო ძალებზე დემოკრატიული კონტროლის დაწესება და არმიის მართვის საქმეში სამოქალაქო საზოგადოების როლის გააქტიურება წარმოადგენს. მიუხედავად ზოგიერთი ცვლილებისა, საქართველოს სამხედრო სისტემა ამ მოთხოვნებს მხოლოდ ცალმხრივად აკმაყოფილებს, ხოლო რიგ შემთხვევებში დემოკრატიული კონტროლის მთელი ფილოსოფია, უბრალოდ, ხელისუფლების დაუსაბუთებელ სიტყვიერ ბრძანებებამდე დაიყვანება.

არმიაზე დემოკრატიული კონტროლი, დემოკრატიული მმართველობითი სისტემების დამახასიათებელი ნიშანია და იგი, ძირითადად, შემდეგი პარამეტრისგან შედგება: სამხედრო ძალების სათავეში დგას სამოქალაქო პირი (პოლიტიკური მოღვაწე), კანონმდებლები განსაზღვრავენ ქვეყნის უსაფრთხოების ძირითად მიმართულებებს, ქმნიან კანონებს, გამოყოფენ ფულს და ქირაობენ სამხედრო პროფესიონალებს, რომლებსაც უმაღლესი სამოქალაქო ხელისუფლების გადაწყვეტილებების აღსრულება ევალებათ.

რაც უფრო დიდია დემოკრატიული ტრადიცია, მით უფრო ფართოდ ხორციელდება სამოქალაქო კონტროლი შეიარაღებულ ძალებზე. მაგალითისთვის, ამერიკის შეერთებულ შტატებში კონგრესი განსაზღვრავს არმიის მშენებლობის ისეთ კონკრეტულ საკითხებს, როგორიცაა, ვთქვათ, ავიაციის გაზრდა 70 ჯგუფამდე (ასე მოხდა 1949 წელს) ან სამხედროთა დაწინაურება. კონგრესი კანონით ადგენს არა მხოლოდ თავდაცვის დეპარტამენტის, არამედ, მაგალითად, საზღვაო ქვეითთა სტრუქტურასა და ფუნქციას; სხვა ქვეყნებში, მაგალითად ბელგიაში, პარლამენტი განსაზღვრავს შეიარაღებული ძალების სადისციპლინო წესდებას; ყოველწლიურად ადგენს, თუ რამდენი ჯარისკაცი, სერჟანტი და ოფიცერი უნდა იყოს შეიარაღებულ ძალებში; იგი იღებს კანონს არმიაში ფლამანდური და ფრანგული ენების გამოყენების თაობაზე. ლიტვაში, რომელიც ერთ წელიწადში ნატო-ს წევრი გახდება, საკანონმდებლო ორგანოს გარეშე დაუშვებელია გენერლის წოდების მინიჭება.

ეს და სხვა მაგალითები უხვად მოჰყავდათ ექსპერტებს თბილისში 28 მაისს გამართულ საერთაშორისო კონფერენციაზე, რომლის მუშაობაშიც ქართველი სამხედრო მაღალჩინოსნების გარდა, უსაფრთხოების საკითხებში საქართველოს მრჩეველთა საერთაშორისო საბჭოს თავმჯდომარე, ბრიტანელი გენერალი სერ გარი ჯონსონი, ესტონეთის ყოფილი თავდაცვის მინისტრი იუირი ლუიკი და საქართველოს თავდაცვის მინისტრის მრჩეველი საფინანსო-ეკონომიკურ საკითხებში პატრიცია შეარინგი მონაწილეობდნენ.

როგორც კონფერენციაზე აღინიშნა, საქართველოს არმია და მთელი სამხედრო სისტემა, რომელიც 1991 წლის გადატრიალების პირმშოა და თავის დროზე იქით აკონტროლებდა პოლიტიკურ სისტემას, ნელნელა ტრანსფორმირდება და ცდილობს მოერგოს თანამედროვე მოთხოვნებს.

საქართველოს თავდაცვის მინისტრის მოადგილის გელა ბეჟუაშვილის განცხადებით, სამხედრო უწყება შეგუებულია, რომ 2004 წლიდან მას უკვე სამოქალაქო პირი უხელმძღვანელებს. იგი განსაზღვრავს ქვეყნის თავდაცვის პოლიტიკას, განახორციელებს კონტროლს შეიარაღებულ ძალებზე. მის ფუნქციებში შევა თავდაცვის ბიუჯეტის განსაზღვრაც. სამოქალაქო თავდაცვის მინისტრის ბრძანებას დაემორჩილება გენერალური შტაბის უფროსი, რომელსაც, სამხედრო უწყების თავკაცის რეკომენდაციით, საქართველოს პრეზიდენტი დანიშნავს. წინგადადგმული ნაბიჯია ისიც, რომ სამოქალაქო კონტროლის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, წელს სამხედრო უწყება მთლიანად გათავისუფლდა სამხედრო გაწვევის პასუხისმგებლობისგან და ცოცხალი ძალით არმიის დაკომპლექტების ფუნქცია ადგილობრივ სამოქალაქო ორგანოებს გადაეცათ. ერთი სიტყვით, კონცეპტუალურად თითქოს ყველაფერი რიგზეა და ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ კანონმორჩილების რთულ გზაზე შემდგარი ქართველი სამხედროები იქით სთხოვენ ხელისუფლებას, გადააფაროს მათ დემოკრატიული კონტროლის კალთა. ასეთი კონტროლი კი, გარკვეულწილად, არა მხოლოდ სამხედროთა პროფესიულ ავტონომიას დაიცავს, არამედ ზედმეტი პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლების საშუალებასაც წარმოადგენს, განსაკუთრებით იმ პირობებში, როცა სამხედრო უწყება სანახევროდ ფინანსდება.

გამყრელიძე და იუშჩენკო ურთიერთთანამშრომლობის მანიფესტს აწერენ ხელს

თამარ ხორბალაძე

მაშინ, როცა "ახალი მემარჯვენეები" ბორჯომში საკუთარი გამგებლის დასაცავად მიტინგებს აწყობდნენ, მათი ერთ-ერთი ლიდერი ლევან გაჩეჩილაძე კი გლდანში ამომრჩევლებთან შეხვედრას მართავდა, პარტიის ხელმძღვანელმა დავით გამყრელიძემ უკრაინაში ხელი მოაწერა მანიფესტს უკრაინის ოპოზიციური გაერთიანების - "ჩვენი უკრაინა" - ხელმძღვანელთან, ყოფილ პრემიერ-მინისტრ ვიქტორ იუშჩენკოსთან.

მოგეხსენებათ, იუშჩენკო, ფაქტობრივად, გაერთიანებული მემარჯვენე ოპოზიციის ლიდერი გახლავთ და იგი, გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, დასავლეთის, კონკრეტულად კი - აშშ-ს სერიოზული მხარდაჭერით სარგებლობს. უკრაინაში ვიზიტის დროს, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ქართველმა და უკრაინელმა ოპოზიციონერმა ლიდერებმა ხელი მოაწერს მანიფესტს, რომელშიც საუბარია ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობაზე, არჩევნებზე დამკვირვებლების გაცვლაზე, ნატო-სკენ ერთობლივად სწრაფვაზე და ა.შ.

მანიფესტში აღნიშნულია იმ შემდგომი ნაბიჯების თაობაზე, რომელთა გადადგმასაც ორი ქვეყნის ოპოზიციური ძალები ერთობლივად აპირებენ:

უკრაინასა და საქართველოში "მრგვალი მაგიდების" ჩატარების სისტემის ინიცირება, რომლის დროსაც პოლიტიკოსებისა და წამყვანი ექსპერტების დონეზე მოეწყობა ორმხრივი ურთიერთობების აქტუალური პრობლემებისა და უკრაინელი და ქართველი საზოგადოებებისათვის საინტერესო, მნიშვნელოვანი და სადავო საკითხების სახალხო განხილვა;

უკრაინისა და საქართველოს ორმხრივი ურთიერთობების სფეროსთან დაკავშირებული კანონპროექტების ურთიერთშეთანხმების მიზნით "ჩვენი უკრაინისა" და "ახალი მემარჯვენეების" საპარლამენტო ფრაქციებს შორის მუდმივი კონსულტაციების პროცესის დაწყება;

ორი ქვეყნის პარლამენტების წევრების მონაწილეობით საკოორდინაციო საბჭოს შექმნა, რომელიც შეიკრიბება არანაკლებ ნახევარწელიწადში ერთხელ, შეხედულებების ურთიერთგაცვლისა და ორმხრივი ურთიერთობების აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით ერთობლივი პოზიციის შემუშავების მიზნით;

საზოგადოებასთან დიალოგის დაწყება უკრაინისა და საქართველოს მოქალაქეებისათვის ერთობლივი საქმიანობის შედეგების გაცნობის გზით;

ორი პოლიტიკური ძალის ხელმძღვანელობას შორის ყოველწლიური შეხვედრების მოწყობა ჩატარებული საქმიანობის ანალიზის, შედეგების შეჯამებისა და ორმხრივი თანამშრომლობის შემდგომი ამოცანების განსაზღვრის მიზნით.

დავით გამყრელიძე თბილისში დღეს დაბრუნდება.

თევზაძეს ფიცი სწამს, ბოლოც ნათელია

თავდაცვის ეროვნული აკადემია ათი წლის გახდა

ვერიკო თევზაძე

1993 წლის 28 მაისი - საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ბრძანებით შეიქმნა გაერთიანებული სამხედრო აკადემია. 2001 წლის 10 სექტემბერი - საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ბრძანებით მას თავდაცვის ეროვნული აკადემია ეწოდა. 2003 წლის 28 მაისი - თავდაცვის ეროვნული აკადემია 10 წლის იუბილეს ზეიმობს.

იუბილემ, ტრადიციულად, სადღესასწაულო ვითარებაში ჩაიარა. აკადემიის კურსანტებსა და პედაგოგებს მრგვალი თარიღი თავად ქვეყნის პრეზიდენტმა მიულოცა. **"სამხედრო აკადემიის დაფუძნება საქართველოს შეიარაღებული ძალების მშენებლობის საფუძველი გახდა. აკადემიაში უმაღლესი დონის სამხედრო სპეციალისტებს ამზადებენ, რაც ნატო-სთან დაახლოების გზაა"**, - განაცხადა შევარდნაძემ.

თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაძე მიღწეულით კმაყოფილია. მან მადლობა გადაუხადა აკადემიის ხელმძღვანელობას, რომელმაც მოკლე დროში **"სამხედრო მეცნიერების ძლიერი სკოლა შექმნა."**

ბოლო პერიოდში აკადემიაში მართლაც შეინიშნება მნიშვნელოვანი ძვრები. გასული წლიდან აქ კურსანტებს ნატო-ს სტანდარტების შესაბამისად ამზადებენ. საქართველოსა და თურქეთის სამხედრო თანამშრომლობის ფარგლებში, აკადემიას შესაძლებლობა აქვს, მოამზადოს პროფესიონალი კადრი როგორც ადგილზე, ასევე უცხოეთში. მიღწეულით ყველა კმაყოფილია. თუმცა, სამხედრო ექსპერტები და სპეციალისტები უკვე იმაზეც საუბრობენ, რომ ქვეყანაში არავის აქვს გააზრებული, თუ რისთვის სჭირდება, რაში უნდა გამოიყენოს პროფესიონალი სამხედრო კადრი. იგივე პოზიცია დააფიქსირა "24 საათთან" საუბრისას ერთ-ერთმა კომპეტენტურმა პირმა, სამხედრო სპეციალისტმა, რომელიც ზეიმს ესწრებოდა, მაგრამ ვინაობის გამხელა არ ისურვა. მისი თქმით, ბოლო ხანს **"სრულიად უმიზნოდ, კონკრეტული ამოცანის გარეშე შეიქმნა დუშეთის და სვანეთის ბატალიონები. სამხედრო თვალსაზრისით, მათ არანაირი ფუნქცია არ გააჩნიათ. სხვა საქმეა, რომ ამ შენაერთებს ხელისუფლება არჩევნებისთვის გამოიყენებს და, სამწუხაროდ, ისინი დესტაბილიზაციის წყაროდ იქცევიან."**

თავდაცვის ეროვნული აკადემიის რექტორი ზაურ უჩაძე მხოლოდ ერთადერთ, ყველასათვის კარგად ნაცნობ ფინანსურ პრობლემაზე საუბრობს: **"ზოგიერთი პროგრამა ვერ ფინანსდება, მაგრამ, საბოლოო ჯამში, თავდაცვის სამინისტრო მაინც სწყალობს ჩვენს აკადემიას. სამინისტროს მესვეურებს ესმით, რომ თუ არმიის შექმნა გვსურს, უნდა გვყავდეს ოფიცერთა კორპუსი."**

გუშინდელ იუბილეზე აკადემიის კურსანტებმა პრეზიდენტისა და სამშობლოს წინაშე საზეიმოდ დადეს ფიცი. თავდაცვის მინისტრს კურსანტების ფიცის სჯერა და ამის შესახებ თევზაძემ საჯაროდ განაცხადა.

წლეულს თავდაცვის ეროვნული აკადემია 300-ზე მეტ კურსანტს გამოუშვებს. ისინი ოფიცრის წოდებას მიიღებენ და საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში იმსახურებენ.

„თურქეთის ავიახაზებთან" დავამ ხელისუფლების ზედა ეშელონებში გადაინაცვლა

ნინო ნარჩემაშვილი

სასამართლო განხილვებს, სააქციო საზოგადოება "თურქეთის ავიახაზებსა" და საქართველოს საგადასახადო დეპარტამენტს შორის, ბოლო არ უჩანს. სხვადასხვა ინსტანციის სასამართლოებიდან უზენაესში გადანაცვლებულ დავას ვერც გუშინ დაესვა ლოგიკური წერტილი.

შეგახსენებთ, რომ დავის ძირითადი საგანი საქართველოსა და თურქეთს შორის გაფორმებული საერთაშორისო ხელშეკრულების საკითხი გახლავთ. საგადასახადო დეპარტამენტის წარმომადგენლების მტკიცებით, პარლამენტის მიერ აღნიშნული ხელშეკრულების რატიფიკაცია არ მომხდარა და იგი ძალაში შესული არ არის. თურქული მხარე კი საწინააღმდეგოს ამტკიცებს. საგადასახადო უწყება "თურქეთის ავიახაზებისაგან" მოგების გადასახადის უკანონოდ გადაუხდელობის გამო დაგროვილი 400 ათასი ლარის გადახდას მოითხოვს და აცხადებს, რომ თურქულ ავიაკომპანიას, საერთო ჯამში, 15 მილიონ ლარზე მეტი დავალიანება აქვს.

უნდა ითქვას, რომ ეს მონაცემები გუშინდელ სხდომაზე არავის გახსენებია, რადგან, როგორც მოსამართლემ აღნიშნა, საქმეში საკითხისადმი სახელმწიფო უწყებების არაერთგვაროვანი მიდგომა და უშუალოდ მინისტრების განსხვავებული პოზიციები გამოიკვეთა. მისი თქმით, საქართველოს პარლამენტის, საგარეო საქმეთა სამინისტროს და თვით სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციის განცხადებით, ორ ქვეყანას შორის დადებული სართაშორისო ხელშეკრულება ძალაშია და ეს არ შეიძლება ავიაკომპანიისათვის ფრენის აკრძალვის მიზეზი იყოს. საგადასახადო დეპარტამენტი კი, რომელიც საწინააღმდეგოს ამტკიცებს, ბუნებრივია, მისი ზემდგომი უწყების ანუ ფინანსთა სამინისტროს პოზიციას უნდა გამოხატავდეს. მოსამართლის განცხადებით, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ფინანსთა მინისტრის მირიან გოგიაშვილის პირადი მოსაზრება სასამართლოსათვის უცნობია და აუცილებელია იგი წერილობითი სახით იყოს წარმოდგენილი. ამ მოტივით, უზენაესმა სასამართლომ საბოლოო განაჩენის გამოტანა 11 ივნისისათვის გადადო.

სასამართლო ბატალიებთან დაკავშირებით, "თურქეთის ავიახაზების" ხელმძღვანელობა მხოლოდ მოკლე კომენტარს აკეთებს და აცხადებს, რომ თურქეთსა და საქართველოს შორის არსებული საერთაშორისო ხელშეკრულება ძალაშია. ამას კი მათ ხელთ არსებული დოკუმენტაცია და არაერთი ქართული უწყება ადასტურებს.

ადგილობრივი ქონება ორ კატეგორიად დაიყოფა

პარლამენტის თვითმმართველობისა და რეგიონული პოლიტიკის კომიტეტმა დღევანდელ სხდომაზე განიხილა კანონპროექტი „ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების შესახებ" და პარლამენტისთვის მის წარდგენას მხარი დაუჭირა. კანონპროექტი კომიტეტს ეკონომიკის მინისტრის მოადგილემ სოლომონ პავლიაშვილმა წარუდგინა.

პავლიაშვილის განცხადებით, კანონპროექტში ადგილობრივი ქონება ორ კატეგორიად — ძირითად (განუსხვისებელ) და დამატებით ქონებად იყოფა. ძირითად ქონებას მიეკუთვნება ობიექტები, რომლებიც ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების არსებით მატერიალურ საფუძველს წარმოადგენენ და აკრძალულია ამ ობიექტების რაიმე ფორმით გასხვისება, მათი ფუნქციების შეცვლა ან რაიმე ვალდებულებით დატვირთვა. ყველა სხვა დანარჩენი ობიექტი მიეკუთვნება დამატებით ქონებას, რომელთა ფლობის, სარგებლობის და განკარგვის წესი რეგულირდება სამოქალაქო კოდექსით.

კანონპროექტით განსაზღვრულია ქონების მართვის სფეროში ადგილობრივი წარმომადგენლობითი ორგანოს კონკრეტული უფლებამოსილებები, ადგილობრივი საკუთრების დაცვის გარანტიები და თვითმმართველობის ორგანოების ინტერესების სასამართლო წესით დაცვის შესაძლებლობები. **მედია-ნიუსი**

მოკლედ

თბილისი. თბილისის ელექტროქვესადგურების თანამშრომლების მიერ ოთხშაბათს დილიდან სახელფასო დავალიანების გასტუმრების მოთხოვნით დაწყებული გაფიცვა მას შემდეგ შეწყდა, რაც ენერგეტიკის მუშაკთა პროფკავშირებსა და ირლანდიურ კომპანია "ეს-ბი-აის" შორის, რომლის მმართველობაშიც ეს ქვესადგურებია, წერილობითი შეთანხმება გაფორმდა, ოთხშაბათსვე ერთი თვის სახელფასო დავალიანების დაფარვის შესახებ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. თბილისის მერიის კეთილმოწყობის სამსახურის ცნობით, ამ დღეებში თბილისში იმყოფებოდა ისრაელელ ბიზნესმენთა ჯგუფი, რომელიც ძირითადად, ნაგავგადამამუშავებელ მინი-ქარხნებს ანარმოებს. კეთილმოწყობის სამსახურში აცხადებენ, რომ ისრაელელ ბიზნესმენთა წინადადებები მისაღებია, რადგან მათ მიერ წარმოებული მინი-ქარხნების მოწყობა შუა ქალაქშიც შესაძლებელია. ქარხნები ეკოლოგიურად სუფთაა და დიდ ტერიტორიას არ იკავებს. თბილისში შესაძლებელია ასეთი ხუთი მინი-ქარხნის მოწყობა. ერთი ქარხანა 15-20 მილიონი დოლარი ღირს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. კონტროლის პალატა პოლიციის დეპარტამენტს ქონებისა და სოციალური გადასახადების გადაუხდელობაში ადანაშაულებს. პალატის მიერ ჩატარებული სარევიზიო შემოწმების შედეგები მოწმობს, რომ დეპარტამენტი, შს სამინისტროს მსგავსად, 2001 წელს თანამშრომელი პოლიციელების სოციალურ გადასახადს არ აღრიცხავდა და არ უკავებდა, რისთვისაც მას და თბილისის კიდევ 5 სამმართველოს 2,637,2 ათასი ლარის ჯარიმა დაერიცხა. შს სამინისტრომ, რომელიც კონტროლის პალატის მიერ ჩატარებული სარევიზიო შემოწმების შედეგებს არ ეთანხმება, პალატის დასკვნა სასამართლოში გაასაჩივრა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. 2002 წელს ნავთობპროდუქტების აღრიცხული იმპორტი შემცირდა. 2001 წელს საქართველოში 87,8 მლნ. დოლარის ღირებულების ნავთობი და ნავთობპროდუქტები იყო იმპორტირებული, ხოლო 2002 წელს - 87,3 მლნ. დოლარის ანუ ნახევარი მილიონი დოლარით ნაკლები. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისში აუცილებლად მიიჩნევენ სისხლის სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსებში იმ ცვლილებების შეტანას, რომლებიც ნავთობპროდუქტების არალეგალურ შემოტანაზე, დამუშავებასა და რეალიზაციაზე საჯარიმო სანქციების გამკაცრებას უზრუნველყოფს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

სოხუმი. აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების ინიციატივით, ამ დღეებში სოხუმში, მდინარე ფსოუზე ახალი ხიდის მშენებლობის სპეციალისტთა და ხელმძღვანელთა პირველი სამუშაო შეხვედრა გაიმართა. მდინარე ფსოუზე ხიდს რუსული საწარმო "ავტომოტოსტროი" აშენებს, რომლის სათავო ოფისი ქალაქ კრასნოდარშია. რუსეთის წარმომადგენლებმა სეპარატისტებს დაუდეს პირობა, რომ ხიდი ექსპლუატაციაში უკვე შემოდგომაზე შევა. ფსოუს ხიდის მშენებლობის დასაწყებად და პირველადი სამუშაოების განსახორციელებლად 60 ათასი დოლარია საჭირო. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. აფხაზეთში 30 მაისს, სეპარატისტთა ტურისტული სააგენტო "რუსალ-ტურ თრეველის" მიწვევით, 35 რუსული ტურისტული ფირმის (მათ შორის: მოსკოვის, სანკტ-პეტერბურგის, ნიჟნი ნოვგოროდის, სამარას, ტოლიატის, იოშკარ-ოლას, ეკატერინბურგის და ნოვოროსიისკის) წარმომადგენლები ჩავლენ. ტურისტული სააგენტო "რუსალ-ტურ თრეველი" არის რუსეთის ფედერაციაში აფხაზეთის სეპარატისტული მთავრობის წარმომადგენელი კურორტისა და ტურიზმის საკითხებში. სააგენტო აფხაზეთის თვითმარქვია პრეზიდენტის ქალიშვილს მადინა არძინბას ეკუთვნის. **მედია-ნიუსი**

მონიტორინგი

სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება

ოპერატიული ინფორმაცია 28 მაისისთვის

მილიონ ლარებში

დასახელება	ექვსი თვის პროგნოზი	შესრულება	%	27 მაისი
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები	529.80	334.29	63%	2.98
ცენტრალური ბიუჯეტის შემოსავლები და გრანტები	385.09	237.37	62%	1.97
საგადასახადო შემოსავლები	310.64	201.68	65%	1.76
სოციალური ფონდი	116.81	82.97	71%	0.83
საგზაო ფონდი	24.05	14.09	59%	0.19
დეფიციტის დაფინანსება	118.66	88.30	74%	0.00

შპს "დუმბაძე, ვარშალომიძე, ნოღაიდელი და ქავთარაძე" სამართლებრივი, საფინანსო და მართვის კონსულტაციები

www.dvnk.ge

საქართველოს ენერგეტიკა რუსეთის გავლენის სფეროში ექცევა

პირველი გვერდიდან

შეთანხმების მიხედვით, "გაზპრომი" აიღებს ვალდებულებას, განახორციელოს საშუალოვადიანი ინვესტიცია და აღადგინოს საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენები, რომლებიც საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციამ ერთობლივი საწარმოს საწესდებო კაპიტალში თავის წილად უნდა ჩადოს. მილერი საქართველოსთან "ხანგრძლივ თანამშრომლობას" გეგმავს. მისი თქმით, ეს თანამშრომლობა მოიცავს **"საქართველოსთვის გაზის მოწოდებას და ტრანსპორტირებას, აგრეთვე, მომხმარებლებამდე მიტანასაც."** იგი ყურადღებას საქართველოს გაზის ბაზრით ეკონომიკურ დაინტერესებაზე ამახვილებს და განხორციელებული ინვესტიციის უკან დაბრუნების იმედი "საშუალო ვადაში" აქვს.

მას შემდეგ, რაც ოფიციალურად გახდება საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების მფლობელი, გაზის რუსულ გიგანტს გზა ხსნილი ექნება როგორც საქართველოს, ასევე აღმოსავლეთ თურქეთის ენერგობაზრისკენ. ამდენად, მისი დაინტერესება საქართველოთი იმ საერთო სტრატეგიის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია, რომელსაც გაზის მსოფლიოში უდიდესი კომპანია ამ ბოლო დროს მისდევს.

"გაზპრომის" თავკაცი ალექსეი მილერი და ქართველი ენერგომოხელეები გარიგდნენ.

რატომ "გაზპრომი"?

"თქვენ უნდა გქონდეთ გაზის მოწოდების, მინიმუმ, სამი წყარო, რათა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოება გარანტირებული იყოს," – აცხადებენ საერთაშორისო ექსპერტები. მიუხედავად იმისა, რომ ექსპერტები საქართველოს ენერგომატარებლების მომწოდებელთა დივერსიფიკაციას ურჩევენ, საქართველოს მთავრობამ თამამი ნაბიჯი გადადგა და საქართველოს გაზის ბაზარზე ერთი რუსული კომპანია - "იტერა", მეორეთი "გაზპრომით" ჩაანაცვლა: ბუნებრივია, რომ "გაზპრომის" შემოსვლა საქართველოს ენერგობაზრიდან გააძევებს "იტერას", რომელიც დღემდე საქართველოს უალტერნატივო მომწოდებლად იყო აღიარებული.

სახელისუფლებო წრეები იმედოვნებენ, რომ "გაზპრომისა" და "იტერას" ერთობლივად ყოფნა საქართველოს გაზის ბაზარზე კონკურენციას წარმოშობს და გაზის ფასს ძირს დასცემს. თუმცა, ნაკლებსავარაუდოა, ეს ასე მოხდეს. საქმე ისაა, რომ "იტერა" საქართველოს გაზს "გაზპრომის" მილებით აწვდის, მაგრამ "გაზპრომმა" უკვე გააფორმა თურქმენეთთან გრძელვადიანი ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც, ფაქტობრივად, მთელი თურქმენული გაზის მარაგი წინასწარ შეისყიდა. ამდენად, "იტერას" მიერ თურქმენეთთან გაფორმებული ძველი ხელშეკრულება ფარატინა ქაღალდად გადაიქცა. ბუნებრივია, ამ პირობებში "იტერასა" და "გაზპრომს" შორის ვითომდა მოსალოდნელ კონკურენციაზე საუბარი ზედმეტია.

რა ელის საქართველოს?

უკვე კარგად ჩანს, რომ საქართველომ ენერგეტიკულ პოლიტიკაში დასავლური ორიენტაცია მკვეთრად შეცვალა და საერთო ენის ძებნა რუსეთთან დაიწყო. ამას მოწმობს "რაო ეეს როსსიი"-ს მხრიდან საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელებისა და გენერაციის ობიექტების მიმართ გამოჩენილი მზარდი დაინტერესებაც. კულუარული ინფორმაციით, ფაქტობრივად, გადაწყვეტილია "ეი-ი-ეს კორპორაციის" მიერ "თელასის" აქციების ნაწილის "რუსეთის ერთიანი ენერგოსისტემისათვის" გადაცემაც.

ამ პოლიტიკის შედეგად, საქართველო, შეიძლება ითქვას, საბოლოოდ მოექცევა რუსეთის გავლენის სფეროში: გაზის მოწოდების საკითხში საქართველოს რუსეთზე დამოკიდებულება 2006 წლამდე, ანუ მანამ არ შეიცვლება, სანამ ბაქო-თბილისი-ერზრუმის გაზსადენი არ ამოქმედდება და აზერბაიჯანული გაზის თურქეთის გავლით, ევროპისთვის მიწოდება არ დაიწყება. "გაზპრომის" საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების მეწილედ შემოსვლა კი ნიშნავს, რომ ამ პერიოდამდე კავკასია მთლიანად გაზის მოწოდების მხოლოდ რუსულ წყაროზე იქნება დამოკიდებული.

აქვე უნდა გავიხსენოთ, თუ როგორ იყენებს რუსული მხარე გაზის მიწოდების შეწყვეტას საქართველოს ხელისუფლებაზე ზეწოლის ინსტრუმენტად. უმეტეს შემთხვევაში, ეს ზეწოლა რუსეთთან იმ საკითხების გადაწყვეტას აჩქარებს ხოლმე, რომლებიც ქვეყნის სუვერენიტეტთან, ტერიტორიულ მთლიანობასა და პოლიტიკურ ორიენტაციასთან არის დაკავშირებული.

რატომ შეიცვალა ენერგეტიკული პოლიტიკა?

საქართველოს პარლამენტში სულ უფრო და უფრო ხშირად საუბრობენ საიდუმლო შეთანხმებაზე, რომელიც საქართველოსა და რუსეთს შორის არსებობს. ამ შეთანხმების მიხედვით, ხელისუფლებამ წინასაარჩევნოდ დივიდენდები გალის რაიონში ლტოლვილების დაბრუნების გზით უნდა მოიპოვოს. ეს ხელისუფლებისთვის იმ ერთადერთ საშუალებად რჩება, რამაც მას არჩევნებში წარმატება უნდა მოუტანოს.

ამის სანაცვლოდ, რუსეთს საქართველოს ენერგოსექტორზე სრული კონტროლის მოპოვება სურს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ალექსეი მილერის ვიზიტი უშუალოდ მოჰყვა სახელმწიფო მინისტრ ავთანდილ ჯორბენაძის ამასწინანდელ ვიზიტს მოსკოვში, ხოლო საქართველოს ენერგოპოლიტიკის მკვეთრი ცვლილება – შევარდნაძე-პუტინის შეხვედრას სოჭში, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ეს ვარაუდი საფუძველს მოკლებული არ არის.

დავითაშვილმა მთავრობას საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება შეახსენა

სოფიკო ოხანაშვილი

გუშინ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ერთ-ერთმა ლიდერმა კობა დავითაშვილმა საგანგებოდ გამართულ ბრიფინგზე ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ მათ ხელთ არსებული ინფორმაციით, მთავრობა უახლოეს მომავალში ელექტროენერგიის ტარიფის 3,8 თეთრით გაზრდას გეგმავს. დავითაშვილმა ხელისუფლებას მოუწოდა, თავი შეიკავოს ელექტროენერგიის ტარიფის გაზრდისა და ამერიკელების მიმართ "მაამებლური" პოლიტიკისაგან. **"ამის ნებას არ მოგცემთ",** - განაცხადა ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ლიდერმა. დავითაშვილის თქმით, ნაციონალური მოძრაობა არ დაუშვებს, ხელისუფლებამ ენერგეტიკული პრობლემები ხალხის ხარჯზე მოაგვაროს; მითუმეტეს, რომ ამ საკითხის ფინანსურ მოგვარებას სახელწმიფო ბიუჯეტი ითვალისწინებს. **"თუ მთავრობას პრობლემების მოგვარება მართლა სურს, ურჩევია საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება შეასრულოს და სახელმწიფო ბიუჯეტში კომპენსაციისათვის გათვალისწინებული 7,8 მილიონი ლარი ხალხს დაურიგოს",** - განაცხადა დავითაშვილმა.

ნაციონალური მოძრაობის ინფორმაცია დენის ტარიფის გაზრდის შესახებ უარყვეს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილემ გიორგი ისაკაძემ და საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) ხელმძღვანელმა ელიზბარ ერისთავმა. თუმცა, ერისთავმა არ გამორიცხა, რომ ენერგეტიკოსების დიდი უკმაყოფილების გამო, რომელიც ელექტროენერგიის ტარიფში მათი წილის შემცირებას უკავშირდება, შესაძლოა, დღის წესრიგში დადგეს ტარიფის გაზრდის საკითხი. **"ენგურჰესმა და სხვა ენერგეტიკულმა ობიექტებმა სასამართლოს მიმართეს გაუანგარიშებელი ტარიფის შესწორების მოთხოვნით; ვნახოთ, მომავალში რა იქნება, მაგრამ, ჯერჯერობით, ტარიფის მომატებაზე საუბარი არ არის",** - განაცხადა სემეკ-ის ხელმძღვანელმა.

შეგახსენებთ, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ერთ-ერთი რეკომენდაცია ტარიფის გადახედვას მოითხოვდა. დავითაშვილის განცხადებით, ხელისუფლებამ ხალხის ინტერესების დასაცავად უნდა იმოქმედოს და სსფ-ს რეკომენდაციებიც ეროვნულ ინტერესებს უნდა შეესაბამებოდეს. **"ჯოხთაბერიძეები, ახვლედიანები და სხვები ცოტა ფულს თუ მოიკლებენ, სავალუტო ფონდის რეკომენდაციებიც შესრულდება და ეროვნული ინეტერესებიც დაცული იქნება. ამის რეზერვი არის ბიუჯეტში",** - განაცხადა ნაციონალური მოძრაობის ლიდერმა.

ევრო სარეკორდო მაჩვენებელზე ავიდა

ადამ მჭედლიძე

როგორც ჩანს, ევროპის ერთიან ვალუტას, კარგა ხანს, ველარაფერი შეაჩერებს. თავისი აღმასვლა ევრომ მიმდინარე კვირის დასაწყისში ყველა რეკორდის მოხსნით აღნიშნა. ძველი კონტინენტის ვალუტა 1,1914 ამერიკულ დოლარს გაუტოლდა და ასცდა თავის საწყის მაჩვენებლებსაც კი, რომელიც 1999 წლის იანვარში იყო დაფიქსირებული. როგორც სპეციალისტთა უმრავლესობა ვარაუდობს, ერთიანი ევროპის ვალუტა კვლავაც გამყარდება, ოღონდ საკითხავი ისაა, რამდენად აწყობს ეს ტენდენცია ძველ კონტინენტს.

რეკორდის დამყარებას ხელი შეუწყო გერმანიიდან მოსულმა დამაიმედებელმა ცნობებმა. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ აქაური მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში 0,2 პროცენტით შემცირდა, ვითარება ევროპის უძლიერეს სახელმწიფოში გაცილებით უკეთესია, ვიდრე აქამდე ვარაუდობდნენ: მნიშვნელოვნადაა გაზრდილი ე.წ. ბიზნეს-სანდოობის ინდექსი, ანუ ინვესტიციების რაოდენობა იზრდება, რაც ახალი საწარმოების გახსნისა და სამუშაო ადგილების შექმნის საწინდარია.

ევროს გამაგრებას ხელი შეუწყო აშშ-ის ხაზინის მდივნის (ფინანსთა მინისტრის), ჯონ სნოუს განცხადებებმაც. უკვე ცხადი ხდება, რომ ამერიკა ძლიერი დოლარის პოლიტიკას არ გაატარებს. სნოუმ საკმაოდ არაორაზროვანი მინიშნება გააკეთა, რომ სუსტი დოლარის წყალობით ამერიკული ექსპორტის ზრდა სწორედ ისაა, რაც ახლა ვაშინგტონს აწყობს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ვითარების შეცვლა დოლარის სასარგებლოდ კიდევ დიდხანს არ მოხდება; მითუმეტეს, რომ აშშ-ის ფედერალურმა რეზერვმა (ცენტრალურმა ბანკმა) განაკვეთი ბოლო 40 წლის განმავლობაში სარეკორდო 1,25 პროცენტზე ჩამოიყვანა. რაც შეეხება ევრობანკს, მის მიერ დაწესებული განაკვეთი 2,5 პროცენტია. თუკი გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ ევრობანკი, ძირითადად, ინფლაციის თავიდან აცილებითაა დაკავებული, განაკვეთის შემცირება ძნელი მოსალოდნელია.

ერთი მხრივ, ძლიერი ევრო დადებითი მოვლენაა ძველი კონტინენტისათვის; მეორე მხრივ, ეს ამბავი ადგილობრივ ეკონომიკას არცთუ მომგებიან ვითარებაში ჩააყენებს. დოლარის დასუსტების წყალობით გაიაფებული ამერიკული საქონელი გაცილებით უფრო კონკურენტუნარიანი გახდება მსოფლიო ბაზარზე, როცა ევროპული ევროს მაღალი კურსის გამო საქონელი გაძვირდება და თავის მიმზიდველობას დაკარგავს. თუკი გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ ევროპული ეკონომიკა უფრო მეტადაა დამოკიდებული ექსპორტზე ვიდრე ამერიკული, ცხადი გახდება, რომ ძლიერი ვალუტა ძველ კონტინენტს დიდად არ უნდა ახარებდეს. აშშ-ის ეკონომიკა ექსპორტის ზრდის ხარჯზე კი ბოლოს და ბოლოს ნაწილობრივ მაინც შეავსებს იმ არნახულ სავაჭრო დეფიციტს, რომელზეც ბოლო დროს ამდენს საუბრობენ.

ერაყიდან რუსულ და ჩინურ კომპანიებს გამოდევნიან

ადამ მჭედლიძე

აშშ-ის მიერ კონტროლირებადმა ერაყის ადმინისტრაციამ ყადაღა დაადო სამ კონტრაქტს ნავთობის სფეროში, რომლებიც სადამ ჰუსეინის მთავრობის დროს რუსულ და ჩინურ კომპანიებთან იყო გაფორმებული. როგორც ერაყის ნავთობის მინისტრმა თამირ ღადბანმა განაცხადა, ომამდე დადებული ყველა ასეთი ხელშეკრულება საფუძვლიან შესწავლას საჭიროებს და გადაწყვეტილება მათი ძალაში დატოვება-არდატოვების თაობაზე მხოლოდ ამის შემდეგ იქნება მიღებული. **"ყველა მათგანი კანონიერებისა და ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედვით შეფასდება,"** – ასეთია მინისტრის პოზიცია.

თუმცა, მინისტრმა ნათელი გახადა, რომ ყოველგვარი შესწავლის გარეშეც - რუსულმა "ლუკოილმა" უკვე საბოლოოდ დაკარგა დასავლეთ ქურნას საბადოს დამუშავების უფლება. მეორე კონტრაქტი, რომელიც ჩინური კომპანიის მიერ ალ-აჰდაბის საბადოს დამუშავებას შეეხებოდა, "ორმხრივი თანხმობის საფუძველზე" დროებით შეჩერებულია. მესამე კონტრაქტის თაობაზე, ჯერჯერობით, არაფერია ცნობილი.

მას შემდეგ, რაც პრეზიდენტმა ბუშმა ერაყი "ბოროტების ღერძის" შემადგენელ ქვეყნად დაასახელა, სადამ ჰუსეინი ჩალის ფასად ურიგებდა თავის საბადოებს რუსულ, ჩინურ და ფრანგულ კომპანიებს. მოგეხსენებათ, ეს ის ქვეყნები იყო, რომლებიც მოგვიანებით გაერო-ს უშიშროების საბჭოში ერაყთან ომის წინააღმდეგ გამოვიდნენ.

ნავთობის მინისტრი ირწმუნება, რომ ყველა გაუქმებულ კონტრაქტზე ხელახლა გამოცხადდება საერთაშორისო ტენდერი, რომელშიც იმ სახელმწიფოთა წარმომადგენლები, რომლებიც ერაყში ომის წინააღმდეგ ილაშქრებდნენ, არანაირად არ დაიჩაგრებიან.

დღეს ერაყული ნავთობწარმოება დღეში 700 ათას ბარელს აღწევს. მინისტრის თქმით, ეს მაჩვენებელი წლის ბოლოს 3 მილიონ ბარელამდე გაიზრდება.

ამერიკამ ირანზე ზეწოლა გააძლიერა

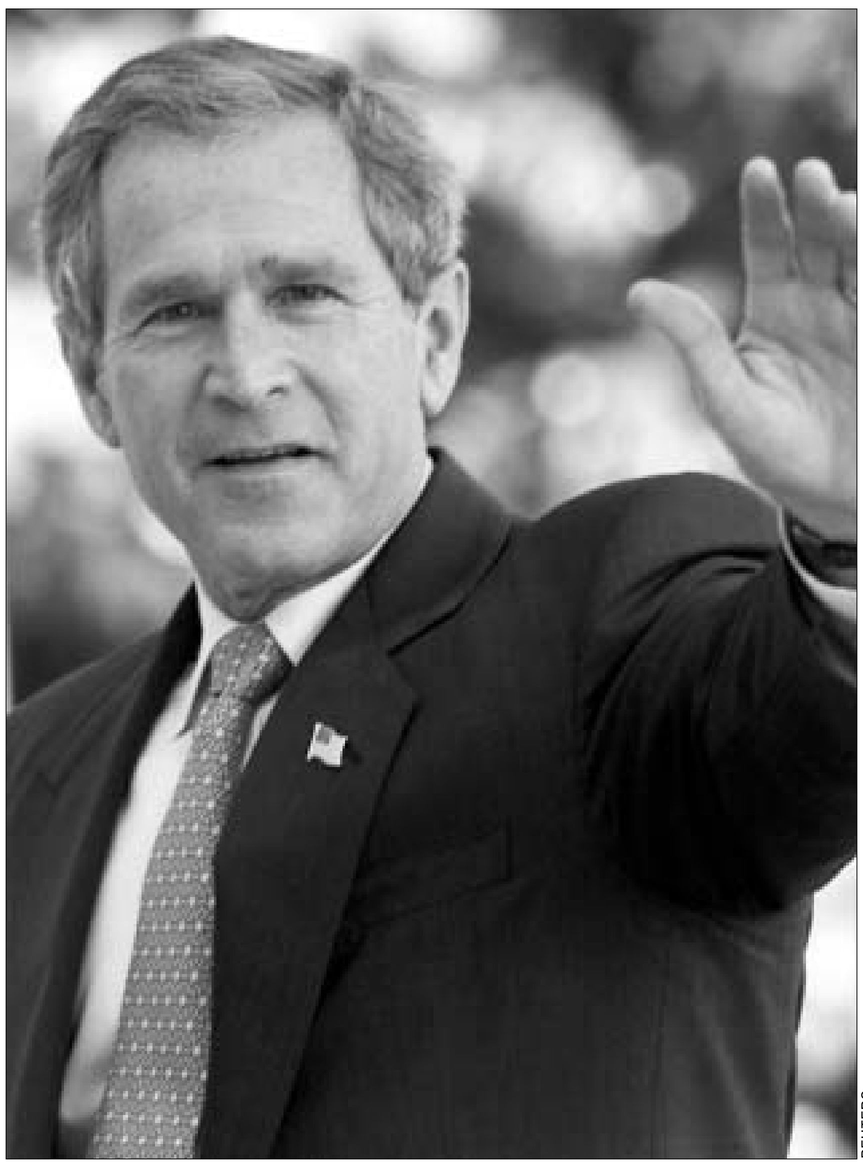

ხათამი თუ ბუშთან თანამშრომლობაზე უარს იტყვის, ალაჰის იმედიღა დარჩება.

REUTERS

პირველი გვერდიდან

ამავდროულად, ირანის ოპოზიციურმა დაჯგუფებამ გუშინწინ განაცხადა, რომ მათ მანამდე უცნობი, ურანის გამამდიდრებელი ქარხნები აღმოაჩინეს. ისინი თეირანის დასავლეთით, ორმოცი კილომეტრის დაშორებით არის აშენებული. დაჯგუფებამ ამ რეაქტორების შესახებ დეტალური ინფორმაცია ამერიკის ხელისუფლებას მიაწოდა.

აღნიშნულმა დაჯგუფებამ, რომელსაც ირანის წინააღმდეგობის ეროვნულ საბჭოს უწოდებენ, ამერიკის ხელისუფლებას ირანში არსებულ იმ ბირთვულ რეაქტორებზე მიაწოდა ინფორმაცია, რომელიც დღეს ვაშინგტონის მთავარი თავსატკივარია. "ორივე ახალი რეაქტორი ურანის გასამდიდრებლად არის განკუთვნილი და ჩვენი ინფორმაციით, ორივე მათგანს ცენტრიფუგა აქვს", - აღნიშნა ალირეზა ჯაფარზადემ, დაჯგუფების წარმომადგენელმა. "დროა, ამერიკის პოლიტიკა ირანის რეჟიმის მიმართ ნათელი და მტკიცე გახდეს".

ამერიკის ადმინისტრაციის ამ განცხადებებს რუსეთი გამოეხმაურა და ირანს იმ გარანტიების წარმოდგენა სთხოვა, რომლის თანახმადაც, თეირანი ბირთვულ რეაქტორებს ატომური იარაღის შესაქმნელად არ გამოიყენებს. რუსეთი ირანს ქალაქ ბუშერში ატომური რეაქტორის მშენებლობაში ეხმარება. რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ განაცხადა, რომ რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გიორგი მამედოვი რუსეთში ირანის ელჩს ღოლამრეზა შაფეის შეხვდა და "ირანის ბირთვული კვლევების შესახებ სერიოზული, გადაუჭრელი საკითხების არსებობის გამო" რუსეთის ხელისუფლების წუხილი გამოხატა.

აღსანიშნავია, რომ რუსეთის ხელისუფლებამ აღნიშნული განცხადება პრეზიდენტ ბუშის სანკტ-პეტერბურგში 1 ივნისს დაგეგმილ ვიზიტამდე რამდენიმე დღით ადრე გააკეთა. თუმცა, რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, რომ მოსკოვი ბუშერში ბირთვულ პროგრამას არ შეწყვეტს, რომელმაც, ანალიტიკოსების გათვლებით, რუსებს 1 მილიარდი ამერიკული დოლარი უნდა მოუტანოს.

მიმომხილველებმა მოსკოვის ეს განცხადება რუსეთ-ამერიკას შორის ურთიერთობების დათბობად მიიჩნიეს. მოსკოვსა და ვაშინგტონს შორის ურთიერთობები, ერაყის ომის გამო გაუარესდა. ახლა, რუსეთი მაქსიმალურად ცდილობს, ამერიკასთან ურთიერთობები გააუმჯობესოს. ირანის წინააღმდეგ მხარის დაჭერა კი ამის საუკეთესო საშუალებაა.

ერ-რიადში განხორციელებული აფეთქებების შემდეგ, ირანმა ამერიკის საგარეო პოლიტიკის დღის წესრიგში, პრაქტიკულად, პირველი ადგილი დაიკავა. ადმინისტრაციის წარმომადგენლები დღემდე გარკვეული პერიოდულობით ხვდებოდნენ ხოლმე ირანის წარმომადგენლებს ჟენევაში, მაგრამ ერ-რიადში მომხდარი აფეთქებების შემდეგ, ბუშის ადმინისტრაციამ, პროტესტის ნიშნად, მორიგ შეხვედრაზე უარი განაცხადა.

სახელმწიფო მდივანმა კოლინ პაუელმა, რომელიც ადმინისტრაციის ერთ-ერთ ყველაზე მშვიდობისმოყვარე წევრად ითვლება, განაცხადა, რომ ირანთან "კონტაქტები არსებობს და მომავალშიც გაგრძელდება". სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა რიჩარდ ბაუჩერმა კი პასუხი არ გასცა შეკითხვას, როდის განახლდება მოლაპარაკებები. "ჩვენ მრავალი საშუალება გვაქვს ჩვენი მესიჯების ირანისთვის გადასაცემად და იმ შესაძლებლობას გამოვიყენებთ, რომელიც მოცემული მომენტისთვის მისაღები იქნება".

როდესაც ჟურნალისტებმა შეკითხვა დასვეს, აპირებს თუ არა ადმინისტრაცია ირანის მთავრობის დამხობას, ფლეიშერმა და ბაუჩერმა გასული წლის ივლისში პრეზიდენტ ბუშის განცხადება გაიხსენეს, როდესაც მან ირანში დაწყებულ დემონსტრაციებს მხარი დაუჭირა. "ირანელ ხალხს ისეთივე თავისუფლება, უფლებების დაცვა და შესაძლებლობები სჭირდება, როგორც ნებისმიერ ხალხს მსოფლიოში. მთავრობამ ხალხის სურვილებს უნდა დაუგდოს ყური", - განაცხადა მაშინ ბუშმა.

ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ მათ პრეზიდენტ მოჰამად ხათამისთან და მის რეფორმატორ მოკავშირეებთან მუშაობის იმედი არ ამოწურვიათ. გუშინ თავდაცვის მინისტრმა დონალდ რამსფელდმა განაცხადა, რომ ირანის საკითხი პაუელთან და ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში პრეზიდენტის მრჩეველთან კონდოლიზა რაისთან ერთად განიხილა. რამსფელდის მტკიცებით, ირანი ერაყში მყოფ შიიტებს აქეზებს, რათა მათ თეოკრატიული სახელმწიფო ჩამოაყალიბონ. "ირანმა უნდა იცოდეს, რომ ერაყის საკუთარი შეხედულებებისამებრ მოწყობის მცდელობას ამერიკა მკვეთრ პასუხს გასცემს", - განაცხადა რამსფელდმა ცნობილ ანალიტიკურ ცენტრში - საგარეო ურთიერთობათა საბჭოში გამოსვლისას. თუმცა, რამსფელდს არ დაუზუსტებია, ირანიდან მომდინარე საფრთხეს, კონკრეტულად, რა პასუხს გასცემს ვაშინგტონი.

სომხეთის არჩევნების შედეგები უკვე ცნობილია

შოთა უტიაშვილი

სომხეთის ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ გამოაქვეყნა 25 მაისს გამართული საპარლამენტო არჩევნების შედეგები. 5-პროცენტიანი ბარიერი ხუთმა პარტიამ გადალახა, აქედან სამი სახელისუფლებოა, ორი - ოპოზიციური.

პირველ ადგილზე გავიდა რესპუბლიკური პარტია, რომელსაც პრემიერ-მინისტრი ანდრანიკ მარქარიანი უდგას სათავეში. რესპუბლიკელებმა ხმების 24,5 პროცენტი მიიღეს. პროპორციული სისტემით, სომხეთის პარლამენტში 75 დეპუტატი ირჩევა. აქედან 23 რესპუბლიკელი იქნება. მაჟორიტარული სიებით (56 ადგილი) მმართველმა პარტიამ 17 კაცის გაყვანა შეძლო. გარდა ამისა, მოსალოდნელია, რომ პარტიას კიდევ ორი ათეული დამოუკიდებელი დეპუტატის მხარდაჭერა ექნება. აქ უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ დამოუკიდებელი დეპუტატები სომხეთში, ძირითადად, შეძლებული ბიზნესმენები არიან. წინასაარჩევნო გამოკითხვების მიხედვით, სომხეთის სოციოლოგიური ასოციაცია რესპუბლიკელებს მესამე ადგილსა და ხმების 9 პროცენტს უწინასწარმეტყველებდა.

მეორეა ოპოზიციური ბლოკი "სამართლიანობა", რომელსაც პრეზიდენტობის ყოფილი კანდიდატი სტეფან დემირჭიანი ხელმძღვანელობს. მათ ხმების 14,8 პროცენტი მიიღეს და, წინასწარი შეფასებით, პარლამენტში სულ 17 მანდატი ექნებათ. დემირჭიანი, სულ ცოტა, 45 დეპუტატის გაყვანას იმედოვნებდა, სოციოლოგებიც მას პირველ ადგილს უწინასწარმეტყველებდნენ. ახლა, სამართლიანობის წევრები აცხადებენ, რომ ისინი არჩევნებს უკანონოდ მიიჩნევენ და ახალი პარლამენტის ბოიკოტირების შესაძლებლობას განიხილავენ. ბლოკის ერთ-ერთი ლიდერი ვაზგენ მანუკიანი აცხადებს, რომ ისინი რეფერენდუმის მოწყობას შეეცდებიან, რომელზეც კოჩარიანისადმი ნდობის საკითხი უნდა დაისვას.

მესამე ადგილზე გავიდა "ორინაწ ერკირი" (სამართლებრივი სახელმწიფო), მან ხმების 11,65 პროცენტი მიიღო და, პროპორციული წესით, 12 დეპუტატი გაიყვანა. ამას ემატება კიდევ 9 მაჟორიტარი.

"ორინაწ ერკირი" პოსტსაბჭოური პოლიტიკური სივრცისათვის დამახასიათებელ პარადოქსულ მოვლენას განასახიერებს, როდესაც აშკარად პროსახელისუფლებო პარტიები ოპოზიცური ლოზუნგებით გამოდიან. პარტიის ახალგაზრდა პოპულისტმა ლიდერმა არტურ ბაღდასარიანმა პრეზიდენტის ქებითა და მთავრობის კრიტიკით იმდენი მოახერხა, რომ პარლამენტში მნიშვნელოვანი რაოდენობის კანდიდატები გაიყვანა. ოპოზიცია ამტკიცებს, რომ ერეკირს თავდაცვის მინისტრი სერჟ სარქისიანი საიდუმლოდ ეხმარებოდა.

მეოთხე ადგილზე ხმების 10,62 პროცენტით დაშნაკები გავიდნენ. ისინიც კოჩარიანის აქტიურ მხარდამჭერებად ითვლებიან. პროპორციული წესით, მათ 11 კაცი გაიყვანეს და შეუძლიათ კიდევ სამი მაჟორიტარის მხარდაჭერის იმედი ჰქონდეთ. არჩევნების შედეგებით დაშნაკები აშკარად იმედგაცრუებულნი არიან. ცესკო-ში მათმა წარმომადგენელმა არჩევნების ოქმს ხელი არ მოაწერა და მოითხოვა აუხსნან, საიდან გაჩნდა საარჩევნო სიებში 64 ათასი ახალი ამომრჩეველი. სხვათა შორის, მსგავსი კითხვები დამოუკიდებელ დამკვირვებლებსაც გაუჩნდათ.

და ბოლოს, მეხუთეა არტაშეს გეღამიანის ეროვნული ერთიანობის პარტია. მან 9,6 პროცენტი მიიღო და პარლამენტში 9-კაციანი ფრაქცია ეყოლება. მართალია, ისიც ოპოზიციურია, მაგრამ დანა-სისხლად არის გადაკიდებული მეორე ოპოზიციურ ბლოკთან "სამართლიანობასთან".

უნდა აღინიშნოს მუშათა გაერთიანებული პარტიაც, რომელსაც 5-პროცენტიან ზღვრამდე 0,18 პროცენტი დააკლდა.

არჩევნებში მონაწილეობა ამომრჩეველთა, დაახლოებით, 52-მა პროცენტმა მიიღო, რაც სარეკორდოდ მცირე მაჩვენებელი გახლავთ.

დარღვევებზე საუბრისას, დამკვირვებლებმა განაცხადეს, რომ უწესრიგობები კი დაფიქსირდა, მაგრამ იმასთან შედარებით, რაც საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში მოხდა (საერთაშორისო საზოგადოებამ ეს ტური, სამართლიანობის მხრივ, სრულ კატასტროფად შეაფასა), პროგრესი აშკარაა.

თუმცა, პროგრესიც შედარებითი კატეგორიაა. ეუთო-ს მისიის თქმით, მათი დაკვირვების ქვეშ მყოფი საარჩევნო უბნების მესამედზე მნიშვნელოვანი დარღვევები დაფიქსირდა. "ჩვენს თვალწინ რომ ასეთ რამეებს აკეთებდნენ, წარმომიდგენია, იმ უბნებზე, სადაც ჩვენი დამკვირვებლები არ იყვნენ, რას იზამდნენ," – განაცხადა მისიის ხელმძღვანელმა, სომხეთში ეუთო-ს ელჩმა რობერტ ბერიმ. "ასეთი რამეები" ნიშნავს: ამომრჩეველთა სიების ფალსიფიკაციას, ურნებში ბიულეტენების ჩაყრას, ურნების მოპარვას, საერთაშორისო დამკვირვებელთა დაშინებას, და ა.შ.

დამკვირვებლების თქმით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი პრობლემაა ამომრჩეველთა პასიურობა, რაც იმედგაცრუებამ და გულგატეხილობამ გამოიწვია.

მოკლედ, ელჩის განცხადებით, "არჩევნები საერთაშორისო სტანდარტებს არ შეესაბამებოდა".

არჩევნების დასრულებისთანავე, პრეზიდენტმა კოჩარიანმა სახელისუფლებო პარტიებს კოალიციური მთავრობის შექმნა შესთავაზა. რესპუბლიკელებში, რომელთაც იმედი ჰქონდათ, რომ მთელ მთავრობას თავად დააკომპლექტებდნენ, ამან უკმაყოფილება გამოიწვია (რესპუბლიკელები ეჭვობენ, რომ პრეზიდენტს მათი გაძლიერება აშინებდა და ამიტომ მათ წარმატებას სიხარულით არ შეხვედრია). გამარჯვებული პარტია აცხადებს, რომ მათმა ლიდერმა მარქარიანმა პრემიერის პოსტი აუცილებლად უნდა შეინარჩუნოს. ისინი კაბინეტში სხვა პარტიების შეყვანაზე თანახმა იქნებიან, თუ ისინი მთავრობის ქმედებებზე პასუხისმგებლობას გაიზიარებენ.

მთავრობის ფორმირება ივნისში მოხდება.

რაც შეეხება იმ კითხვას, რომელიც ხშირად ისმოდა არჩევნების წინ: "ჩააბარებს თუ არა სომხეთი მეორე გამოცდას?" დამკვირვებლებმა და თავად სომეხმა ამომრჩევლებმაც უარყოფითი პასუხი გასცეს.

ერაყში აკრძალული იარაღი ომამდე განადგურდა

აშშ-ს თავდაცვის მინისტრის დონალდ რამსფელდის განცხადებით, ერაყმა მასობრივი განადგურების იარაღი, შესაძლოა, ჯერ კიდევ ომის დაწყებამდე მოსპო. მისი თქმით, იარაღის ძებნა ერაყში კვლავ აქტიურად გრძელდება და ასობით საეჭვო ადგილის გამოკვლევას გარკვეული დრო დასჭირდება. რამსფელდის ამ განცხადების პარალელურად, პრეზიდენტ ბუშის ადმინისტრაციის ერთ-ერთმა მაღალჩინოსანმა სააგენტო "ბი-ბი-სის" განუცხადა, რომ შესაძლებელია, ერაყში მასობრივი განადგურების იარაღი ვერასდროს იპოვონ. აღსანიშნავია, რომ ერაყში ომის დაწყების უმთავრეს მიზეზს პრეზიდენტ ბუშისათვის, სადამ ჰუსეინის ხელში მასობრივი განადგურების იარაღის არსებობა წარმოადგენდა. როგორც ცნობილია, ერაყის დამხობილი ხელისუფლება დაჟინებით უარყოფდა ამ ბრალდებას და ამტკიცებდა, რომ აკრძალული იარაღი, გაერო-ს მოთხოვნების თანახმად, განადგურებული ჰქონდა.

ნიუ-იორკში გამოსვლისას, აშშ-ს თავდაცვის მინისტრმა განაცხადა, რომ მან არ იცის, თუ რატომ არ გამოიყენა სადამ ჰუსეინმა ომის დროს მასობრივი განადგურების იარაღი. **"ჩვენ არ ვიცით, თუ რა მოუვიდა ერაყის მასობრივი განადგურების არსენალს. ჩვენ ეს უნდა გავარკვიოთ,"** - განაცხადა რამსფელდმა. მან ამასთანავე დასძინა, რომ აშშ-ს სამხედროთა მონაცემებით, ერაყის ჩრდილოეთში აღმოჩენილ იქნა ორი მობილური ბიოლოგიური ლაბორატორია.

რაც შეეხება გაერო-ს სამხედრო ინსპექტორებს, მათი დაბრუნება ერაყის ტერიტორიაზე უახლოეს დღეებშია დაგეგმილი. მათ განზრახული აქვთ, გადაამოწმონ ის ინფორმაციები, რომელთა თანახმადაც ერაყის ბირთვულ ობიექტებზე მასობრივი ძარცვა ხდება.

ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს განცხადებით, ინსპექტორები მასობრივი განადგურების იარაღის ძებნას ერაყში არ განაახლებენ. მათი მუშაობის ძირითადი ობიექტი ბაღდადის სამხრეთით მდებარე ტუვაიტხას კვლევითი ცენტრი იქნება. სწორედ ამ ობიექტზე ხდება მასობრივი ძარცვა. სააგენტოს წარმომადგენლების თქმით, შესაძლოა, ამ ობიექტიდან მოპარული რადიაქტიური ნივთიერებები, ე.წ "ბინძური ბომბის" დასამზადებლად იქნას გამოყენებული, რაც ქვეყნის მშვიდობიან მოსახლეობას და ერაყის ეკოლოგიურ მდგომარეობას საფრთხეს შეუქმნის.

პარალელურად, უკვე მეორე დღეა, ერაყში განლაგებულ აშშ-ს სამხედრო ძალებს ერაყელთა დაჯგუფებების შეტევების მოგერიება უხდებათ. გუშინ, ბაღდადიდან 50 კილომეტრის დაშორებით, ფალუჯაში, ერაყელმა მებრძოლებმა ორი ამერიკელი ჯარისკაცი მოკლეს და ორი დაჭრეს. დაუდგენელმა პირებმა აშშ-ს არმიის ქვედანაყოფი ავტომატური იარაღის და ნაღმტყორცნების გამოყენებით დაცხრილეს. საპასუხო ცეცხლის შედეგად, რომელიც ამერიკელმა სამხედროებმა ჯავშანტრანსპორტიორიდან გახსნეს, ორი თავდამსხმელი დაიღუპა, ხოლო ექვსი ერაყელი კი ტყვედ აიყვანეს. **"არავინ იცის, თუ რას ფიქრობდნენ ისინი ამერიკელ ჯარისკაცებზე თავდასხმის დროს. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ ჩვენგან არის მსხვერპლი და მოწინააღმდეგესაც მიეზღო ამ დანაკარგისათვის,"** - განაცხადა ერაყში აშშ-ს არმიის კონტინგენტის წარმომადგენელმა მაიორმა რენდი მარტინმა.

ბლერი ერაყში ისტორიული ვიზიტისთვის ემზადება

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი ტონი ბლერი ერაყში ისტორიული ვიზიტისთვის ემზადება, რათა იქ მყოფ ბრიტანელ ჯარისკაცებს სადამ ჰუსეინის ჩამოგდებაში მონაწილეობისათვის მადლობა გადაუხადოს.

"მე მინდა, რომ ბრიტანული ჯარები მოვინახულო, რათა სპარსეთის ყურის კონფლიქტის მოგვარებაში ბრწყინვალე მონაწილეობისათვის მადლობა გადავუხადო", - განაცხადა ტონი ბლერმა.

ის ანტიერაყული კოალიციის პირველი ლიდერი იქნება, რომელიც ერაყს ომის დასრულების შემდეგ მოინახულებს. თუმცა, დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრს ერაყში ვიზიტის კონკრეტული თარიღი არ დაუზუსტებია. ბრიტანელი ჟურნალისტების აზრით, ტონი ბლერი ერაყს უახლოესი 48 საათის განმავლობაში ეწვევა.

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის თქმით, ის ერაყში ლონდონის წარმომადგენელს ჯონ სოერსს შეხვდება. "ჩვენ ადგილზე უნდა გავარკვიოთ, რა სჭირდებათ, რათა ერაყის აღდგენა სათანადო ტემპით გაგრძელდეს", - აღნიშნა ბლერმა.

ბლერმა გადაჭრით უარყო მოსაზრება, თითქოს, კოალიციის ჯარები ომისშემდგომი სიტუაციის სამართავად მზად არ არიან.

15 მილიარდი დოლარი შიდსის წინააღმდეგ

აშშ-ს პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა ხელი მოაწერა ბრძანებულებას, აფრიკასა და კარიბის ზღვის აუზში შიდსთან ბრძოლის მიზნით 15 მილიარდი აშშ დოლარის გამოყოფის შესახებ. თეთრი სახლის მეთაურმა თავის გეგმას შიდსით ინფიცირებული 42 მილიონი ადამიანის გადასარჩენად უდიდესი მისია უწოდა. სულ მსოფლიოში ამ ვირუსით უკვე 20 მილიონი ადამიანი დაიღუპა. ჯორჯ ბუშის განცხადებით, ამ დაავადებასთან ბრძოლა, განსაკუთრებით - აფრიკის კონტინენტზე, თანამედროვე მსოფლიოს ყველაზე გადაუდებელ და უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს. "აფრიკაში ეს ავადმყოფობა ახალ საფლავებს აჩენს და მილიონობით ადამიანს აიძულებს, უიმედოდ იბრძოლონ საკუთარი სიცოცხლისათვის. ისინი ამ ბრძოლაში მარტო არ დარჩებიან, რადგან მათ მეგობრულ მხარდაჭერას ამერიკის შეერთებული შტატები აღმოუჩენს," - განაცხადა აშშ-ს ლიდერმა.

შიდსთან ბრძოლის გეგმის თანახმად, აშშ-ს მიერ გამოყოფილი 15 მილიარდი დოლარი ანტივირუსული პრეპარატების დამუშავებას და თავად შიდსის გავრცელების აღკვეთას მოხმარდება. პრეზიდენტმა ბუშმა ანალოგიური აქციისაკენ მსოფლიოს სხვა ქვეყნებსაც მოუწოდა, რადგან არსებული მონაცემებით, შიდსით ყოველდღიურად 14 ათასი კაცი ინფიცირდება. ამდენად, აშშ-ს ადმინისტრაციის მეთაურის განცხადებით, დროის დაკარგვა არ შეიძლება.

შიდსთან ბრძოლის მსოფლიო ორგანიზაცია აშშ-ს პრეზიდენტის ამ ნაბიჯს მიესალმა, ორგანიზაციის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ახლა მთავარია აშშ-ს კონგრესმა პრეზიდენტის ეს გადაწყვეტილება დაამტკიცოს.

მოკლედ

ინდოეთი. ინდოეთის სამხრეთ ნაწილში, საშინელი სიცხის შედეგად, ბოლო ორი კვირის განმავლობაში 430-ზე მეტი ადამიანი დაიღუპა. ერთ-ერთი მაშველის თქმით, რომელიც დაზარალებულებს გამოჯანმრთელებაში ეხმარება, ორგანიზმის გამოფიტვით და მზის დაკვრით დაღუპულთა რიცხვი, შესაძლოა, უფრო გაიზარდოს. ინდოეთის სამხრეთ პროვინცია ანდხრა-პრადეშში ტემპერატურამ 47 გრადუსს მიაღწია. ასეულობით ადამიანი მზის დაკვრის დიაგნოზით საავადმყოფოებშია მოთავსებული.

2002 წელს ინდოეთში ძლიერი სიცხისგან ათასზე მეტი ადამიანი დაიღუპა. მათი უმრავლესობა ხანდაზმული იყო.

■ ■ ■

საუდის არაბეთი. გუშინ საუდის არაბეთში, ერ-რიადის ტერაქტში ეჭვმიტანილი 5 წევრი დააპატიმრეს. როგორც ცნობილია, რამდენიმე კვირის წინ, ერ-რიადში საერთაშორისო ტერორისტულმა ორგანიზაცია "ალ-ქაიდამ" რამდენიმე ძლიერი აფეთქება განახორციელა, რის შედეგადაც 34 ადამიანი დაიღუპა.

საუდის არაბეთის სპეცსამსახურებმა გუშინდელი ოპერაცია ქალაქ მედინაში ჩაატარეს. დაპატიმრებულთა შორისაა ვინმე ალი აბდულრაჰმანი, რომელიც, შესაძლოა, თავად იყოს ტერაქტის ორგანიზატორი.

პირველი ოთხი ეჭვმიტანილი ჯერ კიდევ ათი დღის წინ დააპატიმრეს.

მაისის დასაწყისში, საუდის არაბეთის სპეცსამსახურებმა ამერიკელი კოლეგების დახმარებით, ქვეყანაში მასშტაბური სპეცოპერაცია განახორციელეს, რომლის მიზანსაც "ალ-ქაიდას" უჯრედების განადგურება და იზოლირება წარმოადგენდა. ოპერაციის შედეგად, ამოღებულ იქნა რამდენიმე ასეული კილოგრამი ასაფეთქებელი ნივთიერება, ცეცხლსასროლი იარაღი და ათობით ათასი ამერიკული დოლარი. ამ ყველაფრის მიუხედავად, "ალ-ქაიდას" ტერორისტული უჯრედების ზოგიერთმა წევრმა გაქცევა და ქვეყნის ტერიტორიის დატოვება მოახერხა.

გორელი პენსიონერები მუშტი-კრივს გადაურჩნენ

კობა დავითაშვილი გორელ პენსიონერებს მოუწოდებს.

ვასილ გულეური

საპროტესტო აქციები გორში თითქმის ყოველდღიურობად იქცა. ძირითადად "ნაციონალური" მოძრაობის წარმომადგენლები აქტიურობენ და ხელისუფლებას სხვადასხვა მოთხოვნებს უყენებენ. გუშინ, გორელი "ნაციონალები", რომელთაგან ბევრს ჯერ კიდევ ეტყობოდა წინა დღეს მოკრივეებისგან მიყენებული ჩალურჯებები, პენსიონერებთან ერთად სოცუზრუნველყოფის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის გორის განყოფილებისკენ გაემართნენ. აქციის მონაწილეებს კობა დავითაშვილი და ირაკლი ოქრუაშვილი მიუძღოდნენ. სოცუზრუნველყოფის განყოფილებასთან კობა დავითაშვილმა პენსიონერებს კიდევ ერთხელ შეახსენა არსებული მდგომარეობა. **"ეს პენსიები თქვენთვის არის გაყინული, თორემ ზოგისთვის კარგი ოხშივარიც ასდის,"** - აღნიშნა მან და ისაუბრა იმაზე, თუ როგორ იღებს ხელისუფლება პენსიონერების კუთვნილ თანხებს: **"მთავრობის კონცეფცია არქიფო სეთურის კონცეფციაა. ხომ გახსოვთ, რომ ამბობს, არცერთი გოჭი არ უნდა დამეტოვებინა, მშიერი უნდა კვდებოდეს და ხმას არ ამოიღებსო."** შემდეგ კი აქციის მიზეზი განმარტა - გვინდა, სასამართლოში შესატანი ცნობები ავიღოთ, სადაც საპენსიო თანხის დავალიანება იქნება აღნიშნულიო.

სოცუზრუნველყოფის განყოფილების უფროსი გურამ კვიწინაძე ამ გამოსვლას მშვიდად შეხვდა და აქციის მონაწილეებს განუცხადა, რომ მზად იყო მოთხოვნები შეესრულებინა. **"1200 პენსიონერის სია გამომიგზავნეს, ამას დამუშავება ხომ სჭირდება? ვთხოვეთ, რომ პენსიონერთა წიგნაკის ნომრები მოეტანათ, რომ მუშაობა გაადვილებულიყო. ჩვენ მზად ვართ თანამშრომლობისათვის და აქციებზეც გვერდში დაგიდგებით,"** - მხარდაჭერა აღუთქვა პენსიონერებს.

მიუხედავად იმისა, რომ კობა დავითაშვილი შეკრებილებს სიმშვიდისაკენ მოუწოდებდა, ზოგიერთმა პენსიონერმა ვერ მოითმინა და გურამ კვიწინაძეს პენსიების გაცემა სთხოვა. **"ჩვენ პენსიებს არ ვითხოვთ, არამედ ცნობას, თუ რა დავალიანებაა"**, - კიდევ ერთხელ განუმარტა დავითაშვილმა პენსიონერებს და კვიწინაძესთან კაბინეტში მოსალაპარაკებლად შევიდა.

პენსიონერებთან დაბრუნებულმა გურამ კვიწინაძემ აუწყა, რომ ყოველკვირეულად ხუთასამდე ცნობა გაიცემა. **"ეს ხალხი მუშაობას დაიწყებს და ხელს ნუ შეუშლით"**, - სთხოვა დავითაშვილმა პენსიონერებს, რომლებიც ნელ-ნელა დაიშალნენ. მიუხედავად იმისა, რომ პოლიცია მომიტინგეებთან იმყოფებოდა და ფხიზლად იყო, პენსიონერები დარბევას და მუშტი-კრივს გადაურჩნენ.

ადვოკატები... საბავშვო ბაღში დადიან

თამაზ ხარაიშვილი
ოზურგეთი

ამ დღეებში ოზურგეთის სასამართლოს შენობიდან იძულებით გამოასახლეს ადვოკატები მათი კოლეგიის თავმჯდომარის რევაზ გობრონიძის წინამძღოლობით. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს თავმჯდომარის, რეგიონის მმართველი მოსამართლის აკაკი თოიძის განცხადებით, ორგანული კანონით სასამართლო უნდა ფუნქციონირებდეს თავის კუთვნილ, დამოუკიდებელ შენობაში და მასში როგორც საჯარო, ისე კერძო დაწესებულება არ უნდა არსებობდეს, გარდა სასამართლო აღმასრულებლისა. ადვოკატთა გამოსახლების შესახებ განჩინება ჩოხატაურის რაიონულმა სასამართლომ გამოიტანა. სანაცვლო ფართს, ადვოკატები, ქალაქის ცენტრში ითხოვდნენ რაიონის გამგეობისაგან და დასტურიც მიიღეს, მაგრამ ისინი ძველ ადგილსამყოფელს ვერ ელეოდნენ და ფეხს ითრევდნენ, ამიტომაც მათ მიმართ იძულებითი აღსრულების მეთოდი იქნა გამოყენებული. დევნილმა ადვოკატებმა თავი ერთხანს სასამართლოს წინამდებარე ხის ჩეროს შეაფარეს, ხოლო შემდეგ იქვე არსებულ საბავშვო ბაღს შეეხიზნენ და საპროტესტო აქციის ჩატარებით იმუქრებიან.

ვადაჭკორიას ტყუილი უცხოელებს უფრო დაუფასებიათ

ვადაჭკორია მორიგი ტყუილისთვის ემზადება.

ეთერ მამულაშვილი

ილუზიონისტ ზურაბ ვადაჭკორიას მიერ მეტეხის ხიდთან შესრულებულმა ტრიუკმა ბევრი ადამიანი აალაპარაკა. ყვითელ პრესასაც კიდევ ერთი საქილიკო თემა მიეცა. თუმცა, როგორც თავად ვადაჭკორია ამბობს, ამ ინტრიგამ მას უფრო მეტი პოპულარობა და აღიარება მოუტანა. იმ საღამოს ილუზიონისტის ტელეფონი არ გაჩერებულა და უცხოელებისგან უფრო მეტი მილოცვა, აღტაცებული სიტყვა და სამადლობელი მიუღია, ვიდრე თანამემამულეებისგან.

"ამ ნომერს საქართველოში არაადექვატური რეაქცია მოჰყვა, როგორ მოგვატყუაო. იმ საღამოს ერთი პატარა ბიჭი ყველას უყვებოდა, - ჩემი თვალით დავინახე, ვადაჭკორიას წყალი როგორ შეასხესო. რამდენიმე საათში პრესა ილუზიონისტზე მეტად ამ აღმოჩენით აღფრთოვანებული პატარა ბიჭით უფრო დაინტერესდა", - ამბობს ვადაჭკორია და ამას მაინცდამაინც არ განიცდის, იმ ბავშვის სიტყვებმა პოპულარობა კიდევ უფრო შემატაო.

ვადაჭკორია მიიჩნევს, რომ ამ ნომერმა, რომელზედაც უკანასკნელი სამი თვე აქტიურად მუშაობდა, მას სერიოზული წარმატება მოუტანა. მისივე თქმით, მტკვარში "გადახტომამ" მსოფლიოს ბევრ ცნობილ ილუზიონისტს მოჰგვარა შური.

"ტყუილის ხელოვნება, არასდროს არავის აყენებს ზიანს, - ასე დაახასიათა ვადაჭკორიამ ილუზიონისტის პროფესია - მე ვარ პროფესიონალი, რომელიც წარმატებით იტყუება და მე ეს ტყუილი მეკუთვნის."

მეორე ასეთივე გრანდიოზული ტყუილი, რომელზედაც ილუზიონისტი დღეს უკვე აქტიურად მუშაობს, ქართლის დედის ან ფუნიკულიორზე ტელეანძის "გაქრობაა".

მოკლედ

თბილისი. ბავშვთა და გარემოს დაცვის საერთაშორისო დღეებთან დაკავშირებით, თბილისის მერიის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების რეგულირების საქალაქო სამსახური დიდ დიღომში საბავშვო სკვერის კეთილმოწყობასა და დიღმის დასახლებაში მაიაკოვსკის ძეგლის უკან შარშან დაწყებული საბავშვო ხეივნის ტერიტორიის გაფართოებას აპირებს, კეთილმოეწყობა სკვერი, დამონტაჟდება ატრაქციონები, ასევე, დაირგვება ფოთლოვანი ხეები. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ძლიერი წვიმის შედეგად, რესპუბლიკური საავადმყოფოს ტერიტორიაზე, ავტოსადგომთან ახლოს აგებული კედელი გუშინ საღამოს ჩამოინგრა და საავადმყოფოს შენობაში მცხოვრები დევნილების კუთვნილი 8 ავტომანქანა დააზიანა. საავადმყოფოს ხელმძღვანელობა პასუხისმგებლობას საკუთარ თავზე არ იღებს. მათი თქმით, "მიყენებული ზარალის ანაზღაურება სადაზღვევო კომპანიებს ევალებათ." **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. მსოფლიოში და, მათ შორის, საქართველოში 31 მაისს თამბაქოს წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო დღე აღინიშნება. თამბაქოს საწინააღმდეგო ეროვნული ცენტრი საქართველოში ამ თარიღს თამბაქოს კონტრაბანდის წინააღმდეგ მიმართული აქციით აღნიშნავს. 31 მაისს თამბაქოს საწინააღმდეგო ეროვნული ცენტრი, ოფისის შენობის მიმდებარე ტერიტორიაზე "საქართველოში თამბაქოს კონტროლის ალიანსთან" ერთად გამართულ აქციაზე, პროტესტის ნიშნად, კონტრაბანდული სიგარეტის ყუთებს დაწვავს. **ინტერ-პრესი**

კონცერტი არჩევანისთვის

საბალეტო სასწავლებელი დაიხურა

თეა ხოფერია

ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის თბილისის სახელმწიფო ქორეოგრაფიული სასწავლებლის დირექტორმა თამაზ ვაშაკიძემ, სასწავლებლის დახურვის შესახებ გუშინ უკვე ოფიციალურად განაცხადა, დღეს კი საპროტესტო გამოსაშვებ "აქცია-კონცერტს" აწყობს. სკოლის პედაგოგებისა და მოსწავლეთა ნაწილს მომავალი წლის შარშანდელივით მძიმე პირობებში გატარება აღარ შეუძლიათ. ისინი სახელმწიფოსაგან მოითხოვენ უახლოეს მომავალში საბალეტო სკოლის შენობის გარემონტებას.

SOS! აფრთხილებენ ხელოვნები ჩინოვნიკებს.

"ტრაგედიაა, მაგრამ საბალეტო სასწავლებელი წყვეტს არსებობას... ეს არ არის მხოლოდ საბალეტო სკოლის პრობლემა, ეს მთლიანად საზოგადოების პრობლემაა", - განაცხადა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე საბალეტო სკოლის დირექტორმა თამაზ ვაშაკიძემ.

"მაშინ, როდესაც ჩვენი საამაყო მოცეკვავეები ვახტანგ ჭაბუკიანი, ნინო ანანიაშვილი, ირმა ნიორაძე და სხვები ქართული ბალეტის სცენიდან აფრინდენ, დღეს ამ ხელოვნების შენარჩუნებაზე გვიხდება ზრუნვა", - აღნიშნა შეხვედრაზე საბალეტო სტუდიის დირექტორმა მაკა მახარაძემ.

როგორც ცნობილია, საბალეტო სკოლის შენობა შარშანდელმა მიწისძვრამ საგრძნობლად დააზიანა. ამის გამო, საგანმანათლებლო საგნები ავარიული შენობის ყოფილ საწყობში, ხოლო ბალეტის გაკვეთილები სხვადასხვა შენობებში უტარდებოდათ. როგორც საბალეტო სასწავლებლის ერთ-ერთი მოწაფე ნინო გოგუა აცხადებს, ბალეტის გაკვეთილებისათვის ფორმის ჩაცმა მათ შეურაცხმყოფელ პირობებში - ღია დერეფანში უხდებოდათ.

თამაზ ვაშაკიძის განცხადებით, შეუძლებელია, საბალეტო სკოლის მოწაფეებმა შარშანდელ პირობებს გაუძლონ. მისივე თქმით, დარბაზების უქონლობის გამო, შემცირებულმა საათებმა მოცეკვავეთა მომზადების დონე ყოველმხრივ დასცა.

"ჩვენ მხოლოდ ფორმის შენარჩუნება შევძელით, უკეთესობისკენ კი ვერ დავიხვეწეთ", - განმარტავს თამაზ ვაშაკიძე.

პრესკონფერენციის ორგანიზატორების - თამაზ ვაშაკიძისა და მაკა მახარაძის განცხადებით, გუშინდელი შეხვედრა ერთ-ერთი ბოლო გაფრთხილება იქნება მთავრობის წარმომადგენლებისთვის, რომელთა მისამართითაც მიმართვის გაგზავნას აპირებენ. ამ წერილში ხელოვნების სხვადასხვა წარმომადგენლები დაუყოვნებლივ დახმარებას სთხოვენ მთავრობას. როგორც საბალეტო სკოლის დირექტორი აცხადებს, სასწავლებელი დღევანდელ აქცია-კონცერტზე სწორედ ხელისუფლების მაღალჩინოსნებს იწვევს; მიზანი კი ისაა, რომ ხელისუფლებამ არჩევანი უნდა გააკეთოს.

"გადაწყვიტონ: უნდათ საბალეტო ხელოვნება, თუ არ უნდათ!" - განაცხადა მაკა მახარაძემ.

ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის თბილისის ქორეოგრაფიული სასწავლებელი 29, 30, და 31 მაისს, 18 საათზე, ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში გამართავს აქცია-კონცერტს.

კიდევ ერთი გაფრთხილება

"ჩვენ არ ვაპირებთ ეკოლოგიისა და უსაფრთხოების სფეროში გამეფებულ განუკითხაობასთან შეგუებას. ქვეყანაში არ ჩანს პირი, რომელიც ამ საკითხს მართავს. ქალაქში დაბინძურებული ჰაერის 80% ავტომობილებიდან გამონაბოლქვია. აღმასრულებელ ხელისუფლებას ერთი თვის ვადას ვაძლევთ, რომ მოქმედების პროგრამა შეიმუშაოს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ფართომასშტაბიან საპროტესტო აქციებს მივმართავთ", - განაცხადა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე საავტომობილო ტრანსპორტისა და გზების მუშაკთა პროფესიული კავშირის თავმჯდომარემ ზურაბ ანთაძემ.

თამარ დვალი

უკვე დიდი ხანია, რაც მიკროავტობუსების სახელმწიფო ტრანსპორტით ჩანაცვლებაზე საუბრობენ. ამ პრობლემის მოსაგვარებლად კონკრეტული ნაბიჯი ჯერ არავის გადაუდგამს. გარდა იმისა, რომ მომრავლებული მიკროავტობუსები მოძრაობას აფერხებენ, მათი გამონაბოლქვი საშინლად აბინძურებს ჰაერს. 1 იანვრიდან არაეთილირებული საწვავი ხმარებიდან უნდა ამოეღოთ, მაგრამ იგი კვლავ გაყიდვაშია. ამ და კიდევ სხვა პრობლემების მოსაგვარებლად ავტოტრანსპორტის მუშაკთა პროფკავშირი მთავრობას ერთი თვის ვადას აძლევს. ისინი კომპეტენტური პირებისაგან შემდგარი კომისიისგან იმ გეგმას მოითხოვენ, რომლის მიხედვითაც, პრობლემა საბოლოოდ გადაიჭრება. **"საქართველოში არავინ აქცევს ყურადღებას ჰიგიენის ინსტიტუტის უარყოფით დასკვნას გაზის საწვავის გამოყენების შესახებ, რომელიც ჯანმრთელობას ვნებს. ავტომობილებზე დამონტაჟებული გაზის ბალონები, ძირითადად, უხარისხოა. ხარისხიანი ბალონის ღირებულება 250$-ია. მძღოლებს მისი შეძენის საშუალება არ აქვთ და, ამის გამო, მოქალაქეები ზარალდებიან. უსინდისოდ იქცევიან ის ორგანოები, რომლებიც გაზის საწვავის მოხმარების უფლებას იძლევიან ისეთ ტრანსპორტზე, რომლითაც მგზავრების გადაყვანა ხდება. ამ შემთხვევაში უსაფრთხოების ზომები ნაკლებადაა დაცული. სრული განუკითხაობაა კერძო ფირმებში, სადაც არ არსებობს დასაქმებულ მძღოლთა დასვენების და შრომის უსაფრთხოების ელემენტარული პირობები. მიკროავტობუსების მძღოლებს 12-18 საათი უხდებათ მუშაობა. გადაღლილი მძღოლი კი პოტენციური მკვლელია"**, - აცხადებს ანთაძე. იგი მომრავლებული მიკროავტობუსების შემცირებას და, მათ ნაცვლად, ელექტრონული ტრანსპორტის დამკვიდრებას ემხრობა. ანთაძე ბენზინგასამართ სადგურებში ისეთი ქვითრების გაკვრას ითხოვს, რომლებშიც საწვავში არსებული ნივთიერებების ჩამონათვალი იქნება აღნიშნული.

„ხალხზე დამოკიდებული" არხის პრეზენტაცია

ირინე სანებლიძე

პირველი ივნისს, საღამოს, რვა საათიდან, კიდევ ერთი ტელეკომპანია გავა ეთერში. "მზემ" თავისი პრეზენტაცია და პრესკონფერენცია გუშინ ტელეკომპანიის ეზოში მოაწყო.

ტელეკომპანია "მზე" ამ წლის მარტში დაარსდა და საცდელი მაუწყებლობაც რამდენიმე კვირაა, რაც დაიწყო. პრეზენტაციაზე "მზეს" გენერალურმა დირექტორმა კახა ბექაურმა აღნიშნა, რომ ტელეკომპანიის მიზანია იყოს არა მხოლოდ ინფორმაციის გადამცემი, არამედ საზოგადოების ყოფის გაუმჯობესებასა და განვითარებაში რეალური წვლილის შემტანი, რომ შექმნას მაუწყებლობის საკუთარი, დამახასიათებელი სტანდარტი, "ჩვენ არ ვამბობთ, რომ დამოუკიდებელი არხი ვართ, ჩვენ ვამბობთ, რომ დამოკიდებულები ვართ ხალხზე", - აღნიშნა კახა ბექაურმა.

"მზეს" ხელმძღვანელობის თქმით, ტელეკომპანია თავის საქმიანობაში მსოფლიოს უდიდესი და უძველესი ტელეკომპანიების მდიდარ გამოცდილებას გამოიყენებს. დიდი დახმარება გაუწევია TBC ბანკსა და გაერთიანებულ ქართულ ბანკს გრძელვადიანი კრედიტის სახით. ხელმძღვანელობის თქმით, "მზეს" მუშაობის პრინციპი ეყრდნობა კადრების პროფესიონალიზმს, ერთიანი გუნდით მოქმედებას და მისი თითოეული წევრის ინდივიდუალური მონაცემების სრულად გამოვლინებას.

"მზეს" კონცეპტუალურ ღერძს საინფორმაციო სამსახური წარმოადგენს. სამომავლოდ კი საზოგადოებას სხვა სიახლეებს, სიურპრიზებს და ორიგინალურ პროექტებსაც ჰპირდებიან. იმ დრომდე "მზე" სამაუწყებლო არეალის გაფართოებას გეგმავს, ჯერჯერობით კი, დაფარვის ზონა თბილისი და მისი შემოგარენია.

არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის ოფისერი

კომპანია "ბი-პი"-ს მილსადენების პროექტების ფარგლებში და "ბი-პი"-ს უშუალო ხელმძღვანელობით, შპს "IRA" კონკურსზე იწვევს სათანადოდ კვალიფიციურ პირებს არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის ოფისერის თანამდებობის დასაკავებლად.

სამუშაოს აღწერა:
არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის ოფისერი მთავრობასა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის ჯგუფის (GPR) ძირითადი წევრი იქნება და პასუხს აგებს "ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის" მიერ საქართველოში მოქმედ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ყოველდღიური ურთიერთობის დამყარებასა და შენარჩუნებაზე.

მოვალეობები და პასუხისმგებლობა:
არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის ოფისერის ძირითადი მოვალეობები მოიცავს, თუმცა არ იფარგლება შემდეგით:
ქართული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაცემთა ბაზის შექმნა;
არასამთავრობო ორგანიზაციებთან მჭიდრო სამუშაო ურთიერთობის დამყარება;
პროექტთან დაკავშირებულ თითოეულ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან ურთიერთობის მართვა და ამ ორგანიზაციასა და პროექტის წევრებს შორის კავშირების ან/და ინფორმაციის ურთიერთგაცვლის კოორდინირება;
არასამთავრობო ორგანიზაციების პროექტთან დაკავშირებული საქმიანობის შესახებ ყოველთვიური ანგარიშის მომზადება;
GPR-ის ჯგუფის დანარჩენ წევრებთან კოორდინირებით სტრატეგიის ფორმულირება;
არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის მიზნით ქმედითი საკომუნიკაციო გეგმის შემუშავება (სემინარები, შეხვედრები, მრგვალი მაგიდის დისკუსიები და ა.შ.);
პროექტის ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდება საქართველოში არასამთავრობო ორგანიზაციების "ბი-პი"-სთან კავშირში მყოფი საქმიანობის შესახებ;
საქართველოს პროექტის პერსონალისთვის, ასევე "ბი-პი"-ს ბაქოსა და ლონდონის ოფისებში მომუშავე კოლეგებისთვის შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდება;
საზოგადოებრივი და გარემოსდაცვითი ინვესტორების პროგრამების და მისის საკითხების ჯგუფის თანამშრომლებთან ურთიერთობის დამყარება, პროექტის სფეროში შემავალ არასამთავრობო ორგანიზაციებს და მათ უფრო ფართო სპექტრს შორის შეუფერხებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად.

სამუშაო გამოცდილება და განათლება:
სამუშაოზე აყვანის კანდიდატი ძალიან კარგად უნდა იცნობდეს საქართველოში არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელს და სასურველია ამჟამად გააჩნდეს ამ ორგანიზაციებთან ურთიერთობის გამოცდილება. მას მჭიდრო კონტაქტები უნდა ჰქონდეს დამყარებული საქართველოში მოქმედ არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელთან. კანდიდატი მოვალეა იმუშაოს ენთუზიაზმით, იყოს თვითმოტივირებული და შეძლოს საკუთარი მოსაზრებებისა და იდეების გაზიარება და განხორციელება მინიმალური ზედამხედველობის პირობებში. მას უნდა გააჩნდეს შემდეგი კვალიფიკაცია:
უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების დიპლომი;
საჭიროებიდან გამომდინარე ქართულ, რუსულ და ინგლისურ ენებზე წერის, ზეპირმეტყველების და პრეზენტაციის შესანიშნავი უნარი;
დიპლომატიურობა;
კომპიუტერთან მუშაობის კარგი უნარ-ჩვევები.

განაცხადის შემოტანის წესი / დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით, რომ გაგაჩნიათ საჭირო კვალიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობის დასაკავებლად, გთხოვთ მოგვაწოდოთ განაცხადის წერილი და თქვენი Curriculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შეავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა 2003 წლის 30 მაისი. კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე.
ყველა მიღებული განაცხადი განიხილება, რაც არ გულისხმობს იმას, რომ ყველა კანდიდატი გაივლის გასაუბრებას და მიიღებს სამუშაოს შემოთავაზებას.

კადრების დეპარტამენტი
"ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია"

"ბი-პი ჯორჯია"
საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა №38

გამოძიება გორში მომხდარი ინციდენტის ავტორებს ეძებს

ხათუნა ჯანგირაშვილი

"წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ჩადენილი ხულიგნობა", - ასეთი კვალიფიკაცია მიეცა სახელმწიფო მინისტრის ავთანდილ ჯორბენაძის დავალებითა და კატეგორიული მოთხოვნით გუშინწინ, გორის ცენტრში მომხდარი გაწევ-გამოწევის ფაქტზე გორის პროკურატურაშივე სასწრაფოდ აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეს. სახელისუფლებო ბლოკის წევრებს, მათ მხარდამჭერებსა და "ნაციონალური მოძრაობის" წარმომადგენლებს შორის მომხდარი ხელჩართული ბრძოლის გამო აღძრული სისხლის სამართლის საქმე, კანონმდებლობის თანახმად, მინიმალურ სასჯელს – ჯარიმას, ხოლო მაქსიმალურს – ხუთ წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს. თუმცა, ვის მოუწევს ჯარიმის გადახდა ან ხუთწლიანი პატიმრობა, ჯერჯერობით, უცნობია, რადგან, როგორც გორელი სამართალდამცველები აცხადებენ, ინციდენტში მონაწილე კონკრეტულ პირთა პასუხისმგებლობის საკითხი, ჯერჯერობით, გამოკვეთილი არ არის.

"მიმდინარეობს ინტენსიური საგამოძიებო მოქმედებები მტკიცებულებების შეგროვების მიზნით. სისხლის სამართლის საქმე, ჯერჯერობით, მხოლოდ მომხდარ ფაქტზეა აღძრული და არა კონკრეტულად ვინმეს მიმართ. ჯერ უნდა გაირკვეს, რომელი მხარე და კონკრეტულად რომელი პიროვნება იყო ჩხუბის ინიციატორი და ყველაფერი თავისით დალაგდება. ველოდებით ახალ მასალებს და სათანადო გარემოებების აღმოჩენის შემთხვევაში ყველა ეჭვმიტანილი დაიკითხება - მნიშვნელობა არ აქვს, სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენელი იქნება ის, მისი მხარდამჭერი, თუ პირიქით - "ნაციონალური მოძრაობის" წევრი და ამ მოძრაობის მიმდევარი. ჩვენ, სამართალდამცველები, წესრიგს დავიცავთ, პოლიტიკურმა მხარეებმა კი ხელი შეგვიწყონ გამოძიებაში. როცა ერთმანეთის პირისპირ აღმოჩნდებიან, ეცადონ, ცივილიზებული ფორმებით გამოხატონ პროტესტი," - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას გორის რაიონის პროკურორმა რომან გვიშიანმა.

გორში მომხდარი ინციდენტის ინიციატორებს გამოძიება ჯერ-ჯერობით ვერ ასახელებს.

"პროკურატურა არაფერს გამოიძიებს, მაგრამ თუ მაინც გადაწყვეტს გამოძიების ჩატარებას, ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ ბრალი "ნაციონალურ მოძრაობას" დასდოს და მის წევრებს გადააბრალოს ყველაფერი", - აცხადებენ "ნაციონალური მოძრაობის" წევრები და გამოძიებას უნდობლობას უცხადებენ.

მათი ამგვარი პოზიციის საფუძველი გახდა გორის რაიონის პროკურორის მიერ გუშინ გავრცელებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვითაც, მოპოვებულ მასალა-მტკიცებულებებში, სახელისუფლებო ბლოკის მხარდამჭერი მოკრივის გიორგი კანდელაკის ბრალეულობა მომხდარ ინციდენტში არ იკვეთება.

ერთი სიტყვით, სახელისუფლებო ბლოკის ლიდერის დავალება ჯერ ბოლომდე შესრულებული არ არის – ინციდენტში უშუალოდ მონაწილე პირების სია გამოძიებას ჯერ არ შეუდგენია.

ბერეზოვსკის ოფისებში მკვლელის კვალს ეძებენ

რუსეთის გენერალური პროკურატურა, რომელიც სახელმწიფო სათათბიროს დეპუტატის სერგეი იუშენკოვის მკვლელობის საქმეს იძიებს, გადამწყვეტ მოქმედებებზე გადავიდა. სხვადასხვა პირთა დაკითხვის დასრულების შემდეგ პირველი საგამოძიებო მოქმედება, რომელიც გამოძიებამ ჩაატარა, პარტიის – "ლიბერალური რუსეთის" ბორის ბერეზოვსკის მიერ კონტროლირებადი განაყოფისა და ასევე ბერეზოვსკის სახელთან დაკავშირებული "ლოგოვაზის" ოფისების ჩხრეკა გახლდათ.

სერგეი იუშენკოვსა და ბორის ბერეზოვსკის შორის უთანხმოება სწორედ "ლიბერალური რუსეთის" გამო წამოიჭრა. როგორც ცნობილია, ბორის ბერეზოვსკი შარშან, ოქტომბერში, ამ პარტიიდან სამი თანათავმჯდომარის (მათ შორის - ცოტა ხნის წინ ქილერის ტყვიით მოკლული სერგეი იუშენკოვის) ინიციატივით გაირიცხა. თუმცა, ბერეზოვსკის მომხრეები ამბობენ, რომ იუშენკოვის მკვლელობამდე რამდენიმე დღით ადრე ისინი ბევრ რამეზე შეთანხმდნენ. ამ შეთანხმებას კატეგორიულად უარყოფს ვიქტორ პოხმელკინი - პარტიის იმ ფრთის ლიდერი, რომელიც ბერეზოვსკისთანაა დაპირისპირებული. მეტიც, მისი თქმით, ბერეზოვსკის მომხრეთა ოფისში პროკურატურა სწორედ მისი მოთხოვნის საფუძველზე შევიდა.

ლონდონში მყოფი ბერეზოვსკი და მისი მომხრეები პროკურატურის ქმედებებს სხვანაირ ინტერპრეტაციას აძლევენ. მათი თქმით ხელისუფლება ასეთი გზით ცდილობს, პოლიტიკური ზეწოლა მოახდინოს ბერეზოვსკიზე და მის მიმდევრებზე.

"ისინი პარტიის განადგურებას ცდილობენ. პოხმელკინი და მისი ხალხი მეხუთე კოლონაა, რომელიც ხელისუფლებას შეერწყა. პოხმელკინი და კრემლი ერთი და იგივეა. მათი მიზანია ნგრევა", - ამბობს ბერეზოვსკი.

რაც შეეხება პოხმელკინს, იგი ჩხრეკას უშუალოდ იუშენკოვის მკვლელობის დეტალების გარკვევას უკავშირებს, თუმცა არც იმას გამორიცხავს, რომ პროკურატურის მუშაკებს აინტერესებდეთ პარტიის იმ რამდენიმე რეგიონული გაერთიანების რეგისტრაციის კანონიერება, რომლებიც მხარს უჭერენ ბერეზოვსკის.

იუშენკოვის მკვლელობის გამოძიების დეტალების შესახებ საუბრობს მსხვერპლის ყოფილი თანაშემწე ალექსანდრა ლებედევა. მისი თქმით, გენერალური პროკურატურის გამომძიებლებს უკვე გარკვეული აქვთ ეჭვმიტანილთა ვინაობა. "როდესაც დაკითხვაზე მივედი, პროკურორმა პირდაპირ მკითხა - ვის უშლიდა ხელს სერგეი იუშენკოვი. მეც პირდაპირ ვუპასუხე, რომ იუშენკოვი ერთადერთ ადამიანს უშლიდა ხელს – ბორის ბერეზოვსკის. მას ძილშიც კი "ლიბერალური რუსეთის" თავმჯდომარეობა ესიზმრება. როგორც ვიცი, პროკურატურის ვერსია ჩემსას ემთხვევა", - ამბობს ალექსანდრა ლებედევა.

თვით გენერალური პროკურატურის წარმომადგენლები რამდენიმე დღეს ითხოვენ საიმისოდ, რომ ჩატარებული ჩხრეკების ოფიციალური მიზეზი დაასახელონ.

ქაღალდზე არსებული ანსამბლი - უკანონო მიგრაციის საშუალება

პირველი გვერდიდან

როგორც ჩანს, ამ ბოლო დროს "შემოქმედებითი გზით" უკანონო მიგრანტთა რაოდენობა იმდენად თვალში საცემი გახდა, რომ ხელისუფლებამ ამ "ხვრელის ამოსავსებად" სპეციალური ზომებიც კი მიიღო.

"ხშირად საშუამავლო სააგენტოები საკუთარი კლიენტების საზღვარგარეთ გაყვანას შემოქმედებითი კოლექტივის საფარით ახერხებენ", – აღნიშნულია კულტურის მინისტრის ბრძანებაში, რომლის საფუძველზეც სამინისტროში სპეციალური საბჭო შეიქმნა. "კულტურულ-შემოქმედებითი და ხალხური ხელოვნების დარგების განვითარების სახელმწიფო პროგრამების ექსპერტთა სარეკომენდაციო საბჭოს" მიზანია, შეამოწმოს და შეისწავლოს ჯგუფის წევრთა რაოდენობა, მათი პროფესიული დონე და ფუნქცია. სამინისტროს მიერ ამა თუ იმ ანსამბლზე გაცემული რეკომენდაცია კი საელჩოებში ვიზის ტოლფასია.

აღნიშნული ბრძანების გამოცემის ერთ-ერთი მიზეზი თავის დროზე უკანონო მიგრაციის მიზნით შექმნილი სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი "კრწანისი" გახდა.

შარშან, წლის ბოლოს, კულტურის სამინისტროს მიმართა იტალიელთა და ქართველთა ასოციაციის "წმინდა გიორგის ფარის" პრეზიდენტმა ბუხნიკაშვილმა და ასოციაციასთან არსებული ანსამბლის - "კრწანისის" ესპანეთში გასამგზავრებლად რეკომენდაცია მოითხოვა. **"გთხოვთ, გაგვიწიოთ რეკომენდაცია და შუამდგომლობა გერმანიის საკონსულოსთან, რათა დროულად მივიღოთ ვიზები",** – წერდა ასოციაციის პრეზიდენტი სესილი გოგიბერიძეს.

კულტურის სამინისტრომ სიმღერის და ცეკვის ანსამბლს "ვიზა" უბრალო მიზეზი გამო არ მისცა – იმ დროს, მინისტრის ბრძანებით, რეკომენდაციების გაცემა აკრძალული იყო. სამაგიეროდ, ცოტა ხნის შემდეგ, თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილემ დავით კეკუამ კულტურის სამინისტროს წერილობით სთხოვა, ეცნობებინა - ნამდვილად არსებობდა თუ არა ანსამბლი "კრწანისი". რაზეც კულტურის სამინისტროს კულტურულ-შემეცნებითი და ხალხური ხელოვნების დეპარტამენტის დირექტორმა ბორის მუნჯიშვილმა უპასუხა: **"კულტურის სამინისტრო ადასტურებს სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლ "კრწანისის" არსებობის ფაქტს მალხაზ ცისკარიძის ხელმძღვანელობით".**

აღნიშნული პასუხის მიღებიდან რამდენიმე დღეში თბილისის პოლიციის სამმართველოში ე.წ. სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლ "კრწანისის" ხელმძღვანელის - ცისკარიძის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა. როგორც მოკვლევის სამსახურმა დაადგინა, აღნიშნული დასახელების ანსამბლი ბუნებაში არ არსებობს და იგი მავანთა უკანონო მიგრაციის უზრუნველსაყოფად შეიქმნა. გერმანიის საელჩოსთან დაპატიმრებულ არარსებული ანსამბლის ხელმძღვანელს პოლიციამ 35 პიროვნებისთვის გამზადებული ყალბი დოკუმენტები აღმოუჩინა.

"დაკითხული "ანსამბლის წევრებიდან" არავინ იყო მომღერალი და მოცეკვავე. როგორც მოკვლევისას გავარკვიეთ, უცხოეთში წასვლის თითოეულმა მსურველმა ცისკარიძეს 700–800 დოლარი გადაუხადა და ამ ფასად გერმანიაში დარჩენის გარანტიაც მიიღო, მაგრამ...", – აღნიშნა ჩვენთან საუბრისას თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოს უფროსმა მერაბ მელუამ. მელუას თქმითვე, უცხოეთში წამსვლელთა შორის აღმოჩნდა კულტურის სამინისტროს დეპარტამენტის უფროსის ბორის მუნჯიშვილის გვარიც.

რა როლი ჰქონდა დაკისრებული და რა სარგებელს ელოდა კულტურის სამინისტროს წარმომადგენელი უკანონო მიგრაციის მიზნით შექმნილი ანსამბლიდან, ჯერჯერობით, ჩვენთვის უცნობია. მართალია, კულტურის სამინისტროშიც და საგამოძიებო ორგანოებშიც მუნჯიშვილის დანაშაულებრივ ქმედებაზე საუბრისგან თავს იკავებენ, მაგრამ ფაქტია, კულტურულ-შემეცნებითი და ხალხური ხელოვნების დეპარტამენტის დირექტორს ბორის მუნჯიშვილს თანამდებობა სწორედ "კრწანისთან" დაკავშირებით პოლიციის სამმართველოსთვის გაგზავნილი არასწორი პასუხისთვის დაატოვებინეს.

მაგრამ, დღეს უფრო აქტუალური, ალბათ, მეორე კითხვაა: მიეცემა თუ არა აღნიშნულ საქმეს მსვლელობა და დაისჯება თუ არა ვინმე. რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, არარსებული ანსამბლის მთავარი წევრი დღესაც თავისუფლად დადის. სასამართლომ მას წინასწარი პატიმრობა არ შეუფარდა. როგორც თავად სამართალდამცველები ამბობენ, წინასწარი პატიმრობიდან გაშვებული კაცი ციხეში შებრუნებული არავის უნახავს.

თავის გასამართლებელი კი ყოველთვის მოიძებნება:

"მოწმეები ჩვენებას არ გვაძლევენ. ისინი კუთვნილი ფულის დაბრუნებისთვის იბრძვიან და ისევ დამნაშავის ინტერესებს იცავენ. ჩვენებების გარეშე კი ვინმეს ბრალეულობაზე ვერ ვისაუბრებთ", – თავს იმართლებენ სამართალდამცველები, ხოლო სასჯელს გადარჩენილი თაღლითები ძველ მახეში, შესაძლოა, ახალ მსხვერპლს აბამენ.

ჟურნალისტის მკვლელობაში ბრალდებულებს ხელახლა გაასამართლებენ

რუსეთის უზენაესმა სასამართლომ გააუქმა მოსკოვის საოლქო სამხედრო სასამართლოს მიერ გამოტანილი გამამართლებელი განაჩენი იმ ექვსი პიროვნების მიმართ, რომლებიც ეჭვმიტანილნი არიან ჟურნალისტ დიმიტრი ხოლოდოვის მკვლელობაში.

როგორც ცნობილია, "მოსკოვსკი კომსომოლეცის" სამხედრო მიმომხილველი, 27 წლის დიმიტრი ხოლოდოვი 1994 წლის 27 ოქტომბერს, რედაქციის შენობაში, უცნობის მიერ გადაცემული დიპლომატის გახსნისას, დიპლომატში ჩამონტაჟებულმა ნაღმმა იმსხვერპლა.

თავიდანვე არავის შეჰპარვია ეჭვი, რომ ხოლოდოვის მკვლელობა მაღალჩინოსანმა სამხედროებმა შეუკვეთეს. სწორედ მათ რიგებში არსებული კორუფციისა და დამნაშავეობის გამოვლენაზე მუშაობდა ცნობილი ჟურნალისტი.

შესაბამისად, არც არავის გაკვირვებია, როდესაც ხოლოდოვის მკვლელობის ორგანიზებისთვის დაპატიმრებულ ექვს პიროვნებას შორის ოთხი სამხედრო ჩინოსანი აღმოჩნდა – საჰაერო-სადესანტო ჯარების დაზვერვის ყოფილი უფროსი პაველ პოპოვსკი და იმავე საჰაერო-სადესანტო ჯარების განსაკუთრებული დანიშნულების რაზმის ოფიცრები - ვლადიმირ მოროზოვი, ალექსანდრე სოროკა და კონსტანტინე მირზოიანცი. მათთან ერთად განსასჯელის სკამზე აღმოჩნდნენ კერძო დაცვის სამსახურის "როსს"-ის უფროსის მოადგილე ალექსანდრე კაპუნცევი და ბიზნესმენი კონსტანტინე ბარკოვსკი.

2002 წლის ივნისში მოსკოვის სამხედრო სასამართლომ არ მიიჩნია დასაბუთებულად ამ ექვსეულის კავშირი დიმიტრი ხოლოდოვის მკვლელობასთან და ბრალდებულებს გამამართლებელი განაჩენი გამოუტანა. კერძოდ, სასამართლომ დაუსაბუთებლად მიიჩნია გამოძიების დასკვნა იმის თაობაზე, რომ პოპოვსკიმ ჟურნალისტის მკვლელობა "კარიერისტული მიზნებით" დაგეგმა – ასიამოვნა რუსეთის თავდაცვის მაშინდელ მინისტრს პაველ გრაჩოვს, რომელსაც არაერთხელ გამოუთქვამს უკმაყოფილება რუსეთის არმიის შესახებ ხოლოდოვის პუბლიკაციების გამო და ითხოვდა მასთან საქმის გარკვევას.

რუსეთის გენერალურმა პროკურატურამ, რომელიც ბრალდებულთათვის თავის დროზე 9-დან 15 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითხოვდა, იმთავითვე უკანონოდ და წინააღმდეგობრივად მიიჩნია განაჩენი. სახელმწიფო ბრალმდებლის ირინა ალიოშინას თქმით, პოპოვსკისა და მის თანამონაწილეთა ბრალეულობაზე მიუთითებს მოწმეთა ჩვენებები, ექვსიდან სამი ბრალდებულის აღიარება, ექსპერტიზის დასკვნები.

რუსეთის უზენაესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიამ სამდღიანი განხილვის შემდეგ გამოიტანა დასკვნა, რომ საოლქო სასამართლოს განაჩენის გამოტანისას არ გაუთვალისწინებია საქმეში არსებული ყველა მტკიცებულება. ამასთან დაკავშირებით გადაწყდა, რომ ხოლოდოვის საქმე გადაიგზავნოს პირველი ინსტანციის სასამართლოში ხელახალი განხილვისათვის. ექვს ბრალდებულს კი ქვეყნიდან გაუსვლელობის ხელწერილი ჩამოერთვათ.

მკვლელობები ჰოსპიტალში

რა კავშირია კრიმინალური ავტორიტეტისა და გადამდგარი კაპიტნის მკვლელობებს შორის

მოსკოვში, ბურდენკოს სახელობის სამხედრო ჰოსპიტალში მკვლელობა მოხდა. საავადმყოფოში შეპარული ქილერის მსხვერპლი თავდაცვის სამინისტროს უფროსი ოფიცერი - 63 წლის გადამდგარი კაპიტანი სერგეი პერევერდევი გახდა. მკვლელობა სამშაბათს, დაახლოებით ღამის 10 საათზე მოხდა. მკვლელმა დაუბრკოლებლად შეაღწია დახურული ტიპის ჰოსპიტალის ტერიტორიაზე, შევიდა მსხვერპლის პალატაში და რამდენჯერმე ესროლა მას. მკვლელმა ასევე დაუბრკოლებლად დატოვა ჰოსპიტალის ტერიტორია. აქედან გამომდინარე, გამოძიება ვარაუდობს, რომ მკვლელს თანამზრახველი ჰოსპიტალში მომუშავე პერსონალს შორის ჰყავდა.

ხმაურზე პალატაში შეცვენილ ექიმებს პერევერდევი უკვე მკვდარი დახვდათ. მოსკოვის ცენტრალურ ნაწილში სასწრაფოდ გამოცხადებულმა გეგმამ, სახელწოდებით "პერეხვატმა", შედეგი ვერ გამოიღო – დამნაშავე მიიმალა. მომხდართან დაკავშირებით აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე. მკვლელობის მოტივი სამართალდამცველებს ჯერაც ვერ დაუდგენიათ – მოკლული ათი წელია თავდაცვის სამინისტროში აღარ მუშაობდა და იქ არ იციან, რა საქმიანობას ეწეოდა პერევერდევი სამხედრო სამსახურიდან გადადგომის შემდეგ.

მომხდართან დაკავშირებით მოსკოველი სამართალდამცველები იხსენებენ ერთი თვის წინათ ამავე ჰოსპიტალში მომხდარ მკვლელობას. მაშინ ქილერის მსხვერპლი, ცოტა ხნის წინათ ქართველი ძალოვნების ყურადღების ცენტრში მყოფი არტურ ლუდკოვი გახდა.

ეს ის არტურ ლუდკოვია, რომელიც შარშან, ზაფხულში, ნატახტრის საგუშაგოზე, ნახევარი მილიონის ღირებულების იარაღით დატვირთულ მანქანაში რომ დააკავეს ქართველმა ძალოვანებმა. მთაწმინდა-კრწანისის რაიონულმა სასამართლომ დაკავებულს სამთვიანი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა. სამთვიანი ვადის ამოწურვის შემდეგ არტურ ლუდკოვი საქართველოდან გაქრა და ამის შესახებ საუბარს ქართველი სამართალდამცველები დღესაც ერიდებიან. სწორედ ეს არტურ ლუდკოვი მოკლეს ერთი თვის წინ, როდესაც ბურდენკოს ჰოსპიტალიდან გამოდიოდა. რუსული პრესის ცნობით, ლუდკოვი მოსკოვის კრიმინალურ სამყაროში დიდი ავტორიტეტის მქონე ქართველ კანონიერ ქურდად მოიხსენიება. სხვათა შორის, 18 აპრილს მომხდარი თავდასხმა, რომელსაც ლუდკოვი ემსხვერპლა, პირველი არ ყოფილა. მანამდე, დეკემბერში, ის მძიმედ დაჭრეს და სასწაულით გადარჩა. საბედისწერო დღეს ის ჰოსპიტალში ჭრილობების თაობაზე ექიმებთან მორიგი კონსულტაციის მისაღებად იყო მისული. როდესაც საკუთარ მანქანაში მჯდომი არტურ ლუდკოვი ჰოსპიტლის ჭიშკარს მიუახლოვდა, მის მანქანას ცეცხლი გაუხსნეს. ლუდკოვი ჭიშკარს გასცდა, მაგრამ მილიციის ნომრების მქონე მანქანიდან გადმოსული ნიღბიანი ბოროტმოქმედი გადაუდგა და კალაშნიკოვის სისტემის მაყუჩიანი ავტომატიდან დამიზნებით გაუხსნა ცეცხლი. 200-ოდე მეტრის გავლის შემდეგ ლუდკოვის მძღოლმა დაინახა, რომ მისი უფროსი უკვე მკვდარი იყო, მანქანა უახლოეს სკვერთან მიატოვა და გაიქცა. მძღოლი დღემდე ვერ იპოვეს; ვერ იპოვეს ქილერიც, რომელმაც ავტომატი შემთხვევის ადგილზე დააგდო.

გამოძიება არ გამორიცხავს, რომ არტურ ლუდკოვის ერთი თვის წინათ მომხდარი და სერგეი პერევერდევის სამშაბათს განხორციელებული მკვლელობა ერთმანეთთან უშუალო კავშირშია.

აჭარის მოსამართლეთა თანაშემწეები თბილისურ პრაქტიკას ეცნობიან

აჭარის სასამართლოების მოსამართლეთა თანაშემწეები, რამდენიმე დღეა, თბილისის სამოსამართლო სწავლების ცენტრში საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკის თანამედროვე მიღწევებს ეუფლებიან. თანაშემწეებს თანამედროვე სამართალწარმოების კონკრეტულ მაგალითებზე თბილისის სხვადასხვა სასამართლოების წამყვანი მოსამართლეები ესაუბრებიან. შეხვედრებზე დისკუსიისა და სწავლების მნიშვნელოვანი ნაწილი საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკითხებს ეთმობა.

თეა ხოფერია

მოსამართლეთა თანაშემწეების სემინარებს, რომლებიც მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული სასამართლო რეფორმის პროექტის ფარგლებში უკვე რამდენიმე თვეა მიმდინარეობს, რეგიონული ხასიათი აქვს. ამჯერად, აჭარიდან ჩამოსულთათვის მიმდინარე სემინარს წინ უძღოდა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონების მოსამართლეთა თანაშემწეების სემინარები.

თანაშემწეებს გუშინ უზენაესი სასამართლოს მოსამართლემ ნინო გვენეტაძემ პირველი სემინარი ჩაუტარა. მიუხედავად იმისა, რომ სემინარის მონაწილეები აქტიურობით არ გამოირჩეოდნენ, ნინო გვენეტაძემ წინა სემინარებიდან დაგროვილი გამოცდილების გათვალისწინებით განაცხადა, რომ აქტივობა სემინარების მეორე ნახევრიდან დაიწყებოდა.

"ჩვენ მათ საშუალება უნდა მივცეთ, რომ სიტუაციაში კარგად გაერკვნენ," – აღნიშნა ნინო გვენეტაძემ და განაცხადა:

"არის ძალიან ბევრი საკითხი, რომელსაც სემინარებზე მოსამართლეების თანაშემწეებს ვაცნობთ. მათთვის ერთ-ერთი აქტუალური თემა მოსამართლეებთან ურთიერთობაა. გარდა აღნიშნული თემატიკისა, მე, როგორც უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატის წარმომადგენელი, გახმაურებულ სასამართლო გადაწყვეტილებებსა თუ მიმდინარე საქმეებზე ვამახვილებ ყურადღებას. კონკრეტულ მაგალითებზე დისკუსიებისას ჩვენ ერთმანეთს აზრებს ვუზიარებთ. ეს კი საინტერესოა, როგორც ჩვენთვის, ასევე თავად თანაშემწეებისათვის".

აჭარიდან ჩამოსულ მოსამართლეთა თანაშემწეებს მიმდინარე სემინარები პროფესიული ზრდისთვის აუცილებლად მიაჩნიათ. მათი თქმით, მართლაც შესანიშნავი საშუალება ეძლევათ, რათა წლების მანძილზე დაგროვილი პრაქტიკა გააანალიზონ და ბევრი ახალი პროფესიული ჩვევა მიიღონ.

მოსამართლის თანაშემწეთა სემინარები, რომლებიც იუსტიციის საბჭოსა და სამოსამართლო სწავლების ცენტრის მიერ მომზადდა, კიდევ სამ დღეს გასტანს. მომავალ სემინარზე კი ორგანიზატორებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლეთა თანაშემწეების მოწვევა აქვთ დაგეგმილი.

მოკლედ

თბილისი. გუშინ, დაახლოებით 02.00 საათზე, მტკვრის მარჯვენა სანაპიროზე მომხდარი ავტოკატასტროფის შედეგად ორი ადამიანი დაიღუპა. თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ცნობით, "მერსედესის" მარკის მიკროავტობუსი, რომელსაც თბილისში მცხოვრები გოჩა გოზალიშვილი მართავდა, შემხვედრი მიმართულებით მოძრავ "ფოლკსვაგენს" დაეჯახა. ავტოკატასტროფის შედეგად დაიღუპა "ფოლკსვაგენის" ორი მგზავრი - მამუკა თუმანიშვილი და კახა მერკვილაძე, ხოლო მიკროავტობუსის ორმა მგზავრმა - გოჩა გოზალაშვილმა და სულიკო გოგაშვილმა სხეულის მძიმე დაზიანებები მიიღეს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. 5-6 ივნისს, თბილისში გაიმართება მეორე გერმანულ-ქართული სიმპოზიუმი, რომელიც საკორპორაციო სამართალს ეძღვნება.

სიმპოზიუმის თემაა „კეთილსინდისიერი ხელმძღვანელობის ვალდებულება და პასუხისმგებლობა სააქციო საზოგადოებაში ქართული და გერმანული სამართლის მიხედვით." სიმპოზიუმის ორგანიზატორები არიან საქართველოს უზენაესი სასამართლო და გერმანიის ტექნიკური თანამშრომლობის საზოგადოება (GTZ).

სიმპოზიუმში მონაწილეობას მიიღებენ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე ლადო ჭანტურია; ვაჭრობის, მრეწველობისა და ეკონომიკის მინისტრის მოადგილე მიხეილ ჯიბუტი; გერმანელი პროფესორები - იოჰანეს ზემლერი, როლფ კნიპერი, ბრუნო კროპფი და მარკუს ლუთერი. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 47 წლის თამაზ რეხვიაშვილი თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს სისხლის სამართლის სამძებროს თანამშრომლებმა ეკლესიის გაქურდვის ბრალდებით 26 მაისს დააკავეს. ლაგოდეხელ თამაზ რეხვიაშვილს ბრალი ედება თბილისში, პეტრე-პავლეს სასაფლაოსთან მდებარე ეკლესიის გაქურდვაში. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 24 წლის თბილისელი ზურაბ დაშნიანი პოლიციელებმა 22 წლის ია ქორჩიშვილზე ყაჩაღურ თავდასხმისა და სხეულის დაზიანების ბრალდებით დააკავეს.

შს თბილისის სამმართველოს პრესსამსახურის ინფორმაციით, დაშნიანმა, სხვა პირთან ერთად, 26 მაისს, თბილისში, ცოტნე დადიანის ქუჩაზე, ია ქორჩიშვილი დანით დაჭრა კისრისა და ყელის არეში და მობილური ტელეფონი გასტაცა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ქუთაისის პოლიციამ დააკავა 39 წლის ნუკრი ნოზაძე, რომელმაც ურთიერთშელაპარაკებისას დანით გულმკერდის არეში დაჭრა თანატოლი, მეზობელი ხვიჩა სახელაშვილი. გამოძიებას აწარმოებს პროკურატურა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. სახალხო დამცველის პირველი მოადგილე თემურ ლომსაძე 31 მაისს ლიტვას ეწვევა, სადაც იგი შეხვდება ლიტვის ომბუდსმენებს - რიმანტას სალასევიჩიუტეს და კესტუტის მილკერაიტისს.

თემურ ლომსაძის ცნობით, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი და ლიტვის ომბუდსმენის ინსტიტუტი ურთიერთთანამშრომლობისა და გაცვლითი პროგრამების შესახებ ჩარჩო-ხელშეკრულებას მოაწერენ ხელს. აგრეთვე მოხდება ორ ქვეყანას შორის გამოცდილების გაზიარება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

სოხუმი. აფხაზეთის სეპარატისტულმა ხელისუფლებამ, ქართველი პარტიზანების მხრიდან მოსალოდნელი ტერაქტების საბაბით, კონტროლი არა მარტო გალის რაიონში, არამედ ტყვარჩელისა და ოჩამჩირის რაიონებშიც, კერძოდ, ოჩამჩირე-ტყვარჩელის სარკინიგზო და საავტომობილო მაგისტრალებზეც გაამკაცრა. ამ მონაკვეთზე მდებარე სოფლებში სეპარატისტთა თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ფორმირებები და მილიციის ძალები ერთად პატრულირებენ. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია სასიცოცხლო მნიშვნელობის ობიექტებზე და მოსახლეობის თავშეყრის ადგილებზე. **მედია-ნიუსი**

აბრაჰამ აბულაფია

შუა საუკუნეების ებრაელმა მისტიკოსებმა და ბიბლიის ინტერპრეტატორებმა დიდი გავლენა იქონიეს ევროპული აზროვნების განვითარებაზე. ამ მოაზროვნეთაგან ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია **აბრაჰამ ბენ შემუელ აბულაფია**, რომელიც 1240 წელს დაიბადა ესპანეთის ქალაქ სარაგოსაში. აბულაფიამ სიჭაბუკე ესპანეთის ტერიტორიაზე მდებარე ნავარას სამეფოში გაატარა. იუდაური სასულიერო მემკვიდრეობის ათვისებაში მას მამა დაეხმარა. ოცი წლის ასაკიდან აბულაფიამ დატოვა ესპანეთი და გაემგზავრა აღმოსავ-

ჯორჯონე – სამი ფილოსოფოსი

ლეთს, სადაც განიზრახა ეპოვნა ლეგენდარული მდინარე სამბატიონი, რომლის ნაპირებზე თითქოსდა ისრაელიანთა ათი დაკარგული ტომი ცხოვრობდა.

პალესტინაში აბულაფიას ჯვაროსნული ომებისაგან დაუძლურებული ქვეყანა დახვდა, ამიტომაც მომავალი მოძღვარი მალე დაბრუნდა ევროპაში და ათი წელი საბერძნეთსა და იტალიაში გაატარა. მოგზაურობის განმავლობაში აბულაფია ინტენსიურად სწავლობდა ფილოსოფიას და მიუხედავად იმისა, რომ მისი მთავარი მიმართულება მისტიკა იყო, თავს დიდი ებრაელი რაციონალისტი ფილოსოფოსის, **მაიმონიდის** მიმდევრად მიიჩნევდა.

მაიმონიდის აზროვნებამ დიდი გავლენა მოახდინა არა მარტო ებრაულ, არამედ ქრისტიანულ აზროვნებაზეც. შეიძლება ითქვას, რომ ციტირებათა მიხედვით მაიმონიდს მხოლოდ **ნეტარი ავგუსტინე** თუ ჯობნის. მას ეკამათებოდნენ და ამავე დროს ბევრს სწავლობდნენ კიდეც მისგან უმნიშვნელოვანესი ქრისტიანი მოაზროვნეები, **ალბერტ დიდი** და **თომა აკვინელი**. მათგან განსხვავებით აბულაფია არ ეკამათებოდა მაიმონიდს, არამედ ცდილობდა რაციონალიზმისა და მისტიკის შერიგებას.

ფილოსოფიასთან პარალელურად აბულაფია სწავლობდა კაბალასაც. ამისათვის იგი 1270 წელს სპეციალურად დაბრუნდა სამი თუ ოთხი წლით ესპანეთში, რომელიც ებრაელ მისტიკოსთა ტრადიციულ ქვეყანად ითვლებოდა. აქ აბულაფია დაუკავშირდა მისტიკოსთა ჯგუფს, რომლის წევრები ფიქრობდნენ, რომ კაბალისტური სიბრძნის გამოყენებით შესაძლებელი იქნებოდა კოსმოლოგიისა და თეოლოგიის ულრმეს საიდუმლოებათა წიაღში შეღწევა. ამ საიდუმლოებათა ჩაწერისა და გამოქვეყნების თაობაზე მისტიკოსთა ჯგუფის ერთ-ერთი წევრი, რაბი **ბარუხ ტოგარმი** წერს: "მინდა ჩავწერო და ამის ნება არ მომეცა, არ მინდა ჩავწერო და სრულიად მაინც ვერ ვმორჩილდები. ამიტომ ვწერ და მერე ვწერდები, მერე სხვა ადგილას მითითების სახით ვუბრუნდები ადრე დაწერილს — ესაა ჩემი მეთოდი".

სწორედ ამ დროს თვით აბულაფიამაც დაიწყო წერა და მინიშნებათა და ქარაგმულ თქმათა ეს უჩვეულო მეთოდიც აითვისა. ამასობაში, ბარსელონაში ყოფნისას 31 წლის აბულაფიას პირველად დაეუფლა წინასწარმეტყველური სული. მას გაენდო ღმერთის ჭეშმარიტი სახელის მნიშვნელობა და ხილვებიც მოევლინა. მაგრამ მოგვიანებით, 1285 წელს აბულაფია წერს, რომ ამ ხილვათა უმრავლესობა მას დემონებმა გამოუგზავნეს გამოსაცდელად. ამ პერიოდის შესახებ აბულაფია წერს: "ხელისცეცებით დავდიოდი, როგორც ბრმა შუადღისას, თხუთმეტი წლის განმავლობაში მახლდა გვერდით სატანა".

რამდენიმე წლის განმავლობაში აბულაფია ესპანეთში მოგზაურობდა და ფილოსოფიურ ცოდნას ავრცელებდა, მაგრამ 1274 წელს კვლავ მიატოვა მშობლიური ქვეყანა და სიცოცხლის ბოლომდე იტალიასა და საბერძნეთს შორის მოხეტიალე ცხოვრებას მიჰყო ხელი. იტალიაში მრავალი მოწაფე იპოვა, რომლებსაც მაიმონიდის ფილოსოფიის ახლებურ გააზრებას ასწავლიდა. თავდაპირველად ძალიან გაიტაცა პედაგოგიურმა მოღვაწეობამ, მაგრამ რამდენიმე ხანში იმედი გაუცრუვდა.

1280 წელს აბულაფიამ ერთი სარისკო და უცნაური განზრახვა ჩაიფიქრა: გადაწყვიტა რომს გამგზავრებულიყო, და იქ, პაპის წინაშე მდგარს, ებრაელთა სახელით ელაპარაკა. ვარაუდობენ, რომ აბულაფიას მაშინ მესიანური ხასიათის იდეები ჰქონდა. იმხანად მთელს ევროპაში იყო გავრცელებული 1263 წელს გამართული თეოლოგიური კამათის ანგარიში. კამათში მონაწილეობდნენ ცნობილი კაბალისტი **მოშე ბენ ნახმანი** და სარწმუნოებისაგან განდგომილი **პაბლო ქრისტიანი**. კამათის ამსახველ ტექსტში ვკითხულობთ: "როცა ბოლო ჟამი მოაღწევს, მესია ღვთის ბრძანებით წარდგება პაპის წინაშე და თავისი ერის თავისუფლებას მოითხოვს. მხოლოდ მაშინ იქნება მიჩნეული, რომ მესია მართლაც მოვიდა". როგორც ვხედავთ, შუა საუკუნეების ევროპელი ებრაელები პაპს ისევე უყურებდნენ, როგორც ბიბლიური ებრაელები ეგვიპტის ფარაონს. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ ეს როლი სწორედ რელიგიურ ლიდერს დაეკისრა და არა, მაგალითად, იმპერატორს. ეს კიდევ ერთხელ ამტკიცებს, რომ ანტისემიტიზმის საფუძვლები სარწმუნოებრივ შეუწყნარებლობაშია.

აბულაფია იგონებს, რომ პაპმა **ნიკოლოზ III**-მ შემდეგი ბრძანება გასცა: "თუ ებრაელთა მოძღვარი რომს ჩამოვა ჩემთან ებრაელთა სახელით სალაპარაკოდ, უნდა დააპატიმრონ და ქალაქის გარეთ დაწვან". აბულაფია დიდად არ დამწუხრებულა და თავისი გრძნობები და აზრები ახალი წიგნით გამოხატა, რომელსაც "მოწმობის წიგნი" დაარქვა.

სწორედ იტალიური პერიოდის განმავლობაში, 1274 და 1291 წელს შორის დაწერა აბულაფიამ ჩვენამდე მოღწეული ყველა თავისი ნაწარმოები. 1291 წლის შემდეგ კი მის შესახებ არაფერია ცნობილი...

აბულაფიას მისტიკურმა განწყობებმა მრავალი მტერი გაუჩინეს მას როგორც ქრისტიანებში, ასევე თვით ებრაელებშიც. და მაინც, აბულაფიას პიროვნებამ და მისი აზროვნების ძალამ და ორიგინალობამ დიდი გავლენა მოახდინა ევროპულ კულტურაზე. ამ აზროვნების კვალი ეტყობა თეოლოგსა და ფილოსოფოსს **რაიმონდ ლულიუსს**, პოეტს, **დანტე ალიგიერის** და მრავალ სხვას. აბულაფია არ ყოფილა ორთოდოქსი კაბალისტი, მისი მრავალმხრივი და მაღალი ნიჭი ვერ შეეგუებოდა რომელიმე ერთი იდეოლოგიის ფარგლებში ყოფნას. შეიძლება ვთქვათ, რომ აბრაჰამ აბულაფიას სახით ევროპას ებრაელთა და ქრისტიანთა შორის ხიდის გამდები პირველი მოაზროვნე ჰყავს.

ებრაელები ევროპაში

ანტისემიტიზმი, ანუ ებრაელთა მიმართ სიძულვილი, შეიძლება განვიხილოთ უფრო ფართო ფენომენის, რასიზმის ერთ განსაკუთრებულ ასპექტად. ის, რომ ებრაელები რასას არ წარმოადგენენ, არაა არსებითი. მთავარია, რომ ამგვარ სიძულვილს საბოლოო საფუძველი ადამიანურ ეგოიზმში უდევს.

ვერ ვიტყვით, რომ ანტისემიტიზმი მხოლოდ ქრისტიანულ სამყაროში გვხვდება, დროითი თვალსაზრისით მისი ნიშნები უკვე საკმაოდ მკაფიოდაა სახილველი ძველი წელთაღრიცხვის IV საუკუნეში, თუ უფრო ადრე არა, ხოლო სივრცულადაც და კულტურულადაც ის გაცილებით უფრო ფართოა ქრისტიანულ სამყაროზე — არსებობს წარმართული, მუსლიმური, რაციონალისტური, მარქსისტული, ნაცისტური და სხვა ანტისემიტიზმი.

მეცნიერები ზოგადად ეთანხმებიან ერთმანეთს ანტისემიტიზმის მიზეზების აღწერასა და გარკვევაში, მაგრამ ზოგჯერ კამათობენ, როცა საქმე ეხება სხვადასხვა ფაქტორთა ფარდობით წილს ამ მოვლენის წარმოშობასა და განვითარებაში.

ერთი რამ აშკარაა: ისტორიულად ანტისემიტიზმის საფუძვლები რელიგიურია. მხოლოდ მოგვიანებით ღებულობს ის კულტურულ, სოციალურ და ეკონომიკურ დატვირთვას.

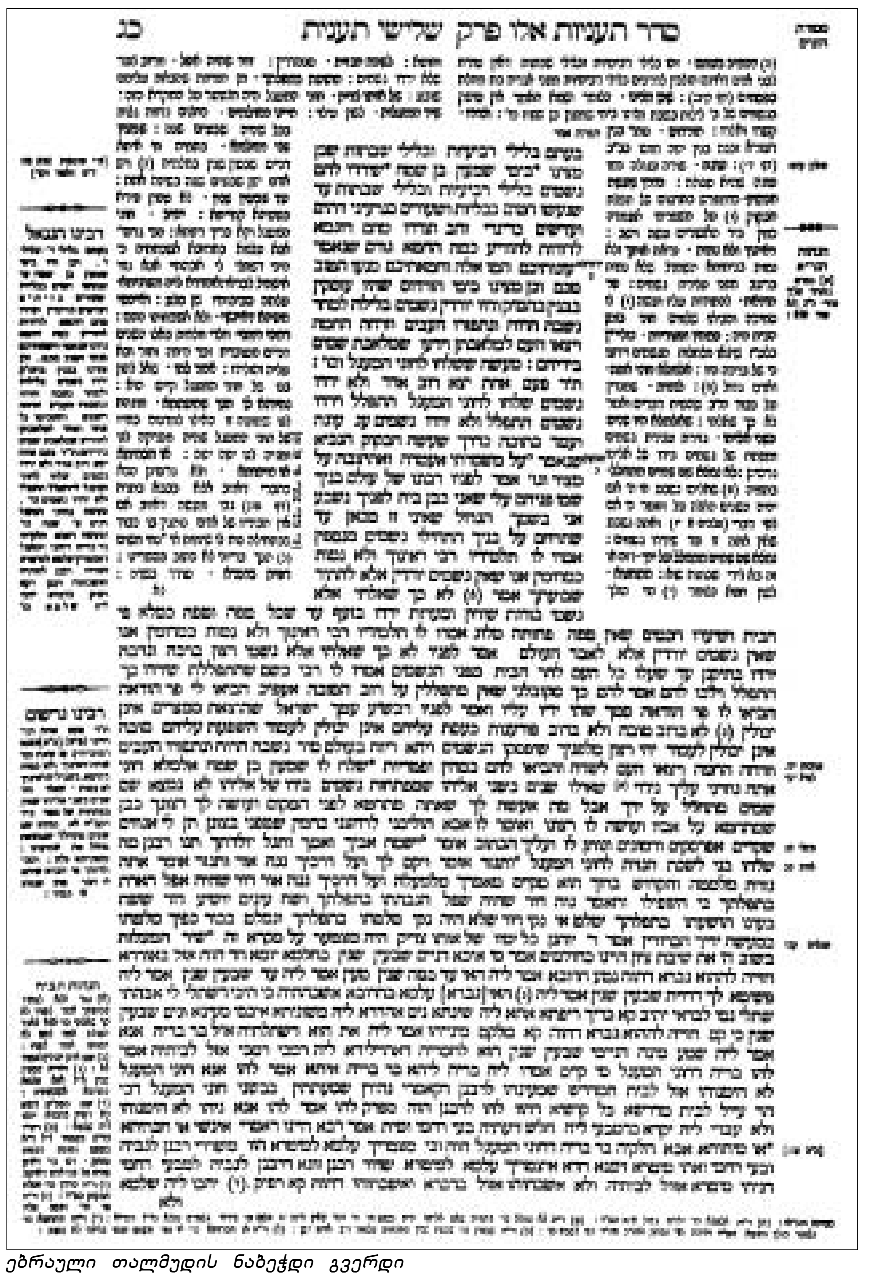
סדר תעניות אלו פרק שלישי תענית כג

ებრაული თალმუდის ნაბეჭდი გვერდი

ქრისტემდე

ებრაული დიასპორა სათავეს ძველი წელთაღრიცხვის VI საუკუნეში იღებს. იუდეველთა მძლავრი პოპულაციები ჯერ მესოპოტამიაში დამკვიდრდნენ, მერე კი მთელს ძველს აღმოსავლეთში, საიდანაც საბერძნეთში და თვით რომშიც კი გავრცელდნენ. მაგალითად, ქალაქ ალექსანდრიის მოსახლეობის ერთი მესამედი ებრაელები იყვნენ. იუდაური თემების წარმომადგენლები მისდევდნენ ხელოსნობას, კომერციას, ზოგჯერ მიწათმოქმედებას. ეს თემები ყოველთვის გამოირჩეოდნენ განსაკუთრებული შინაგანი სოლიდარობით და გარკვეული პრივილეგიებითაც სარგებლობდნენ საზოგადოებაში, რაც შესაძლებლობას აძლევდა მათ არ მიეღოთ მონაწილეობა წარმართულ მსახურებაში და დაეცვათ შაბათი.

განსაკუთრებული სულიერი კეთილშობილებით გამორჩეულ წარმართ ინტელექტუალებს იზიდავდა მონოთეიზმის სიღრმე, მაგრამ უბრალო ხალხი საკმაო უნდობლობით ეკიდებოდა ებრაელებს. ამ უნდობლობის გამოძახილი გვხვდება **ჰორაციუსის**, **ტაციტუსის**, **იუვენალის**, **პლინიუსის**, **მარციალის** ნაწარმოებებში. უფრო მეტიც, ალექსანდრიელი ბერძენი, **აპიონი**, რომელიც ჩვენი წელთაღრიცხვის I საუკუნეში ცხოვრობდა, თავის ნაწარმოებში "ეგვიპტის ისტორია" უკვე ღიად გამოხატავს მძაფრ ანტისემიტურ განწყობას. იუდეველებს მრავალ ყალბ ბრალდებას უყენებდნენ: ათეიზმს, ამპარტავნებას, სიძუნწეს, ფიზიკურ სიბინძურეს, უზნეობას და — უკვე იმ ეპოქაში — არაებრაელთა რიტუალურ მკვლელობებს. რეალურად გარეშეთა ანტიპათიისა და შურის მთავარი მიზეზი ებრაელთა მძლავრი სოლიდარობა და ურთიერთმხარდაჭერა იყო. ეს სოლიდარობა ხელს უწყობდა არა მარტო ებრაელების იზოლაციას დანარჩენი საზოგადოებისაგან, არამედ მათ ეკონომიკურ და ხშირად პოლიტიკურ წარმატებასაც.

ამის გამო, უკვე ანტიკურ რომში, როგორც რესპუბლიკის პერიოდში, ასევე იმპერიულ ხანაშიც ტიბერიუსისა და კლავდიუსის დროს ვხვდებით ებრაელთა რომიდან ძალმომრეობითი გასახლების ფაქტებს. იმპერიის პერიფერიაზე ძალადობა კიდევ უფრო საშინელ ფორმებს იღებდა: ჩვენი წელთაღრიცხვის I საუკუნეში ამბოხებულმა ბრბომ ერთიანად ამოჟლიტა ალექსანდრიის ებრაული მოსახლეობა — რამდენიმე ათეული ათასი კაცი.

ქრისტიანობის გარიჟრაჟზე

თავიდანვე ეკლესია და სინაგოგა მწვავე და თითქმის გადაულახავმა კონფლიქტმა გაყო. თუმცა პირველი ქრისტიანები ეთნიკური ებრაელები იყვნენ, იუდეველები მათ რენეგატებად და კოლაბორაციონისტებად განიხილავდნენ. მიაჩნდათ, რომ ქრისტიანები უკანონოდ დაეპატრონნენ მათ სულიერ მემკვიდრეობას და ამიტომ ხშირად გამოდიოდნენ ქრისტიანთა წინააღმდეგ მიმართული დევნის ინიციატორებად. ამ მონაცემებს ვხედავთ ახალი აღთქმის წიგნში "საქმე მოციქულთა", ქალაქ სმირნის ეპისკოპოსის, **წმ. პოლიკარპეს** მარტვილობაში, ქრისტიან თეოლოგ **ტერტულიანესთან** და სხვაგან.

თავის მხრივ, ქრისტიანები ებრაელებს საშიშ კონკურენტებად განიხილავდნენ, სწამდათ, რომ იუდეველებმა საკუთარი თავი "მარადიული ცხოვრების ღირსებას" მოაკლეს, რადგან არ ირწმუნეს, რომ იესო ქრისტე მესია იყო. საკმაოდ სწრაფად გავრცელდა შეხედულება, რომ მაცხოვრის სიკვდილში მთელს ებრაელ ეთნოსს მიუძღვის ბრალი. ამავე დროს, არავინ აქცევდა ყურადღებას პავლე მოციქულის შენიშვნას, რომ ღვთის მიერ ებრაელთა კურთხევა და რჩეული ერისადმი მიცემული აღთქმები არ ყოფილა გაუქმებული.

ძველი ქრისტიანული ლიტერატურა **ტერტულიანედან იერონიმემდე** აღსავსეა ანტისემიტური მოტივით. პირველი ერთ-ერთ თავის ნაწარმოებს მეტად ნიშანდობლივ სათაურს აძლევს: Adversus Judaeos — იუდეველთა წინააღმდეგ. ეს სათაური კიდევ მრავალჯერ დაერქმევა შუა საუკუნეების განმავლობაში დაწერილ სხვადასხვა თეოლოგიურ მონოგრაფიას. მეორე კი — ებრაული ენის მთელს ანტიკურ სამყაროში სწორუპოვარი მცოდნე — ებრაელებისთვის არ იშურებს ყველაზე უფრო დამამცირებელ ეპითეტებს: მგმობელნი, მარადიული სიბრმავით მოცულნი, ამპარტავანნი, ღორმუცელები, ძუნწები, წარსაწყმედად განმზადებულნი.

წმიდა მამები

ორი ქრისტიანი ავტორი განსაკუთრებულ აღნიშვნას იმსახურებს, რადგანაც დიდია მათი წვლილი ქრისტიანული ანტისემიტიზმის განვითარებაში უძველესი დროიდან თითქმის ჩვენამდე. ერთ-ერთი მათგანია **წმ. იოანე ოქროპირი**, მეორე კი — **ნეტარი ავგუსტინე**.

პირველი ცნობილია ებრაელთა წინააღმდეგ მიმართული რვა ქადაგებით, რომლებიც წაკითხულ იქნა ანტიოქიაში 386-დან 397 წლამდე. აქ ებრაელთა მიმართ ბრალდებები დაფუძნებულია ბიბლიურ წინასწარმეტყველთა ტექსტებში არსებული მეტაფორების პირდაპირ ინტერპრეტაციებზე. იოანე ოქროპირის თანახმად, ებრაელებმა უარყვეს უფლის მიერ შეთავაზებული ძღვენი, რის გამოც აუტანელსა და უბინძურეს უზნეობაში ჩავარდნენ, ისე რომ ქვეყნიერებას შავ ჭირად მოევლინენ. წმინდანი ეპისკოპოსი მიუთითებს, რომ ებრაელებს ქრისტეს მკვლელობაში მიუძღვით ბრალი, მაგრამ გაცილებით მეტ დროს უთმობს მათ წარმოსახვით და რეალურ მანკიერებათა განხილვას.

ამ ქადაგებათა ახსნა შეიძლება ავტორის ორატორული ტემპერამენტითა და იმდროინდელი ანტიოქიის განსაკუთრებული ისტორიული სიტუაციით. ამ მიკერძოებულობის მიუხედავად, საუკუნეთა განმავლობაში იოანე ოქროპირის ქადაგებებმა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიეს ქრისტიანთა განწყობაზე ებრაელთა მიმართ. სწორედ ამ ქადაგებათა არქეტიპზე წარმოიშვა ქრისტიანთა შორის გავრცელებული ზოგადი წარმოდგენა ებრაელზე: დაწყევლილი, ბიწიერების ჭურჭელი, ქვეყნიერების სირცხვილი, რომელიც ამაოდ ცდილობს სალვთო სასჯელის ჩამოშორებას და გაურბის მას თავის მარადიულ ხეტიალში.

მარადიული ურიას, **აგასფერის** მითი ჩანასახოვნად უკვე მოიპოვება იოანე ოქროპირის ქადაგებებში. ამ ტექსტებში ნახულობდნენ თავიანთ გამართლებას ისინი, ვინც ებრაელებს ქრისტიანთა რიტუალურ მკვლელობებში სდებდა ბრალს. ამგვარი წარმოდგენების მიზეზით ქრისტიანები საუკუნეთა განმავლობაში ერიდებოდნენ ებრაელებთან კონტაქტებს. იქმნებოდა გაუცხოების ატმოსფერო, რომელშიც ადვილად წარმოიშობოდა პირობები სხვადასხვა უსამართლო კანონმდებლობის მისაღებად, ან სულაც სისხლიანი რეპრესიების ჩასატარებლად.

თუ იოანე ოქროპირმა საზოგადოებრივი აზრის წარმოქმნაზე მოახდინა გავლენა, ნეტარმა ავგუსტინემ ანტისემიტიზმს თეოლოგიური საფუძველი შეუქმნა. მისი ლოგიკა გაცილებით უფრო თანმიმდევრული და, შესაბამისად, ქმედითია.

ავგუსტინე ყურადღებას აქცევს იმას, რომ ებრაელები ერთადერთი ერია, რომელიც ნებისმიერ ადგილას და ნებისმიერ პირობებში, დევნისა და უბედობის მიუხედავად, ინარჩუნებს თავის სარწმუნოებას და განსაკუთრებულ კულტურულ იერსახეს. ამაში ძნელია არ დავინახოთ სალვთო განგება. ღმერთი უფრთხილდება ებრაელების შენარჩუნებას იმავე მიზნით, რა მიზნითაც შეუნარჩუნა სიცოცხლე ძმის მკვლელ კაენს: ებრაელებმა ბოლომდე უნდა შესვან სალვთო რისხვის სასმისი. ებრაელებმა ჯვარს აცვეს უფალი იესო ქრისტე, ამიტომაც მათი ამქვეყნიური ტანჯვა მაცხოვრის ღვთაებრიობის ირიბი დადასტურებაა. ისრაელი განაგრძობს არსებობას არა საკუთარი კეთილდღეობისათვის, არამედ სხვათა უპირატესობის დასამტკიცებლად. ებრაული ენა და ტრადიცია სალვთო წერილის მატარებელია, რათა არავინ გაბედოს ფიქრი, რომ ქრისტიანებმა თვითონ მოიგონეს წინასწარმეტყველება მაცხოვრის მოსვლის შესახებ. მაგრამ ისრაელიანებმა ისააკის ძის, ესავის მსგავსად დაკარგეს პირმშოობის უფლება და ახლა იძულებულნი არიან, მსახურად დაუდგნენ უმცროს ძმას, იაკობს. ამგვარად, ებრაელები ქრისტიანთა მონები უნდა გახდნენ.

ებრაელთა მონობის ეს კონცეფცია თავდაპირველად მხოლოდ სულიერად იყო გაგებული, მაგრამ XI საუკუნიდან მისი განმარტება და გამოყენება უკვე იურიდიული თვალსაზრისითაც მოხდა: "ებრაელები ყველა ერში იქმნენ გაბნეულნი, რათა მათი ბოროტებისა და ჩვენი სარწმუნოებრივი ჭეშმარიტება დამოწმებულიყო... მათ შესახებ ითქვა — ნუ დახოცავთ! — რათა ებრაელთა მოდგმას ეცოცხლა და მათი არსებობის საფუძველზე გაზრდილიყო ქრისტიანთა სიმრავლე".

საკანონმდებლო საფუძველი

გვიანდელი პერიოდის რომის იმპერიის კანონმდებლობა, **კონსტანტინედან იუსტინიანემდე**, სწორედ ამ ორმაგ პრობლემაზე კონცენტრირდება: ერთი მხრივ, უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს ებრაელთა მოდგმის არსებობა და გარკვეული მოქმედების თავისუფლება, მეორე მხრივ — მას უნდა დაეკისროს მნიშვნელოვანი მოვალეობები და შეზღუდვები. 438 წლის 31 იანვარს იმპერატორმა **თეოდოსიმ** გამოსცა შემაჯამებელი კანონი, რომელიც შემდეგ სიტყვასიტყვით შევიდა იუსტინიანეს კოდექსში Corpo Juris: "იმის ძალით, რომ იუდეველებს ეკრძალებათ ყოველგვარი ადმინისტრირებისა და ღირსების ქონის უფლება, არც ერთ მათგანს არ ვრთავთ ნებას, შეასრულოს თემის დამცველის მოვალეობა ან ფლობდეს მამის ღირსებას".

პრაქტიკა

რეალურად, ადრეული შუა საუკუნეების განმავლობაში ებრაელთა მდგომარეობა არც თუ ისე მძიმე იყო. ლიონის ეპისკოპოსის **აგობარდის** 840 წელს წაკითხული ქადაგება, სადაც იგი იუდეველთა მკრეხელურ რიტუალებზე საუბრობს, უფრო გამონაკლისია, ვიდრე წესი. მაგრამ XI საუკუნიდან, როცა ევროპაში ჯვაროსნული ლაშქრობები დაიწყო, იუდეველთა გარშემო დაძაბულობა მატულობს. ამ მდგომარეობას ხელს უწყობენ ქრისტიანი მწერლები : კლუნის სააბატოს წინამძღვარი **პეტრე მაღალღირსი**, **ბერნარ კლერვოელი**, **თომა აკვინელი** და სხვები. უმთავრესი ბრალდებები იყო ებრაელთა ურწმუნობა და პროზელიტიზმი (უნდა აღვნიშნოთ, რომ ამ ორი თვისების ერთიანობა ლოგიკურად წინააღმდეგობრივია). რაც შეეხება ებრაელთა მიერ ღმერთის მკვლელობის საკითხს, ეს ბრალდება მხოლოდ მოგვიანებით ჩნდება და მაშინაც მეორე პლანზე რჩება, რადგანაც ამ თვალსაზრისს უფრო უბრალო ხალხი იზიარებს, ქრისტიანი მწერლები კი ერიდებიან. XII საუკუნიდან სულ უფრო ხშირად ისმის ებრაელთა მიმართ სოციალური და ეკონომიკური ბრალდებები. ყველაზე ხშირად ისმის რიტუალურ მკვლელობათა და მევახშეობის თემა.

ისინი, ვისაც ადრე მხოლოდ ღვთის მკვლელებს უწოდებდნენ, ახლა უკვე ღარიბთა და უპოვართა მტარვალებად წარმოჩნდებიან. მევახშეობის თემას სხვადასხვა ახსნა აქვს. უფრო პრიმიტიული და მტრულად განწყობილი ადამიანები მას ებრაელთა "გენეტიკურ" თვისებებს უკავშირებენ. უფრო სერიოზული ადამიანები კი შენიშნავენ, რომ მევახშეობას ყოველთვის მისდევენ იმიგრანტები, რომლებსაც სხვადასხვა მიზეზების გამო არა აქვთ საშუალება მიწათმოქმედებას მიჰყონ ხელი, ან რაიმე პროფესია მიიღონ. სრულიად აშკარაა, რომ მევახშეობა, რომელსაც ყოველთვის საყვედურობდნენ ქრისტიანები ებრაელებს, პირდაპირი შედეგი იყო იმ სოციალური მდგომარეობისა, რომელშიც ებრაელები ქრისტიანებმა ჩააგდეს.

ასეა თუ ისე, XI საუკუნემდე ებრაელების მდგომარეობა ევროპაში საკმაოდ ასატანი იყო. იუდეველთა მონობის კონცეფცია უფრო სულიერი აზრით იყო გაგებული და ლათინურენოვანი ელიტარული თეოლოგების განსასჯელ არგუმენტად რჩებოდა. ამ კონცეფციის პოპულარობა ხალხის ფართო მასებში მნიშვნელოვნად სწორედ XI საუკუნეში გაიზარდა მრავალი მიზეზის გამო. მნიშვნელოვანი როლი ამაში ევროპის მოსახლეობის სწრაფმა ზრდამაც შეასრულა. სწორედ ამ დროს განაცხადა რომის პაპმა **ინოკენტი III**-მ, რომ ებრაელები ქრისტიანთა მარადიულ მონებად უნდა იქცნენ. უფრო გვიან, ლატერანის მეოთხე საელესიო კრებაზე (1215წ.) დადგინდა, რომ ებრაელებს აუცილებლად უნდა ეტარებინათ განსაკუთრებული ტანსაცმელი, რათა ყველას ადვილად და შორიდან ეცნო ისინი.

გაგრძელება იქნება

ნოდარ ლადარია
ლეილა ბეჟარაშვილი

იოანე ოქროპირი

ავგუსტინე და დედამისი, მონიკა

გჭირდებათ დახმარება მიწასა და უძრავ ქონებაზე საკუთრების ან სარგებლობის უფლების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციისას?

გსურთ მიწისა და უძრავი ქონების შეძენის წინ, წინასწარ გადაამოწმოთ ინფორმაცია და დარწმუნდეთ მის სიზუსტეში?

გესაჭიროებათ დახმარება მიწის ნაკვეთების შეძენისას, ან შეგექმნათ პრობლემა მიწის ნაკვეთის, ან ნებისმიერი უძრავი ქონების საკუთრებისა და ფლობასთან დაკავშირებით?

მომმართეთ - მიწის მესაკუთრეთა უფლებების დაცვის ასოციაციას!

ასოციაცია გთავაზობთ შემდეგი სახის მომსახურებებს:

- მედიაცია ანუ მოდავე მხარეებთან მოლაპარაკება,
- კერძო არბიტრაჟი,
- სასამართლოში მხარის ინტერესების დაცვა.
- უფასო იურიდიული კონსულტაცია.

ჩვენი დახმარებით დაზოგავთ დროს და ენერგიას, თქვენი უფლება კი გარანტირებულად იქნება დაცული.

დაგვიკავშირდით;

თქვენ სამსახურშია ასოციაციის ცენტრალური და რეგიონალური ოფისები: თბილისი, გაგარინის I შესახვევი, №8, ტელ: 877 458 651; 899 982 809, 931 969; ქუთაისი, 899 587 094; გორი 893 336 683; ოზურგეთი 899 966 488; ახალციხე 899 572 669, გურჯაანი 899 271 812.

ნომრის პერსონა

როგორ ატარებს ეუთო არჩევნებს

პირველი გვერდიდან

- 1998 წლის დეკემბერში, ეუთო-ს კოსოვოს მისიაში დამკვირვებლის სტატუსით პირველად წავედი. მაშინ კოსოვოში ხელი მოეწერა შეთანხმებას ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ და ეუთო-ს მისიის ძირითადი მანდატი ამ შეთანხმების დაცვის მონიტორინგი, ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენა, სამხედრო დაჯგუფებების ინსპექტირება გახლდათ. იუგოსლავიის რეგულარული არმია და ალბანელებისგან შემდგარ კოსოვოს განმათავისუფლებელ არმიას სეპარატისტებად და ტერორისტებად განიხილავდა. ეუთო-ს შერიგების პროცესში შუამავლის როლი დაეკისრა.

პირველად წასვლისას კოსოვოში ყოფნა სულ სამი თვით მომიწია, რადგან ნატო-მ იუგოსლავიის საჰაერო დაბომბვა დაიწყო და ეუთო-ს მისია გამოიწვიეს. მისია კოსოვოში 1999 წლის ივნისში, საჰაერო დაბომბვების შეწყვეტისთანავე სულ სხვა მანდატით განახლდა. 12/44 რეზოლუციით გაერო-ს დროებითი ადმინისტრაცია შეიქმნა. ეუთო ამ ადმინისტრაციაში ერთ-ერთ რგოლად შევიდა და მას ინსტიტუციონალური ამოცანების კურირება - დემოკრატიზაცია (პოლიტიკური ძალების, არასამთავრობოთა, სამოქალაქო ორგანიზაციის განვითარების ხელშეწყობა), ადამიანის უფლებების დაცვა, არჩევნების მონიტორინგი დაეკისრა. 1999 ივნის-ივლისში ეს ერთ-ერთი ყველაზე მრავალრიცხოვანი მისია იყო. მეორედ ამ ახალ მისიაში წასვლა 2000 წელს მომიხდა. საგარეო საქმეთა სამინისტროდან მიმავლინეს, როგორც დემოკრატიზაციის ოფიცერი და ერთ-ერთ რაიონში პოლიტიკური პარტიების, ადგილობრივი ადმინისტრაციის და სამოქალაქო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა მევალებოდა.

- კოსოვოში შეიარაღებული კონფლიქტის შემდგომ არსებობდა პოლიტიკური სპექტრი? ამ მხრივ როგორი წარმატებით შეასრულა თავისი როლი ეუთო-მ?

- როგორც კი ნატო-ს საჰაერო დაბომბვები დამთავრდა, ორ-სამ თვეში ყველაფერი წესრიგში ჩადგა. დაბომბვების შემდეგ იუგოსლავიის რეგულარულმა არმიამ ტერიტორია დატოვა. კოსოვოს განმათავისუფლებელმა არმიამ თავიდან წინააღმდეგობა გაუწია გაერო-ს სამოქალაქო და ნატო-ს სამხედრო ახალ ადმინისტრაციას.

ალბანელებს სურდათ, რომ ეთნიკური ალბანელებისგან შემდგარი შეიარაღებული ფორმირება არმია გამხდარიყო. ეს საერთაშორისო თანამეგობრობის ინტერესებში არ შედიოდა, რადგან ამ არმიაში ბევრი საეჭვო წარსულის უმართავი ადამიანი იყო და მათთვის იარაღის შენარჩუნება წესრიგის დამყარებას საფრთხეს შეუქმნიდა.

იყო პრობლემები, მაგრამ, საბოლოოდ, ეს შეიარაღებული ფორმირება ოფიციალურად განიარაღდა, კოსოვოს მაშველთა კორპუსად გადაკეთდა და სამოქალაქო თავდაცვითი ფუნქცია მიენიჭა.

- როგორ ყალიბდებოდა კოსოვოს პოლიტიკური ცხოვრება?

- კონფლიქტამდე ალბანელთა ერთი პარტია, "კოსოვოს დემოკრტიული ლიგა", არსებობდა. ეს პარტია აშკარად ვერ გამოხატავდა თავის ოპოზიციურ განწყობას, მაგრამ ალბანელების ეთნიკური ინტერესების გამომხატველ პარტიად ითვლებოდა. მოიძებნებოდა კომუნისტური ხასიათის "სოციალისტური" პარტიაც. "დემოკრატიული ლიგის" სათავეში კოსოვოს დღევანდელი პრეზიდენტი იბრაჰიმ რუგოვა იდგა. საუკუნის დასაწყისიდან არსებობდნენ სხვა პატარ-პატარა ნაციონალური პარტიები, მაგრამ ალბანური წინააღმდეგობის ბირთვი "დემოკრატიული ლიგა" გახლდათ.

კონფლიქტის შემდგომ სხვა პარტიებიც წარმოიშვა. ვინც უარი თქვა მაშველთა კორპუსში გაერთიანებაზე, პოლიტიკაში გადაინაცვლა. ჩამოყალიბდა "კოსოვოს დემოკრატიული პარტია" და "ალიანსი მომავალი კოსოვოსთვის". აი, ეს სამი პარტიაა ძირითადი წამმართველი ძალა.

- როგორ თანაცხოვრობდნენ ეს პარტიები ერთმანეთთან და რა სირთულეებს შეხვდა ეუთო მათთან მუშაობისას?

- თავდაპირველად არაორგანიზებულნი იყვნენ - არც პარტიული სტრუქტურები არსებობდა, არც სუბორდინაცია. რაიონული ლიდერი თავის ხელმძღვანელს არ სცნობდა. ეუთო-მ ორიენტაცია სწორედ მათ ჩამოყალიბებაზე აიღო და ეტაპობრივად დაიწყო პარტიების მომზადება. ლიდერებისთვის სისტემატურად ტარდებოდა ტრენინგები.

- ხალისით ესწრებოდნენ წვრთნას?

- თავიდან დასწრება კარგი იყო, მაგრამ ნელ-ნელა ინტერესი დაიკარგა, რადგან ვითარების დეპოლიტიზაცია ხალხს პოლიტიკურ ცხოვრებაში მონაწილეობაზე უარის თქმას აიძულებდა.

შეიარაღებული კონფლიქტის მერე ხალხი აჟიტირებული, პოლიტიზებული იყო, ყველა პოლიტიკაში ერჩებოდა. ეს ბუნებრივი პროცესი იყო და გაფილტვრაც ბუნებრივად მოხდა. პირველად არჩევნებში 34 პარტია მონაწილეობდა, შემდეგ 6-7 პარტია დარჩა. პოლიტიკური სპექტრი შეიცვალა. ზოგი პარტია საერთოდ გაქრა, ზოგი გაფართოვდა და ა.შ. გაფილტვრას არჩევნებმაც შეუწყო ხელი.

- როგორ მუშაობდა ეუთო-ს მიერ დაკომპლექტებული ცესკო, რა გავლენა ჰქონდა მთელს საარჩევნო ტერიტორიაზე? თუ გახსოვთ, საქართველოში ეუთო-ს დამკვირვებლები აჭარაში არც კი შეუშვეს...

- არჩევნებამდე იმდენად ცოტა დრო დარჩენილი, რომ არა მგონია, ეუთო საქართველოში არჩევნების ორგანიზებაზე დათანხმდეს. კოსოვოში ეუთო-მ შემდეგი არჩევნებისთვის მზადება არჩევნების დამთავრებისთანავე დაიწყო.

მასშტაბები იქ სულ სხვა იყო. სულ რაღაც, 1 200 000 მაცხოვრებელი და შესაბამისად, ამომრჩეველიც ნაკლები იყო.

ეჭვი მეპარება, ამ მოკლე ხანში ეუთო არჩევნების ჩატარებას დათანხმდეს და არც ის მგონია, ჩვენმა ხელისუფლებამ დართოს ამის ნება...

- როგორც ბატონი ჯუმბერ ლომინაძე ამბობს, "სიები არჩევნების ქვაკუთხედია". კოსოვოს არჩევნებისას სიებს ვინ ადგენდა?

- სიების შედგენაზე ეუთო და გაერო ერთობლივად მუშაობდა. ეს ძალზე რთული საკითხი იყო, რადგან შეიარაღებული კონფლიქტის დროს ბევრმა ტერიტორია დატოვა, ბევრს არანაირი საბუთი არ ჰქონდა. თანამშრომლები კარდაკარ დადიოდნენ და აღწერდნენ. პირველი არჩევნების წინ ეს პროცესი 3-4 თვეს გაგრძელდა. ძალზე რთული იყო დახვეწილი სიების შედგენა. არც ნომრების, არც სახელების მიხედვით არ იყო დალაგებული. შემდეგი არჩევნებისთვის ეს პრობლემა აღარ არსებობდა (თუ არ ჩავთვლით წვრილმან ლაფსუსებს). სიები იყო ამომრჩევლის სურათებით, სახელითა და გვარით. ამას ერთი წელი დასჭირდა.

მეორე არჩევნებისას ამომრჩევლების დიდი აქტივობა იყო და მახსოვს, არჩევნების დასრულების დროც კი გადავწიეთ.

- საუბნო კომისიები ვინ დააკომპლექტა?

- საარჩევნო უბნის თავმჯდომარე ადგილობრივი იყო, მაგრამ ყველა უბანს ერთი ზედამხედველი, ე.წ. სუპერვაიზერი ჰყავდა, რომელიც მთელი უბნის მუშაობას წარმართავდა და რომელსაც უბნის თავჯდომარე ემორჩილებოდა.

ცესკო-ში ადგილობრივი პოლიტიკური ძალების წარმომადგენლები შედიოდნენ, მაგრამ ეუთო ხელმძღვანელობდა. ცესკო-ში მუშაობდა საჩივრებისა და წინადადებების განმხილველი ქვეკომისია, რომელშიც დარღვევის ყველა ფაქტი შედიოდა. ქვეკომისიას ჰყავდა გამომძიებლების მთელი არმია, რომლებიც ადგილზე იძიებდნენ დარღვევებს როგორც წინასაარჩევნო, ისე არჩევნების შემდგომ პერიოდში. ეს სტრუქტურა ეუთო-ს ექვემდებარებოდა.

რაიონულ საარჩევნო კომისიებში ადგილობრივი მაცხოვრებლები შედიოდნენ, მაგრამ მათ ეუთო-ს საარჩევნო ოფიცრები ხელმძღვანელობდნენ.

- საარჩევნო კანონმდებლობა იქაც მტკივნეული საკითხი იყო?

- საარჩევნო კანონი არ არსებობდა, რადგან არ არსებობდა პარლამენტი და გაერო-ს კანონის მიღების უფლება არ ჰქონდა. ეუთო-ს წინადადებების საფუძველზე გაერო-ს ადმინისტრაცია იღებდა საარჩევნო წესებს, რომელიც ადამიანის უფლებებსა და სხვა საერთაშორისო ნორმებს ეყრდნობოდა. თავის მხრივ, ეუთო-მ შესასრულებლად სავალდებულო პოლიტპარტიების, დამკვირვებელთა ქცევის წესები შემოიღო და თითოეული წესის დარღვევას საჩივრებისა და წინადადებების ქვეკომისია განიხილავდა. საჩივრის შეტანა ნებისმიერ პატარა დარღვევაზეც კი ნებისმიერ მოქალაქეს შეეძლო. გამოძიების შემდეგ კომისიას გამოჰქონდა განაჩენი და მას ფინანსური ჯარიმიდან დაწყებული, პარტიის არჩევნებიდან მოხსნის სანქციის დადებაც კი შეეძლო.

- რაღა თქმა უნდა, ცესკო-ზე პოლიტიკოსებისგან ზეწოლა და გაყალბების მცდელობაც იქნებოდა.

- პოლიტპარტიებიდან ზეწოლის მცდელობა ნამდვილად იყო.

ერთმანეთის დაშინების მიზნით ერთი პარტიის წარმომადგენელი მეორისას სცემდა, სახლში უვარდებოდა და ა.შ. ადგილობრივი რაიონული კომისიის წევრებზეც ხდებოდა ზეწოლა - პარტიის რაიონული ლიდერები კომისიის წევრებს იბარებდნენ და მათ გადაბირებას ცდილობდნენ. ეს მათ ბევრს არაფერს აძლევდა, რადგან იმ მომენტისთვის საარჩევნო კომისიებს რეალური ძალაუფლება და ბერკეტები არ გააჩნდათ. ეს ეუთო-ს ხელში იყო. გაყალბების საშუალებები მიზერული იყო.

- რის ხარჯზე ახერხებდა ეუთო ზეწოლისა და გაყალბების თავიდან აცილებას?

- გაყალბება, ფაქტობრივად, არ ყოფილა. იყო შეცდომები. და ესეც მხოლოდ 2-3 პროცენტი.

დროის სიმცირის გამო სრულყოფილი რეგისტრაცია ვერ მოხერხდა. თან, არჩევნებში მონაწილეობას არა მხოლოდ კოსოვოში მცხოვრები ხალხი იღებდა, არამედ ისინიც, ვინც იუგოსლავიის მოქალაქე და რაღაც მიზეზის გამო ქვეყნიდან გასული იყო. არჩევნებამდე რამდენიმე ხნით ადრე ჩატარდა სამუშაოები, რათა ამგვარ ადამიანებს არჩევნებში ფოსტით მონაწილეობის უფლება მისცემოდათ. აქედან ეგზავნებოდათ ბიულეტენი, რომელსაც ფოსტით აბრუნებდნენ უკან.

შეზღუდული ვადების გამო არსებობდა "პირობითი საარჩევნო ბიულეტენი" მათთვის, ვისი გვარიც სიებში არ იყო. ასეთ ამომრჩეველს პირობით ბიულეტენს ვაძლევდით. ეს ბიულეტენები ცენტრალურ ხმის დამთვლელ კომისიაში ცალკე ითვლებოდა... სწორედ ამგვარი შეცდომებით მოხდა 4 პროცენტამდე ცდომილება.

რაც შეეხება, გაყალბების თავიდან აცილებას. პირველ მუნიციპალურ არჩევნებზე საუბნო კომისიის თავმჯდომარე ვიყავი და დავრწმუნდი, რომ ფაქტობრივად, გაყალბება არ მოხდა.

- რის ხარჯზე?

- სხვათა შორის, წინა არჩევნებზე საქართველოში, იმ უხილავი სითხის საკითხი დადგა, რომელიც კოსოვოში გამოიყენეს. ხმის მისაცემად შესულ ამომრჩეველს უხილავ სითხეს აწვეთებენ თითზე. მისი მოცილება ერთ კვირის განმავლობაში მაინც შეუძლებელია. ულტრაიისფერი შუქის მინათებისას, ეს სითხე ლურჯდება. ამიტომ, ხმის მისაცემად მეორედ შესული ადამიანი ამას ველარ მოახერხებს. ამ სითხის გამო კურიოზებიც კი მოხდა. როდესაც ეს მასალა მივიღეთ, კომისიის ზოგირთმა წევრმა, არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე, შესამოწმებლად დაიწვეთა და მათ საარჩევნო უბანში აღარ უშვებდნენ...

თითოეულ საარჩევნო უბანს სპეციალური ფორმულა ჰქონდა და იმ ფორმულის მიხედვით ივსებოდა. ამ ბიულეტენის გაფუჭების შემთხვევაში ოქმში ცალკე ჩანაწერი კეთდებოდა და სპეციალურ პლასტიკურ ყუთში თავსდებოდა.

საარჩევნო ყუთი გამჭვირვალე და დაახლოებით 1000 ბიულეტენზე იყო გათვლილი. უბნები ისე დაკომპლექტდა, რომ 800-მდე ამომრჩეველი უნდა მისულიყო და თვალითაც შენიშნავდი, იყო თუ არა გაყალბება.

- ეს, რა თქმა უნდა, უცხოელების დამსახურება იყო. მაგრამ, არჩევნები კონფლიქტის დამთავრებისთანავე ჩატარდა. ჩვენ 12 წლის დამოუკიდებელი და დემოკრატიულობის პრეტენზიებით სავსე ქვეყანა ვართ. რამდენად დასაშვებია, ასეთმა ქვეყანამ ვერ ჩაატაროს არჩევნები და ამისთვის საერთაშორისო ორგანიზაციებს უხმოს?

- როგორც საქართველოს რიგითი მოქალაქე და ამომრჩეველი, ვფიქრობ, რომ კარგი იქნებოდა ეუთო-ს ამ გამოცდილების გაზიარება. მან რამდენიმე არჩევნები ჩაატარა - ბოსნიაში, კოსოვოში... ნელ-ნელა ამ საარჩევნო კომისიების ნაციონალიზაცია ხდებოდა და თეორიული თუ პრაქტიკული გამოცდილებით აღჭურვილ ადგილობრივ კადრებს არჩევნების დამოუკიდებლად ჩატარების საშუალება ეძლეოდათ. ეს არჩევნები საერთაშორისო ორგანიზაციების დიდი დამსახურებაა, თორემ გაყალბების დონით საქართველო მონაგონი იქნებოდა. ჩვენ ამხელა ისტორია გვაქვს, ჩამოყალიბებული ერი ვართ, 12 წელია, დამოუკიდებლობა მოვიპოვეთ და კოსოვოსთან შედარება ცოტა მეუხერხულება.

- პრეტენზია შეიძლება ყველას და, მათ შორის, ქვეყანასაც ჰქონდეს, მაგრამ რეალობა ესაა – დემოკრატიულ, გაუყალბებელ არჩევნებს ვერ ვატარებთ...

- დიახ, თუ დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება გვინდა, თუ ეუთო დათანხმდა და ჩვენი ხელისუფლება ეუთო-ს ამის უფლებას მისცემს, კოსოვოს მოდელით ჩატარებული არჩევნები, მართლაც, დემოკრატიული იქნება.

- ეუთო დამკვირვებლად არაერთხელ ყოფილა და არასდროს მკაცრი შეფასება არ მიუცია გაყალბებული არჩევნებისთვის. ხომ არ ფიქრობთ, რომ მკაცრი მიდგომა საერთაშორისო ორგანიზაციების არჩევნებზე ზეგავლენას გაზრდის?

- სხვათა შორის, მახსოვს ეუთო-ს დასკვნა საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ. ის საკმაოდ მკაცრი იყო და ძველ დასკვნას არ ჰგავდა. მაგრამ ეს კრიტიკული შეფასება და რეკომენდაციები ხელისუფლებამ არ გაითვალისწინა. ეუთო-სა და საქართველოს ურთიერთობების ექსპერტად არ გამოვდგები, მაგრამ, არსებობს ეუთო-ს კონსულტაციები, კონტაქტები და ეუთო ყოველთვის აყენებდა საარჩევნო კანონმდებლობისა და ადმინისტრაციების დახვეწის საკითხს.

- უფრო ეფექტური ხომ არ იქნებოდა, ეუთო წინასაარჩევნო პერიოდში, სიების შედგენასა და მონიტორინგში ჩართულიყო აქტიურად?

- რა თქმა უნდა, უკეთესი იქნებოდა. ამ არჩევნებზე კი არა, სულ პირველი არჩევნებიდან მოყოლებული უნდა ჩართულიყო და ახლა ნორმალური სიტუაცია გვექნებოდა. ამჟამად არჩევნებამდე ცოტა დრო დარჩენილი და ის მაინც თუ მოხერხდა, რომ ეუთო-დან მრავალრიცხოვანი დამკვირვებლები ჩამოვიდნენ გაზრდილი უფლებებით, დიდი მიღწევა იქნება.

ვერც ეუთო, ვერც ევროსაბჭო და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციები ვერ მიაღწევენ ვერაფერს, თუ არ იქნა ხელისუფლების დემოკრატიული და ნორმალური არჩევნების ჩატარების პოლიტიკური ნება.

დღეს ახალი წესრიგი ყალიბდება. გაერო-ს როლი კნინდება, ნატო-სი იზრდება და ა.შ. ეუთო-ს როლი ნამდვილად იზრდება... ის ახალგაზრდა, მაგრამ ავტორიტეტული ორგანიზაციაა, თუმცა მას არ გააჩნია ბერკეტები, აკლია გამოცდილება, რითიც ამა თუ იმ დარღვევაზე, სახელმწიფოსა და მთავრობაზე იმოქმედებს. ამას, ალბათ, დრო მოიტანს.

- როგორ ირჯება ახლა ეუთო-ს მიერ ჩატარებული დემოკრატიული არჩევნებით გამარჯვებული მთავრობა?

- ვერ ირჯება ისე, როგორც საჭიროა. იქაც, როგორც ჩვენთან, მთავრობაში მოსვლა, პირველ რიგში, საკუთარი მიზნებისთვის სჭირდებათ. რა თქმა უნდა, ეუთო ამაზეც მუშაობს, მაგრამ ამას ერთ და ორ წელიწადში ვერ აღმოფხვრი.

- გამოდის, დემოკრატიული არჩევნები დემოკრატიული ხელისუფლების საწინდარი არ არის.

- როგორ გითხრათ... თუ კონკრეტულად კოსოვოს შემთხვევით ვიმსჯელებთ, შეიძლება ითქვას, რომ არა, მაგრამ მეორე მხარეც არის. ეს არჩევნები იმიტომ ჩატარდა, რომ ეუთო და საერთაშორისო თანამეგობრობა იყო იქ. მარტო რომ ყოფილიყვნენ, შეიძლება ისევ ომი დაწყებულიყო.

კოსოვოს მთავრობაზე გაერო, საერთაშორისო ორგანიზაციები, ევროკავშირი - ახლაც დიდ ზეწოლას ახდენს და ისეთი ვითარება იქმნება, რომ სხვა გზა არ აქვთ. ცდილობენ საერთაშორისო თანამეგობრობის თვალში იმიჯი არ დასცენ და აჰყვნენ მათ კურსს. თავის ჭკუაზე მაინც ვერ დადიან.

- არჩევნებისას კოსოვოში თუ არსებობდა რეგიონი, სადაც ეუთო არ შეუშვეს და რა შეუძლია ამ ორგანიზაციას ამის საწინააღმდეგოდ?

- ასეთი შემთხვევები არ ყოფილა. პირველ მუნიციპალურ არჩევნებში, იმ ტერიტორიაზეც კი, სადაც სერბული ანკლავები იყო და არჩევნებში პროტესტის ნიშნად არ იღებდნენ მონაწილეობას, საარჩევნო უბნები მაინც გაიხსნა. თუმცა, ერთეულები მოვიდნენ და იქ არჩევნები ჩაშლილად გამოცხადდა, მაგრამ საერთო შედეგებზე ამას გავლენა არ მოუხდენია.

- რა სანქცია შეიძლება მოჰყვეს გაყალბებულ არჩევნებს საერთაშორისო ორგანიზაციების მხრიდან?

- ერთადერთი სანქცია იქნება ის, რომ ეუთო-მ, სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კოორდინირებული მუშაობით, მიიღოს გადაწყვეტილება და ქვეყანას ხმის უფლება შეუწყვიტოს ორგანიზაციაში.

- რამდენი არჩევნები უნდა გაყალბდეს ქვეყანაში, რომ ეს მოხდეს?

- არ ვიცი, ვერ გეტყვით. პრინციპში, ეუთო-მ შეიძლება ეს გადაწყვეტილება მიიღოს, მაგრამ რამდენად იმოქმედებს ჩვენს ხელისუფლებაზე - ამის თქმა რთულია.

ზურაბ ბექაია "24 საათის" რედაქციაში

თვალსაზრისი

თინიკო ხიდაშელი, *ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია*: ხელისუფლება აცხადებს, რომ საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებით ცესკო-ს დაკომპლექტება ქვეყნისთვის შეურაცხმყოფელია. მე კი მიმაჩნია, რომ ეს აბსოლუტურად ნორმალური მოვლენაა ჩვენნაირი ტიპის სახელმწიფოსთვის, სადაც პოლიტიკური პარტიების მიმართ ნდობა არ არსებობს. თუმცა, ამაზე საუბარი დღეს უკვე დაგვიანებული და, აქედან გამომდინარე, არარეალურია - არც ერთი "თავმოყვარე" ორგანიზაცია არჩევნებამდე ხუთი თვით ადრე ასეთ შეთავაზებას არ დათანხმდება. ის უარყოფითი რეაქცია კი, რაც ოპოზიციის ინიციატივას "მოქალაქეთა კავშირის" მხრიდან მოჰყვა, იმის ცალსახად მიმანიშნებელი იყო, რომ ხელისუფლებას შეეშინდა - ვაიმე, მართლა ასე არ მოხდესო, და იდეა უმალ უარყო. ამ შემთხვევაში ხომ არჩევნების გაყალბების შესაძლებლობა, ფაქტობრივად, გამოირიცხებოდა! მმართველი ძალის სწრაფი უარი კარგი მიმანიშნებელია იმაზე, თუ როგორი არჩევნების ჩატარებას აპირებს ხელისუფლება.

ვალერი გელბახიანი, *პარლამენტარი, ფრაქცია "აღორძინება"* : მოსაზრება, რომ ცენტრალური საარჩევნო კომისია საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებით უნდა დაკომპლექტდეს, გაუმართლებლად მიმაჩნია. ცესკო არის საჯარო სამსახური, საჯარო სამსახურში კი უცხო სახელმწიფოს მოქალაქეთა მუშაობა აკრძალულია. თუ ქვეყნის ძირითადი კანონის იგნორირება შეიძლება, კი ბატონო, მაშინ ყველაფერი დასაშვები ყოფილა... გამოსავალი იქნება პოლიტიკური პარტიების ლიკვიდაცია (სიცილით). დამისახელეთ თუნდაც ერთი პოლიტიკური პარტია, რომელიც არჩევნების გაყალბებაში არ მონაწილეობდა! მითხარით, იმ პარტიებიდან, რომლებიც დღევანდელ პოლიტიკურ ამინდს ქმნიან, რომელი არ არის ცესკოში წარმოდგენილი? უნდობლობის ატმოსფეროს ისინი თავად აყალიბებენ და მერე ამას ერთმანეთს აბრალებენ. თუ ოპოზიცია ძლიერია, ხელისუფლებას ცესკო არჩევნების გაყალბების ინსტრუმენტად არ უნდა გამოაყენებინოს. არადა, ამ სტრუქტურაში ოპოზიციის წარმომადგენლობა და სპექტრი გაცილებით ფართოა, ვიდრე თავად ხელისუფლების. ამიტომ, მიუხედავად იმისა, რომ თავადაც ოპოზიციას წარმოვადგენ, ასეთი მსჯელობა მაინც კაპიტულანტურ მდგომარეობამდე საკუთარი თავის ძალით მიყვანის მცდელობად მიმაჩნია.

ვახტანგ ხმალაძე, *პარლამენტარი, ფრაქცია "მრეწველები"*: წინადადება, რომ ცესკო საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებით დაკომპლექტდეს, არასწორად მიმაჩნია. არჩევნების ჩატარება სახელმწიფოს ფუნქციაა და არ შეიძლება, ის სხვა ქვეყნის მოქალაქეს დაევალოს. "ნაციონალების" ინიციატივა გულისხმობს, რომ ჩვენი გასაკეთებელი საქმე სხვამ უნდა აკეთოს. მაშინ, განა არჩევნებზე ნაკლები პრობლემები გვაქვს აღმასრულებელ ხელისუფლებაში ან პარლამენტში? ჰოდა, ავდგეთ და მოწვეული უცხოელებისგან შევქმნათ მთავრობა, პრეზიდენტადაც რომელიმე უცხოელი პოლიტიკოსი ჩამოვიყვანოთ, რომელიც თავის დროზე კარგად მართავდა საკუთარ სახელმწიფოს. ყველაფერი მათ გადავაბაროთ, ჩვენ კი დავსხდეთ, ფეხი ფეხზე გადავიდოთ და ველოდოთ, როდის აგვიშენებენ ქვეყანას! თანაც, არ დაგავიწყდეთ: ცესკო უცხოელებით რომ დავაკომპლექტოთ, ეს მხოლოდ სანახევრო ღონისძიება იქნება, რადგან ყველა დონის საარჩევნო ადმინისტრაციის "შევსებას" უცხოელები, უბრალოდ, ვერ გაწვდებიან. ამ შემთხვევაში, ისინი იძულებულნი გახდებიან, ისევ ქართველები დაიქირაონ. ეს კი უნდა გააკეთოს ხალხმა, რომელმაც არ იცის, საქართველოში "ვინ ვინ არის". ამიტომ, შესაძლოა, ისეთი შეცდომები იქნას დაშვებული, რომლებსაც გამოუსწორებელი შედეგები მოჰყვება.

ვასილ მაღლაფერიძე, *პარლამენტარი, ფრაქცია "გაერთიანებული დემოკრატები"* : სასურველად მიგვაჩნია, რომ ცესკო პარიტეტულ საწყისებზე დაკომპლექტდეს. თუ ამაზე უარს გვეტყვიან, მაშინ იმას, რომ ცენტრალური საარჩევნო კომისია ხელისუფლებამ დააკომპლექტოს, სჯობს, უცხოელები ჩამოვიყვანოთ.

ზურაბ ჭიაბერაშვილი, *არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამართლიანი არჩევნები"* : ამ საკითხს უარყოფითად ვუყურებ რამდენიმე მიზეზის გამო. ჯერ ერთი, საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებით ცესკო-ს დაკომპლექტება იქნება იმის ნიშანი, რომ ქართული პოლიტიკა უმწიფარია, ანუ პოლიტიკურ სპექტრს არ შეუძლია, თამაშის საერთო წესზე და მისი დაცვის აუცილებლობაზე შეთანხმდეს. თავის მხრივ, ეს ნიშნავს იმის აღიარებას, რომ საქართველო ძალიან ჩამორჩენილი ქვეყანაა. ამასაც თავი დავანებოთ და ასეთი სცენარი წარმოვიდგინოთ: ვთქვათ, პოლიტიკური ძალები, უპირველესად კი, ხელისუფლება და სამთავრობო გუნდი, ცესკო-ს საბოტაჟზე წავიდნენ. ეს, ქართული საზოგადოების თვალში, საერთაშორისო დემოკრატიული ინსტიტუტების მთლიან დისკრედიტაციას გამოიწვევს. არადა, ხელისუფლება და საერთოდ, ქართული პოლიტიკური სპექტრი უკვე რეპუტაციაშელახულია და თუ ამას აღნიშნული ინსტიტუტებიც დაემატება, აღარ დაგვრჩება მყარი წერტილი, რომ მომავალში ნორმალური პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბებაზე ვიფიქროთ.

კოტე კემულარია, *პარლამენტარი, "მოძრაობა დემოკრატიული რეფორმებისათვის"* : თუ ცესკო საერთაშორისო ექსპერტებით არ დაკომპლექტდება, როგორც ეს ბოსნიაში მოხდა, ჩვენი ფრაქცია საარჩევნო კოდექსის კენჭისყრაში მონაწილეობას არ მიიღებს. საპარლამენტო არჩევნებზე ეუთო ისედაც აპირებს 7 ათასამდე დამკვირვებლის გამოგზავნას, ამიტომ ჩემთვის გაუგებარია, რატომ უნდა იქცეს მისთვის პრობლემად ცესკო-ში თავისი 7 წევრის დაფინანსება. მართალია, ეუთო-მ ბოსნია-ჰერცეგოვინაში არჩევნები იმიტომ ჩაატარა, რომ იმ დროს ამ ქვეყანას ხელისუფლება არ ჰყავდა, მაგრამ, განა ჩვენც ანალოგიურ მდგომარეობაში არა ვართ? საქართველოში ხელისუფლების ძალა და გავლენა ხომ მოჩვენებითია! ამ ცესკო-ს მიერ ჩატარებული არჩევნები მიუღებელი იქნება როგორც საქართველოს მოსახლეობისთვის, ასევე საერთაშორისო საზოგადოებისათვის.

„ასეთი ხალხი რუსეთში არასოდეს ყოფილა"

ორი სიტყვით სანკტ-პეტერბურგის დღეებზე

სანკტ-პეტერბურგი 300 წლისთავს ზეიმობს

სანკტ-პეტერბურგის 300 წლის იუბილე რუსეთის ჩრდილოეთ დედაქალაქში უკვე დასასრულს უახლოვდება. პეტერბურგელებმა კიდევ ერთი დიდი დღესასწაული გადააგორეს კულტურული ღონისძიებებით, სტუმრების მიღებით, ჭიქის აწევითა და მასობრივი აქციებით. გადავავლოთ თვალი სულ უკანასკნელ მოვლენებს. ამ იუბილესთან დაკავშირებით პეტრეს ქალაქის არქიტექტურულ ძეგლებს კიდევ ერთი ნიმუში შეემატა – მემორიალური სამლოცველო, რომელიც სანკტ-პეტერბურგის პირველი სამლოცველოს, წმინდა სამების ტაძრის ადგილას გაიხსნა. როგორც ისტორიკოსები გადმოგვცემენ, პეტრე პირველს ძალიან ყვარებია წმინდა სამების ტაძარში სიარული, ის აქ ლოცვებსაც კითხულობდა ხოლმე. ტაძარი ტრაგიკული ბედის აღმოჩნდა; ორჯერ დაიწვა, რამდენჯერმე აღადგინეს, 1933 წელს ტაძარი დაანგრიეს. ახალი სამლოცველო რიტუალის ჩასატარებლად არ გამოდგება, ის უფრო სიმბოლური სამლოცველოა, მცირე ზომისა. სიმაღლე ჯვრამდე 15 მეტრია, ფართობი კი 50 კვადრატული მეტრი.

სანკტ-პეტერბურგის დღეების ფარგლებში მოეწყო ფესტივალიც "იტალია იტალიურ ქუჩაში", ეს უკვე მეხუთე ფესტივალია, რომელიც პეტრეს ქალაქში იმართება. იტალიური ქუჩის მახლობლად, ცნობილ "მანეჟნაიაზე", საზეიმოდ გაიხსნა ოთხი იტალიელი არქიტექტორის – კარლო როსის, ანტონიო რინალდის, ჯაკომო კვარენგისა და ფრანჩესკო რასტრელის ბიუსტები...

ქალაქში ყველა მოუთმენლად ელოდა გრანდიოზულ ფეიერვერკს წყალზე, ნევის აკვატორიაში - წყალზე სიმბოლურად პეტრეს სამხედრო-საზღვაო ფლოტის პირველი გამარჯვება იზეიმეს. ასეთი დიდებული სანახაობა იმპერატორის ეპოქის მერე პეტერბურგს აღარ უნახავს. ფეიერვერკის დამთავრების შემდეგ ხალხი არ დაშლილა, ანკი როგორ დაიშლებოდნენ, მათ ხომ არანაკლებ უჩვეულო სანახაობა ელოდათ. ჯერ კიდევ სანკტ-პეტერბურგის დღეების დაწყებამდე ქალაქში ხმა გავარდა საიუბილეოდ დაგეგმილი ლაზერული შოუს შესახებ. მაგრამ არავინ იცოდა ზუსტად, თუ რას ნიშნავდა ლაზერული სანახაობა. პეტერბურგელებმა გადაწყვიტეს მხოლოდ საკუთარი თვალებისთვის დაეჯერებინათ. ლაზერული სიურპრიზის სანახავად 200 ათასი კაცი შეიკრიბა. ის, რაც მათ საკუთარი თვალით იხილეს, ჩვენ მხოლოდ გადმოცემით ვიცით: წყალზე ხელოვნური ნისლი დაეშვა, ნისლი მძლავრმა ლაზერულმა სხივებმა გადაკვეთეს, მერე ეს სხივები გაიფანტა და მომწვანო არამიწიერი ციალი გაჩნდა.

ყველაზე კარგად ამ ნათების დანახვა ერმიტაჟიდან იყო შესაძლებელი. სხვათა შორის, 27 და 28 მაისს ერმიტაჟი მთელი ღამე მუშაობდა, თანაც უფასოდ. ეს პირველი შემთხვევა იყო რუსეთის მუზეუმების ისტორიაში. საღამოს 6 საათიდან დილის 5 საათამდე მუზეუმს 22 ათასი ადამიანი ეწვია. პეტერბურგელებს ძალიან მოეწონათ ეს იდეა. მუზეუმის დირექტორიც კმაყოფილი დარჩა, ამდენი მნახველი ერმიტაჟს კარგა ხანია არ ჰყოლია. მუზეუმის კართან რიგი მთელი ღამის განმავლობაში იდგა. იუბილარი ქალაქის მცხოვრებლები მოთმინებით უცდიდნენ, როდის მოუწევდათ მეფის რეზიდენციაში შესვლა და ამ რეზიდენციაში განთიადის შეხვედრა.

"შეხედეთ, როგორი სახეებია, შეხედეთ ამ ხალხს. სულ სხვა ადამიანები არიან, ასეთი ხალხი თითქოს არასოდეს ყოფილა რუსეთში. ეს სასწაულია," – აღფრთოვანებას ვერ მალავდა რეჟისორი ალექსანდრე სოკუროვი, რომლის ფილმის ღამეული ჩვენება ერმიტაჟში გაიმართა.

ლაზერული შოუ

პოეტი, რომელსაც პოეზია არ უყვარს

ლიტერატურულ-მუსიკალური პერფორმანსი მხატვრობის ფონზე

მადი სერებრიაკოვა

"მეტყველებასაც თავისი მუსიკა აქვს" – რუსუდან ფეტვიაშვილის გალერეა-სახელოსნოში გუშინ ამ იდეით გაერთიანდა ლიტერატორებისა და მუსიკოსების ჯგუფი, რომელმაც სიტყვისა და მუსიკის საინტერესო სინთეზი შემოგვთავაზა. ახალგაზრდა ბათუმელი პოეტის, ზვიად სირაბიძის ლექსებს მუსიკალურ თანხლებას უწევდა ასევე ბათუმელი კომპოზიტორი, ზვიად ბოლქვაძე. ეს არ იყო უბრალოდ თანხლება. ყოველ პოეტურ ოპუსს საკუთარი კონკრეტული კომპოზიცია ახლდა, რომელიც მხოლოდ ხასიათითა და განწყობით კი არ პასუხობდა ლექსის შინაარსს, არამედ თავად პოეტის მიერ წაკითხულ სიტყვებსაც მოიცავდა, რაც ერთგვარ მუსიკალურ პოეზიას წარმოადგენდა.

ზვიად სირბილაძისთვის ეს რიგით მეთვრამეტე საღამოა. ამ საღამოების დიდი ნაწილი ბათუმში ჩატარდა. შემოდგომისთვის მზადდება მისი პოეტური კრებულის გამოცემაც; ზვიად ბოლქვაძესთან ერთად პოეტი მესამედ აწყობს მუსიკალურ-პოეტურ პერფორმანსს. გასულ წელს ბათუმში გამართულ ამგვარ ღონისძიებაში თბილისელმა ლიტერატორებმაც მიიღეს მონაწილეობა, მათ შორის - ლაშა ბუღაძემ.

"ჩემს გალერეაში ასეთი საღამო არასდროს ყოფილა," – კმაყოფილებით აღნიშნა ცნობილმა მხატვარმა, რუსუდან ფეტვიაშვილმა. გასულ წელს ბათუმში მისი გამოფენაც ასეთ საღამოს დაემთხვა. სწორედ იქ შეხვდნენ ერთმანეთს რუსუდან ფეტვიაშვილი და გუშინდელი საღამოს ავტორები. ფეტვიაშვილის მეუღლის, თოჯინების თეატრის ხელმძღვანელის, თემურ ბადრიაშვილის ინიციატივითა და ხელშეწყობით, ბათუმურ ტანდემს თბილისში, რუსუდანის გალერეა-სახელოსნოში შესთავაზეს საღამოს გამართვა.

ზვიად ბოლქვაძე, ზვიად სირაბიძე, რუსუდან ფეტვიაშვილი - მუსიკა, პოეზია, მხატვრობა

ქართულ სალიტერატურო პროცესში ექსპერიმენტები ხშირია. ექსპერიმენტატორობის ჟინის წყალობით, ბევრი საინტერესო და ბევრიც უსიცოცხლო პროდუქტი შეიქმნა. ხშირია, როდესაც რადიკალური განაცხადების მიღმა საშუალო ნიჭიერების არტისტები დგანან. ზვიად სირაბიძეს, ამ მხრივ, პრობლემა არ უნდა ჰქონდეს. თავისთავად, მისი პოეზია განსაკუთრებულ შელამაზებას და, მით უმეტეს, ეფექტურ ექსპერიმენტებს მიღმა მიმალვას არ საჭიროებს, განსაკუთრებით, მისი ე.წ მედიტაციური ლექსები. **"პოეზია სასტიკად არ მიყვარს,** – ასეთი რადიკალური განცხადებით იწყებს საუბარს პოეტი, - **დღეს ხელოვნების ყველა დარგი სინთეზისკენ მიდის და პოეზიაც დრომოჭმული იქნება, თუ მას რაიმეთი არ გააცოცხლებ. ვფიქრობ, მუსიკასთან კავშირი უფრო გაამძაფრებს მის ემოციურ საწყისს."**

მუსიკის მოხმობით პოეზიის გაცოცხლება მხოლოდ ხსენებული ავტორების ორიგინალური მიგნება არ გახლავთ, მაგრამ, ესთეტიკური თვალსაზრისით, მათ მართლაც ორიგინალურ შედეგს მიაღწიეს. ზვიად ბოლქვაძის საინტერესო მუსიკა ორგანულად შეერწყა პოეზიას, რასაც პოეტის დეკლამირების ნიჭი და ლექსების განსაკუთრებული ემოციური მუხტიც დაერთო.

ზვიად ბოლქვაძის გარდა, გუშინდელ საღამოში კიდევ რამდენიმე მუსიკოსმა მიიღო მონაწილეობა. ჯგუფი "ჩვენ", რომელის წარმოშობაც ასევე ბათუმს უკავშირდება, უკვე რამდენიმე წელია თბილისში დამკვიდრდა. ამჟამად ისინი განსხვავებულ, ეთნოპროექტზე მუშაობენ, სადაც ქართული, აღმოსავლური და კელტური მუსიკის ელემენტებია შერწყმული. მათი რამდენიმე კომპოზიცია, ფაქტობრივად, პირველად სწორედ გუშინდელ საღამოზე შესრულდა.

ლიტერატურული საღამო საკმაოდ ხალხმრავალი გახლდათ. მართალია, შუქის ჩაქრობისა თუ ძაბვის ვარდნის ქართულ ტრადიციას ვერ ავცდით, მაგრამ, საბედნიეროდ, საღამოს ღირსებაზე ამას გავლენა არ მოუხდენია.

ერი ბერის სამსახურში

"ქარვასლაში" დიდი საქველმოქმედო გამოფენა-გაყიდვა გაიმართება

ვერა ნეფარიძე

4 ივნისს თბილისის ისტორიული მუზეუმის ("ქარვასლა") საგამოფენო დარბაზში ერთკვირიანი საქველმოქმედო გამოფენა-გაყიდვა დაიწყება. აქციაში მონაწილეობას მიიღებენ ქართული გამომცემლობები და მხატვრები. საქველმოქმედო ფასად გაიყიდება ყველაზე პოპულარული და კითხვადი ქართული წიგნები, პერიოდული გამოცემები; ასევე - ქართველი ფერმწერების, გრაფიკოსების, მოქანდაკეებისა და კერამიკოსების ნამუშევრები. აქცია საქართველოში ერთადერთი მოქმედი ბერთა სავანის (ქილის) მშენებლობის შეწევნისათვის იმართება; მისი ორგანიზატორები არიან: გაზეთი "ახალი 7 დღე", TBC-ის ტელესტუდია, "ქარვასლა" და კერამიკოსი მარიკა იზორია.

საქველმოქმედო ღონისძიებების მიმართ ხშირად ჩნდება არაერთგვაროვანი დამოკიდებულება. თითქმის, ბოლომდე არ სჯერათ, რომ რაღაც მოვლენა კონკრეტული მიზნისთვის კეთდება. ასეთ სკეპტიკურ დამოკიდებულებასაც, რასაკვირველია, თავისი ობიექტური მიზეზები აქვს. მაგრამ, ყველაფრის მიუხედავად, უარის თქმა ისეთ ბუნებრივ სურვილზე, როგორიცაა სხვების დახმარება, მაინც არ ღირს. "ქართველი ბუნებით, პირველ რიგში, ქველმოქმედია და ამას ვერასოდეს ვერაფერი აღმოფხვრის," - ამ სიტყვების სიწრფელეში აბსოლუტურად თავდაჯერებულია ამ საქველმოქმედო გამოფენა-გაყიდვის ორგანიზატორი, კერამიკოსი მარიკა იზორია. ხელოვანი თავისი აზრის სისწორეში კიდევ უფრო დარწმუნდა, როდესაც თებერვალში მისი ორგანიზებით "შარდენზე" გამართულმა საქველმოქმედო გამოფენამ წარმატებით ჩაიარა. მაშინდელი გამოფენიდან (სადაც მხოლოდ ბავშვების ნამუშევრები იყო წარმოდგენილი) შემოსული თანხით ორგანიზატორები ბავშვთა სახლს დაეხმარნენ. სწორედ ამ გამოფენაზე დაიბადა იდეა, რომლის გარშემოც ამჯერად უფროსები გაერთიანდნენ.

მარიკა იზორიას შემდეგი საქველმოქმედო ღონისძიება საქართველოში ერთადერთი ბერთა სავანის მორჩილის, დავით გიორგობიანის თხოვნით, სავანეს გაუწევს დახმარებას. სავანე მდინარე ძამის ხეობაშია. ქილი (როგორც მას მეორენაირად ჰქვია) ანუ ბერთა ძმობის ნახევრად განდეგილური ცხოვრების წესი, ცნობილია ადრეული მართლმადიდებლობის ეპოქიდან და მეთვრამეტე საუკუნის შემდეგ საქართველოში აღარ გვხვდება. გამოფენა-გაყიდვიდან შემოსული თანხით ნავარაუდევია სავანის აღმშენებლობა და იქ ივერის ღვთისმშობლის სახელობის ტაძრის აშენება. თუმცა, ორგანიზატორები შედეგებზე საუბრისგან ჯერჯერობით თავს იკავებენ – ღონისძიების ბედზე ღელავენ. ჩემი აზრით, მათი შიში უსაფუძვლოა - ორგანიზატორებმა აქციაში მონაწილეთა შემადგენლობა რომ გაგვაცნეს, მის წარმატებაში ეჭვი აღარ შემპარვია. საქველმოქმედო მიზნისთვის საკუთარი ნამუშევრები, თითქმის, არც ერთ მხატვარს არ დანანებია. საუბარია სამოცდაათზე მეტ ხელოვანზე, რომელთა შორის არიან: დიმიტრი ერისთავი, გიორგი ოჩიაური, დავით მონავარდისაშვილი, მამუკა ცეცხლაძე, ლალი ქუთათელაძე, თენგიზ მირზაშვილი, ლევან ხარანაული, ქეთევან მატაბელი, თინათინ კლდიაშვილი, გია ბუღაძე, ნანა ცინცაძე, გია მირზაშვილი, ლევან ჭოღოშვილი, მიშა შენგელია და ა.შ. მონაწილეთა გვარების მიხედვით, რიგით მოქალაქეებსაც მშვენიერი პერსპექტივა აქვთ, სასურველი ნამუშევარი სიმბოლურ ფასად შეიძინონ. ფასს აქციის ორგანიზატორი ხელოვნებათმცოდნეები განსაზღვრავენ. მაგალითად, ლიკა მამაცაშვილი. სხვათა შორის, ახლახან მის ორგანიზებულ საქველმოქმედო გამოფენას ისეთი წარმატება ჰქონდა, რომ მეორე დღესვე ნამუშევრების დამატება მოუხდათ. "აქციაზე, რასაკვირველია, მოვიწვევთ შეძლებული ფენის წარმომადგენლებსაც, მაგრამ ფასს მაინც საშუალო ფენის შესაძლებლობების მიხედვით დავადებთ. ეს იქნება ჩვენთვის მთავარი", - ამბობს ლიკა მამაცაშვილი. არანაკლებ მიმზიდველია აქციაზე გამოსატანი ლიტერატურა. გამოფენა-გაყიდვაში მონაწილეობას მიიღებენ გამომცემლობები: "არტანუჯი", "დიოგენე", "ლოგოს პრესი", "მარსი", "საარი", ჟურნალი "აკადემია" და, რაც მთავარია, თითოეულ მათგანი აქციაზე, თვითღირებულების ფასად, ყველაზე წარმატებულ გამოცემებს გამოიტანს. მაგალითისთვის დავასახელებთ: რატი ამაღლობელის ლექსების კრებულს და გურამ დოჩანაშვილის წიგნებს. ასე რომ, აქციით, ალბათ, ისინიც დაინტერესდებიან, ვისაც ქველმოქმედება დიდად არ იტაცებს. ასეთი ადამიანები კი თანამედროვე ქართული ლიტერატურისა თუ ხელოვნების ნიმუშების იაფად ხელში ჩაგდებაზე უარს ნამდვილად არ იტყვიან.

თბილისში გერმანული ფილმების კვირეული გაიმართება

ნანა ბასილაშვილი

1 ივნისს თბილისში გერმანული ფილმების კვირეული დაიწყება. კვირეული წელს უკვე მეორედ ტარდება და, შარშანდელთან შედარებით, უფრო ფართომასშტაბიანი იქნება. ამჯერად 10 გერმანულ ფილმს ორ კინოდარბაზში ("ელისო" და "კინოს სახლი") წარმოადგენენ. კვირეული საუკეთესო უცხოური ფილმების ნომინაციაში "ოსკარზე" გამარჯვებული ფილმით, "არსად აფრიკაში," დაიწყება.

მედეა-ფილმი-პროდუქცია-სერვისი გერმანული ფილმების ფესტივალს გერმანიაში საქართველოს საელჩოს, საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის, თბილისის კინოცენტრის, საქართველოს კულტურის სამინისტროსა და საქართველოში გერმანიის მხარდაჭერით ატარებს.

გერმანელი რეჟისორების - ანდრეას დრეზენის, სანდრა ნეთელბეკის, კაროლინ ლინკის, დომინიკ გრაფის, ახიმ ფონ ბორისის, დანიელ ბრიულის, როლანდ სუზო რიხთერისა და ვოლფგანგ დიკმანის ფილმები ნაჩვენები იქნება გერმანულადაც და ქართული თარგმანითაც.

"ფესტივალზე წარმოვადგენთ იმ ფილმებს, რომლებმაც ბოლო ორი წლის განმავლობაში სხვადასხვა კინოფესტივალებზე გარკვეული წარმატება მოიპოვეს. ეს ფილმები, ძირითადად, გერმანიის დღევანდელ ყოფაცხოვრებას ასახავს. ასე რომ, მათი ნახვით ქართველი მაყურებელი გერმანიაში რეალურად არსებულ ვითარებას გაეცნობა," - აღნიშნავს ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტის წევრი, ნინო ნიორაძე. კვირეულის პროგრამაში ყველა თაობის მაყურებელთა ინტერესია გათვალისწინებული.

"ფირმის საქმიანობა მთლიანად ორ ქვეყანას შორის კულტურულ ურთიერთობებზეა აგებული და ამ ურთიერთობის კიდევ უფრო გაღრმავებას ცდილობს, ყოველგვარი კომერციული სარგებლის გერეშე," - განაცხადა ნინო ნიორაძემ.

გერმანული ფილმების კვირეული ოფიციალური ცერემონიალით გაიხსნება. პირველი ფილმის ჩვენებას დაესწრებიან ქართველი და საგანგებოდ ამ დღეებისათვის ჩამოსული გერმანელი რეჟისორები.

თანამედროვე გერმანული ხელოვნება საქართველოში

შტრავალდე, ანუ იურგენ ბოეთხერი

ანა კორძაია-სამადაშვილი

"ჩემთვის მხოლოდ ის სურათია კარგი, რომელიც საიდუმლოს შეიცავს."
შტრავალდე, 1990 წელი.

უკვე რამდენიმე დღეა, საქართველოში გერმანიის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი თანამედროვე ხელოვანი იმყოფება. ეს გახლავთ მხატვარი შტრავალდე და რეჟისორი იურგენ ბოეთხერი – სწორედ ამ თანმიმდევრობით, რადგან ის ჯერ დრეზდენის სამხატვრო აკადემიაში სწავლობდა ფერწერას, და ბაბელსბერგის კინოხელოვნების უმაღლეს სასწავლებელში შემდეგ ჩააბარა.

შტრავალდე იმ სოფლის სახელწოდებაა, რომელშიც 1931 წელს დაბადებულმა იურგენ ბოეთხერმა ბავშვობა და სიჭაბუკე გაატარა. მის ცხოვრებასა და შემოქმედებას თუ გადავხედავთ, მეოცე საუკუნის მეორე ნახევრის გერმანიის ისტორიის ყველა ფაზას შევეხებით. მისი ცხოვრება მეორე მსოფლიო ომსა და გერმანიის კვლავ გაერთიანებას შორის წლებს დაემთხვა, ის ხან აღიარებული იყო, ხან – დევნილი.

ჯოტოსა და რემბრანდტის თაყვანისმცემელს, რომელიც იმპრესიონისტებსა და ექპრესიონისტებთან სულიერ სიახლოვეს გრძნობდა, სოცრეალიზმისა და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის იდეოლოგიის მქადაგებლის როლი მიუღებლად მიაჩნდა. ცხადია, ამის გამო მრავალ სირთულეს შეეჯახა: გამოფენები არ იმართებოდა, მხატვარს ნამუშევრებს უბრუნებდნენ. მაშინ ხელოვანმა კინემატოგრაფს მიმართა და 40-მდე დასახელების ფილმი გადაიღო.

მამა-შვილი მამის გამოფენაზე - ლუკასი და შტრავალდე

დრო შეიცვალა, და მიუხედავად იმისა, რომ გაერთიანებულ გერმანიაში წარმატების მიღწევა მხატვრისთვის საკმაოდ რთულია, შტრავალდეს უკვე იცნობდნენ და სულ მალე საყოველთაოდ იქნა აღიარებული – უამრავ გამოფენაში მიიღო მონაწილეობა და მას არამარტო გერმანიაში, არამედ პარიზსა თუ ტორონტოში, ბოლონიასა თუ იერუსალიმშიც ჯილდოები გადასცეს.

ამჟამად, როგორც მოგახსენეთ, ის თბილისში იმყოფება. დღეს, 18 საათზე, "კინოს სახლში" მის მიერ 1986 წელს საქართველოში გადაღებული დოკუმენტური ფილმის ნახვის შესაძლებლობა გექნებათ. ფილმის სახელწოდება "საქართველოში" გახლავთ, მისი პრემიერა 27 მაისს, კინოთეატრ "ამირანში" გაიმართა და დიდი ალიაქოთი გამოიწვია: რამდენადაც მაყურებელთა ნაწილი აღფრთოვანებული იყო და თვლიდა, რომ მსგავსი სურათი საქართველოს შესახებ არავის გადაუღია, იმდენად ძლიერი იყო მოწინააღმდეგეთა ბანაკიც – ძალიან ვიწყინეთ ქართველებმა, რომ ღარიბები და უშნოები ვყოფილვართ. ასე რომ, თუ სინამდვილისთვის თვალის გასწორება არ შეგაშინებთ და თქვენი სიცოცხლის 107 წუთის გერმანელი რეჟისორის თვალით დანახული საქართველოსთვის დათმობას შეძლებთ, ეწვიეთ "კინოს სახლს".

გუშინ კი გოეთეს ინსტიტუტის შენობაში გამოფენა გაიხსნა: "შტრავალდეს ინტერპრეტაციები მხატვრულ ლია ბარათებზე". გამოფენის გახსნამდე თავად შტრავალდეს და მის ვაჟ ლუკასს გავესაუბრეთ – ლუკასმა მამამისთან ერთად თავის შემოქმედებაც წარმოადგინა, ფრიად საინტერესო ვიდეონამუშევარი. "თქვენს შესახებ ბევრი მსმენია," სტანდრტული ფრაზაა, მაგრამ ასეა. "ალბათ, მამაჩემს გულისხმობთ," გაეცინა ლუკასს. ესეც ასეა, რას იზამ.

ისევე, როგორც იურგენ ბოეთხერის ფილმის შესახებ, შტრავალდეს გამოფენის თაობაზეც ბევრს ვერაფერს მოგახსენებთ: ფილმისა და გამოფენის ნახვას მსურველები თავადაც შეძლებენ, და გარდა ამისა, ჩემს მიერ შტრავალდეს ხელოვნების შეფასება აბსოლუტურად არაობიექტური იქნებოდა. საქმე ის გახლავთ, რომ ხელოვნებას რომ თავი დავანებოთ, თავად შტრავალდე მეტისმეტად მიმზიდველი ადამიანია. ბერლინელ შემოქმედთათვის ის საკულტო პიროვნება გახლავთ, რომელმაც თავის უკომპრომისო ცხოვრებით მრავალს უბიძგა საკუთარი პოზიციის დაცვისკენ და მრავალთა ხელოვნებაზეც დიდი გავლენა იქონია. ამის შესახებ ორი შესანიშნავი მხატვრისგან მსმენია – ჰანს შაიბი და რაინჰარდტ შტანგლი გასულ წლებში თბილისში იმყოფებოდნენ (გამოფენები TMS გალერეაში ჰქონდათ), და სწორედ მათი რეკომენდაციებით "ჩავუჯექი" შტრავალდეს ბიოგრაფიასა და შემოქმედებას. მინდა მოგახსენოთ, რომ აღტაცებული დავრჩი, ხოლო ხელოვანთან პირისპირ შეხვედრამ ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. ბლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევის შემთხვევაში, დაგიკავშირდებათ გადაცემის კოორდინატორი ამ ანკეტის შევსებით თქვენ ეთანხმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

ხალხის პირისპირ

გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ქვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გყავთ)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაკი:

სამუშაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომელშიც კარგად ერკვევით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, საფეხბურთო კლუბი "არსენალი" ან ევროპის ქვეყნების დედაქალაქები, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ გყავთ)

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრიხართ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენების დღეს?

გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზაურიათ საქართველოს გარეთ და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურვებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?

რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რამის შეცვლა საკუთარ გარეგნობასა ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიმე მეტსახელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ამპლუაში?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტვენით ბეთჰოვენის "მთვარის სონატის" შესრულება, ან ასკინკილით მარათონული დისტანციის გავლა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ჩემპიონთა ლიგის ფინალი - 2003

მატჩის წინ

დაინტერესებთ, რა განწყობაზე იყვნენ დღევანდელი მატჩის უშუალო მონაწილენი ფინალის წინ? დაინტერესებთ, რას ელოდნენ ამ შეხვედრისგან? – მოდით, თვალი გადავავლოთ იმას, რასაც "მილანისა" და "იუვენტუსის" წევრები, ამ კლუბების ხელმძღვანელები და მსოფლიო ფეხბურთის ყოფილი ვარსკვლავები უშუალოდ მატჩის დაწყებამდე ამბობდნენ.

"ჩვენ არავისი არ უნდა გვეშინოდეს. წესით, "იუვენტუსს" უნდა ჰქონდეს ჩვენი შიში. მხოლოდ ორი ვარიანტი არსებობს: ან მოვიგებთ, ან წავაგებთ. ეს ძალიან დაბალანსებული თამაში იქნება. ჩვენი გუნდები დიდად არ განსხვავდებიან ერთმანეთისგან. ეს ჩემი პირველი ფინალი იქნება და თავს ძალიან ბედნიერად ვგრძნობ. ცხადია, ვღელავ კიდეც. მალდინი და კოსტაკურტა უფრო მშვიდად არიან, რადგან მათ ასეთი მატჩების მეტი გამოცდილება აქვთ. არ ვიცი, როგორი იქნება ეს თამაში სანახაობის მხრივ, თუმცა, კარგად ვიცი, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს მატჩი და, გპირდებით, მის მოსაგებად ყველაფერს გავაკეთებთ".

კახა კალაძე ("მილანის" მცველი)

"უკვე დრო იყო, ფინალში გვეთამაშა. რვა წლის მანძილზე ველოდით ამ მომენტს. პირადად ჩემთვის ეს მეექვსე ფინალია, თუმცა, ისევე ვღელავ, როგორც ჩემი ყველა თანაგუნდელი. იტალიის თასის ფინალში, "რომას" წინააღმდეგ გამარჯვებამ თავდაჯერებულობა შეგვმატა. "რეალთან" გამარჯვების შემდეგ ზოგიერთი "იუვენტუსს" მიიჩნევს ფავორიტად, თუმცა, მე ვფიქრობ, რომ შანსები თანაბარია. ნედვედი მათთვის დიდი დანაკლისია, მაგრამ ლიპი, ალბათ, მის შემცვლელსაც მოძებნის. ნედვედი უდიდესი ფეხბურთელია, თუმცა, ის არ არის მთელი "იუვენტუსი".

პაოლო მალდინი ("მილანის" მცველი)

"ჩვენ ყველანი ბედნიერები ვართ აქ ყოფნით. ეს სტადიონი იდეალურია ასეთი დიდი მატჩების ჩასატარებლად. დღევანდელი ფინალი იტალიის სიამაყეა. სწორედ ამიტომ მინდა, რომ ყველამ, იმათაც კი, ვინც არც ერთ გუნდს არ ქომაგობს, ეს მატჩი ტელევიზორით მაინც ნახოს. ცუდია, რომ დღეს ნედვედი ვერ ითამაშებს, თუმცა, მინდა გითხრათ, რომ ჩვენს გუნდში 11 კი არა, ბევრად მეტი ფეხბურთელი თამაშობს. მერწმუნეთ, გამარჯვება ნედვედის გარეშეც შეგვიძლია. თქვენ მეკითხებით, მინდა თუ არა გოლის გატანა? გამარჯვება ჩემთვის მთავარი და სავსებით საკმარისი იქნება. თუ მოვიგეთ, ნამდვილად არ ექნება მნიშვნელობა, ვინ გაიტანს გოლს".

ალესანდრო დელ პიერო ("იუვენტუსის" თავდამსხმელი)

"დღევანდელი თამაში ჩემი ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვანი მატჩია. მინდა, რომ "მილანის" ისტორიაში ჩემი სიტყვა ვთქვა. ამ შეხვედრის მოსაგებად გუნდური სულისკვეთება იქნება საჭირო. როგორც ყოველთვის, ჩვენ ერთ მუშტად უნდა შევიკრათ. ამავე დროს ცივი გონება უნდა შევინარჩუნოთ. ეს ფინალი არის ოცნება, რომელიც აგვიხდა, თუმცა, გამარჯვებაა საჭირო. "იუვენტუსი" ფავორიტია, მაგრამ არც ჩვენ ვართ აუტსაიდერები".

ანდრეი შევჩენკო ("მილანის" თავდამსხმელი)

"განსაკუთრებული მატჩია, თუმცა, ჩემთვის არ არის პირველი ფინალი. "აიაქსისა" და "რეალის" შემადგენლობაში უკვე ვითამაშე ასეთივე უდიდესი მატჩები, მაგრამ ახლა რაღაც განსაკუთრებული გრძნობა მეუფლება. ალბათ, იმიტომ, რომ "მილანში" ყველაზე ბედნიერად ვგრძნობ თავს, სულ სხვაგვარად, ვიდრე წინა კლუბებში. დღევანდლამდე გრძელი, მძიმე გზა გავიარეთ და ფინალში თამაშიც დავიმსახურეთ. დღეს საღამოს მე კვლავ შევხვდები ჩემს მეგობარ დავიდსს. მე მას ყოველთვის ჩამოვრჩები, რადგან ჩემთვის ეს მესამე ფინალია, მისთვის - მეოთხე".

კლარენს ზეედორფი ("მილანის" ნახევარმცველი)

"ეჭვგარეშეა, რომ დღეს წმინდა იტალიური მატჩი იქნება. ჩვენ გველის ტაქტიკური და ფიზიკური დუელი, თუმცა, დარწმუნებული ვარ, იქნება ლამაზი, ინდივიდუალური მომენტებიც. ჩვენი ამოცანაა, კარგად წარმოვაჩინოთ იტალიური ფეხბურთი და ვაჩვენოთ, რომ იტალიელებს მარტო ტაქტიკური კი არა, ტექნიკური ფეხბურთის ჩვენებაც შეუძლიათ. ეს იქნება ორი შესანიშნავი გუნდის დაბალანსებული შეხვედრა. ყველამ კარგად იცის "მილანის" ფასი. ეს არის უდიდესი გუნდი, რომელმაც იტალიის თასის პირველ ფინალურ მატჩში, "რომას" წინააღმდეგ, კარგად აჩვენა, თუ რა ძალას წარმოადგენს".

დავიდ ტრეზეგე ("იუვენტუსის" თავდამსხმელი)

"ცხადია, ფინალური მატჩი ყოველთვის რაღაც განსაკუთრებულია, თუმცა, მას ერთი თვისება აქვს: თუ წააგებ, ყველაფერი წყალში ჩაიყრება და ხელცარიელი დარჩები. ფინალისკენ ჩვენი მსვლელობა ტრიუმფალური იყო. ღმერთმა ინება, რომ ამ მატჩში "იუვენტუსს" შევხვედროდით. ფინალი რომ მოვიგოთ, ეს ენით გამოუთქმელი, ფანტასტიკური რამ იქნება".

ფილიპო ინძაგი ("მილანის" თავდამსხმელი)

"ამ ფინალის სახით ოცნება ამისრულდა. ეს მატჩი ბავშვობის მოგონებებს აღმიძრავს. 11 წლის ვიყავი, როდესაც "მილანმა" ბუქარესტის "სტიაუას" მოუგო. მე და მამა ჩვენი ქალაქის, კორილიანოს ქუჩებში გავედით და თან "მილანის" დროშას ვაფრიალებდით. ძალიან ბედნიერი ვიყავი. მას შემდეგ, რაც პროფესიონალი ფეხბურთელი გავხდი, ვოცნებობ, რომ მამაჩემს ისეთივე ბედნიერება მოვუტანო. თუ "მილანი" გაიმარჯვებს, ტატუს გავიკეთებ. მე ყოველთვის ტატუირების წინააღმდეგი ვიყავი, მაგრამ ჩემპიონთა თასისთვის გამონაკლისს დავუშვებ".

ჯენარე გატუზო ("მილანის" ნახევარმცველი)

"დღევანდელი ფინალი, ორი დიდებული გუნდის მატჩის გარდა, ძველი მეგობრების შეხვედრა იქნება. იტალიის ჩემპიონატში გატარებულმა წლებმა ჩვენ ერთმანეთთან დაგვაახლოვა. უკანასკნელ დღეებში "მილანის" ზოგიერთ ფეხბურთელს ვესაუბრეთ. ფინალზე ვხუმრობდით და ერთმანეთს დავცინოდით. როგორც გავიგე, გამარჯვების შემთხვევაში, ზოგიერთ მათგანს გადაწყვეტილი აქვს, ტატუ გაიკეთოს. ჩვენ ჯერ არ მოგვიფიქრებია, რას ვიზამთ, თუ მატჩი ჩვენი გამარჯვებით დასრულდება".

ჩირო ფერარა ("იუვენტუსის" მცველი)

"31 წლის ვარ და უფლება არა მაქვს, ეს შანსი ხელიდან გავუშვა. წლევანდელი ჩემპიონთა ლიგის ყველა ფაზაში შესანიშნავად გამოვიყურებოდით. მხოლოდ ის მატჩები წავაგეთ, რომლებსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ ჰქონდა. დღევანდელ მატჩში სწორი განწყობით უნდა გავიდეთ მოედანზე. "იუვე" ძლიერი, სოლიდური გუნდია, თუმცა, ნახევარდაცვაში ჩვენ უფრო ტექნიკურები ვართ. რამდენიმე ღამეა, ნორმალურად არ მძინებია. დაწოლისთანავე ფინალზე ვიწყებდი ფიქრს".

მანუელ რუი კოშტა ("მილანის" ნახევარმცველი)

"შინაგანი ხმა მეუბნება, რომ წლევანდელ სეზონს "მილანი" დიდი გამარჯვებით დაასრულებს. "იუვენტუსის" ტაქტიკა შავ სამუშაოზეა აგებული, ჩვენ კი უფრო ტექნიკური, ნიჭიერი გუნდი გვყავს. მე ვაკვირდებოდი ჩვენს ფეხბურთელებს თვითმფრინავში. ყველანი უდიდესი ვარსკვლავები არიან. მათ უამრავი დიდი მატჩი აქვთ მოგებული და ახლაც საოცრად კონცენტრირებულები არიან. ჩვენ ყველამ კარგად ვიცით, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია ეს მატჩი. დარწმუნებული ვარ, ის კარგად დამთავრდება... ჩვენთვის კარგად".

ადრიანო გალიანი ("მილანის" ვიცე-პრეზიდენტი)

"ამ მატჩის მოგებით ჩვენ ფანტასტიკურ სეზონს დავასრულებთ. წარმოიდგინეთ, იტალიის ჩემპიონობას ახლა ჩემპიონთა თასიც რომ დავუმატოთ. თუ ეს ვერ შევძელით, დასაძრახი მაინც არაფერი გვექნება. იტალიური ფეხბურთი ხანგრძლივი შვებულებიდან დაბრუნდა. ახლა ჩვენ ისევ ელიტაში ვართ. მიუხედავად იმისა, რომ ხშირად გვაკრიტიკებენ, იტალიას უმაღლესი დონის ფეხბურთი აქვს".

მარჩელო ლიპი ("იუვენტუსის" მწვრთნელი)

"ამ მატჩისთვის მეტოქის ბანაკიდან გამოსული ჭორების მიხედვით კი არა, ჩვენი საკუთარი შესაძლებლობების გათვალისწინებით ვემზადებოდით. "იუვენტუსი" უძლიერესი გუნდია. ჩვენ მას ძალიან კარგად ვიცნობთ. სულაც არ მაღელვებს, რომ მარად დამარცხებული მწვრთნელის იარლიყი მომაწებეს. მხოლოდ იმაზე ვფიქრობ, რომ ჩემპიონთა თასი ვაჩუქო "მილანს" – გუნდს, რომლის მწვრთნელიც ახლა ვარ და სადაც ადრე ფეხბურთს ვთამაშობდი".

კარლო ანჩელოტი ("მილანის" მწვრთნელი)

"მანჩესტერი ღირსია, რომ ჩემპიონთა ლიგის ფინალს უმასპინძლოს. "ოლდ ტრაფორდი" ჯადოსნური სტადიონია. იმედი მაქვს, ჩემპიონთა თასს ჩემი თანამემამულე რუი კოშტა მოიპოვებს. თუ "იუვენტუსი" მოიგებს, მათაც ისევე მივულოცავ, თუმცა, მე მაინც რუი კოშტასა და "მილანს" ვქომაგობ".

ეუსებიო და სილვა ფერეირა (პორტუგალიური ფეხბურთის ლეგენდა)

"დიდებულ თამაშს მე დელ პიეროსა და შევჩენკოსგან მოველი. ყველაზე სახიფათო ტრეზეგე და ინძაგი იქნებიან. უკანა ხაზიდან მოულოდნელობებს ველი დავიდსის, ძამბროტას, რუი კოშტასა და ამბროზინისგან".

ჟოზე ალტაფინი ("მილანისა" და "იუვენტუსის" ყოფილი ფეხბურთელი)

"ჩემპიონთა ლიგის ფინალის მასპინძლობა მანჩესტერისთვის უდიდესი პატივია. ცხადია, დასანანია, რომ "მანჩესტერ იუნაიტედი" ტურნირს გამოეთიშა, მაგრამ რას იზამ... დღეს უდიდესი საფეხბურთო ზეიმი გველის. ეს შესანიშნავი თამაში იქნება. სხვაგვარად არც შეიძლება იყოს. იტალიურ ფეხბურთს ეძლევა დიდებული შანსი, მსოფლიოს უჩვენოს თავისი ღირსებები".

ბობი ჩარლტონი (ინგლისური ფეხბურთის ლეგენდა)

სერ ბობი ჩარლტონმა წლევანდელი ჩემპიონთა ლიგის სიმბოლური ნაკრებიც დაასახელა. თუმცა, ამ გუნდში, 11-ის ნაცვლად, 10 ფეხბურთელი შეიყვანა. ჟურნალისტებმა მყისვე დაიწყეს იმის გარკვევა, თუ რას უნდა ნიშნავდეს ყოველივე ეს. ზოგიერთის აზრით, ბობი ჩარლტონმა მე-11 ადგილი საკუთარ თავს დაუტოვა. ვინ იცის, იქნებ ასეც არის. თუმცა, ჩვენ სერ ბობი ჩარლტონის ნაცვლად, ამ უცნობ ფეხბურთელს კითხვის ნიშანი დავუსვით.

კალაძე ჩემპიონია!

აკა ტონია

"მილანმა" გაიმარჯვა! კახა კალაძე ჩემპიონთა თასის მფლობელია! ნეტავ, თუ იციან მილანში, რომ მათი გუნდის მე-4 ნომრის სამშობლოში, სადღაც საქართველოში, ასე ძალიან ზეიმობდნენ "მილანის" გამარჯვებას? – ალბათ იციან. "თავისიანის" ქომაგობა ხომ ყველა გულშემატკივრის დამახასიათებელი თვისებაა. ჩვენ ისევე გაგვიხარდა "მილანელთა" გამარჯვება, როგორც პორტუგალიელ ეუსებიოს. თავის მხრივ ის რუი კოშტას გულშემატკივრობდა. "მილანის" გამარჯვება ბრაზილიაშიც გაეხარდებოდათ, იმიტომ, რომ პენალტების სერიის დროს სწორედ ბრაზილიელმა დიდამ "ამოქოლა" "მილანის" კარი. ბედნიერები იყვნენ, ალბათ, უკრაინაშიც – შევჩენკომ ხომ გამარჯვების გოლი გაიტანა. მართალიც არის, ასეც უნდა იყოს, საქართველოს ხომ ახლა ჩემპიონთა ლიგის გამარჯვებულიც ჰყავს!

მოდით, ახლა ორი საათით უკან, უშუალოდ მატჩს დავუბრუნდეთ. ალბათ, არავის აინტერესებს ამ შეხვედრის ჩემეული აღწერა, ის, ალბათ, ყველა გულშემატკივარმა ნახა, ვისაც ტელევიზორამდე მიუწვდებოდა ხელი. თავს მხოლოდ იმის უფლებას მივცემ, რომ ჩემპიონთა ლიგის 2002/2003 წლის სეზონის ფინალური მატჩის ჩემეული, მოკლე შეფასება მოგახსენოთ. ეს მატჩი რომ ფრედ დასრულდებოდა, ამას ბევრი ვარაუდობდა. თბილისის ქუჩებში ხშირად მოისმენდით ასეთ ფრაზებს: "რა თამაში უნდა იყოს, 0:0-ს ითამაშებენ და ეგ იქნებაო". უნდა ვაღიარო, რომ მათ შორის იყო თქვენი მონამორჩილიც. თუმცა, ვერ ვიტყვი, რომ პროგნოზი ასრულდა. 0:0 კი იყო, მაგრამ... ვერასოდეს ვიფიქრებდი, რომ უგოლოდ დასრულებული მატჩი ასეთ შთაბეჭდილებას დატოვებდა ჩემზე. ვერ წარმოვიდგენდი, თუ იტალიელებს ასეთი სპექტაკლის დადგმა შეეძლოთ. 0:0 კი მორჩა, მაგრამ პროგნოზი იმიტომ არ გამართლდა, რომ ეს ნამდვილი საფეხბურთო ზეიმი იყო. იტალიელების ტაქტიკურ აბლაბუდებს დაჩვეულები კი ასეთ თამაშს არ ველოდით. 0:0 დასრულდაო, ვთქვით, ახლა გამახსენდა: შევჩენკომ ხომ გაიტანა გოლი? ახლა ძნელი სათქმელია, უნდა ჩაეთვალათ თუ არა ეს ბურთი. მაგრამ მარკუს მერკის მიერ ჩატარებულ მთელს შეხვედრას რომ გადავავლოთ თვალი, ალბათ იმის სურვილიც გაგვიჩნდება, რომ გერმანელ მსაჯს არჩათვლილ პენალტშიც დავეთანხმოთ. "დაუნდობელი ექიმი" (სწორედ ასე უწოდებენ დოქტორ მარკუს მერკს) გუშინდელ მატჩში შეუდარებელი იყო. იმ საორჭოფო გოლის გამოკლებით მას, ფაქტობრივად, არც ერთხელ შეცდომა არ დაუშვია. თუმცა, "ოლდ ტრაფორდზე" გუშინ ბევრი იყვნენ ასეთები – უშეცდომოებს ვგულისხმობ. ბედნიერებაა, რომ კახა კალაძეც, პრაქტიკულად, უშეცდომო იყო. კარგად ვიცი, რას იფიქრებს ახლა მკითხველი – მოდით დავივიწყოთ კალაძის მიერ "გაფუჭებული" პენალტი, ვის არ მოსვლია...

მოდით ის გავიხსენოთ, თუ რა თავდაჯერებულობით იგერიებდა კალაძე "იუვენტუსის" თავდამსხმელებს, კიდევ ერთხელ აღვიდგინოთ ის შორეული დარტყმა, რომლის მოგერიებაც, სამწუხაროდ, ბუფონმა შეძლო. სხვათა შორის, გუშინვე, "იუვენტუსის" ვებ-გვერდზე, მატჩის შესახებ ნაუცბათევად დაწერილ მოკლე წერილში "მილანის" მიერ შექმნილ მხოლოდ ორ სახიფათო მომენტზე იყო საუბარი. "საბედნიეროდ, ბიფონმა ზეედორფისა და კალაძის მიერ დარტყმული ბურთების მოგერიება მოახერხა", - წერდნენ "იუვენტუსელები".

ჩვენთვის საბედნიეროდ ბუფონმა ბოლომდე მაინც ვერ შეძლო "იუვეს" გადარჩენა. კალაძეს მან მეორეჯერაც აუღო, ამჯერად პენალტი, მაგრამ "მილანელთა" ბრაზილიელმა მეკარე დიდამ კიდევ უფრო მეტი შეძლო, შედეგად კი ის მივიღეთ, რომ... თუმცა, ამას უკვე მერამდენედ ვიმეორებთ – შედეგად საქართველომ ჩემპიონთა თასის მფლობელი მიიღო...

იუვენტუსი : მილანი - 2:3 (0:0)

პენალტების სერია:

0:1 სერჟინიო; 1:1 ბირინდელი; 1:2 ნესტა; 2:2 დელ პიერო; 2:3 შევჩენკო.

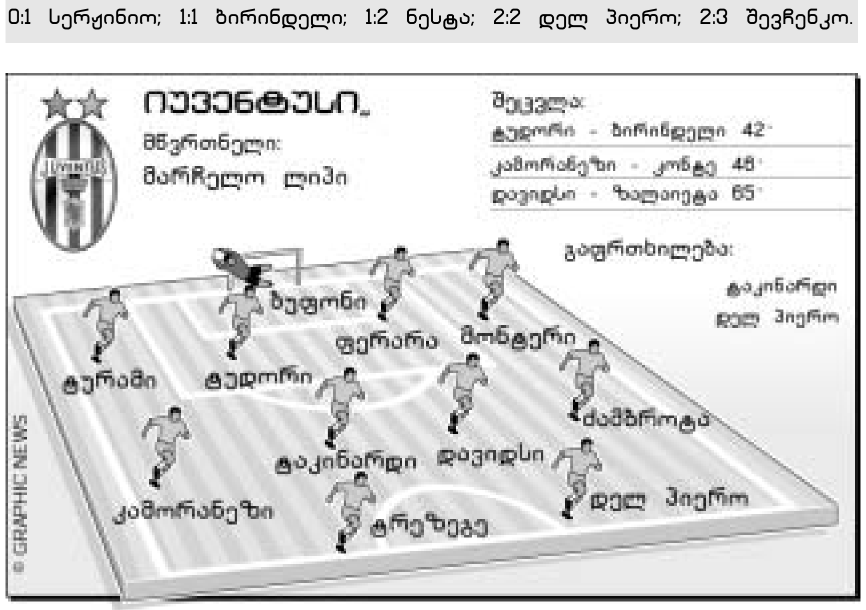

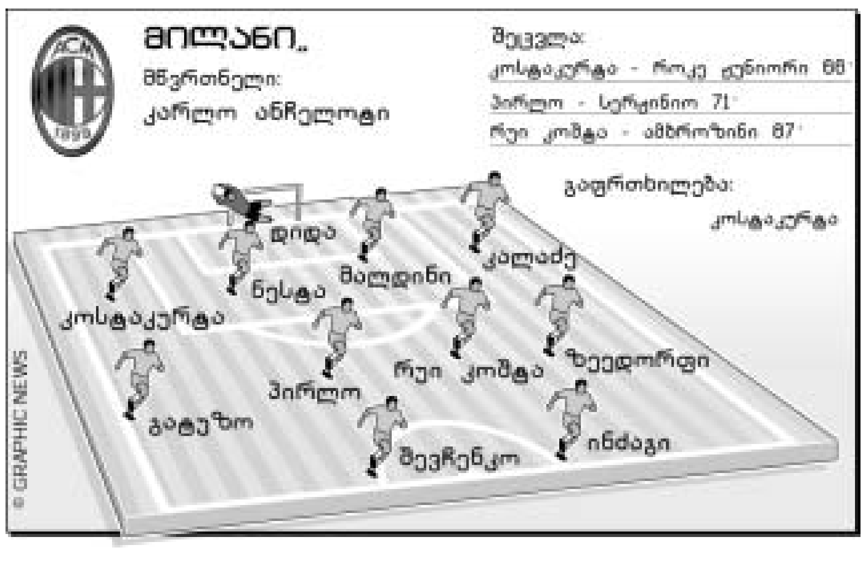

იუვენტუსი	სტატისტიკა	მილანი
2	გოლები	3
2	ყვითელი ბარათები	1
0	წითელი ბარათები	0
2	კარში დარტყმა	6
9	დარტყმა კარის მიმართულებით	8
34	ჯარიმა	23
5	კუთხურები	13
1	თამაშგარე მდგომარეობა	6
49%	ბურთის ფლობა	51%

ჩემპიონთა თასის ყველა ფინალი

1956: რეალი - სტად რეიმსი	4:3
1957: რეალი - ფიორენტინა	2:0
1958: რეალი – **მილანი**	3:2
1959: რეალი – სტად რეიმსი	2:0
1960: რეალი – აინტრახტი	7:3
1961: ბენფიკა – ბარსელონა	3:2
1962: ბენფიკა – რეალი	5:3
1963: **მილანი** – ბენფიკა	2:1
1964: ინტერი – რეალი	3:1
1965: ინტერი – ბენფიკა	1:0
1966: რეალი – პარტიზანი	2:1
1967: სელტიკი – ინტერი	2:1
1968: მანჩესტერი – ბენფიკა	4:1 (დ.დ.)
1969: **მილანი** – აიაქსი	4:1
1970: ფეიენოორდი – სელტიკი	2:1 (დ.დ.)
1971: აიაქსი – პანათინაიკოსი	2:0
1972: აიაქსი – ინტერი	2:0
1973: აიაქსი – **იუვენტუსი**	1:0
1974: ბაიერნი – ატლეტიკო	1:1 - 4:0
1975: ბაიერნი – ლიდსი	2:0
1976: ბაიერნი – სენტ ეტიენი	1:0
1977: ლივერპული – მიონხენგლადბახი	3:1
1978: ლივერპული – ბრიუგე	3:1
1979: ნოტინგემ ფორესტი – მალმო	1:0
1980: ნოტინგემ ფორესტი – ჰამბურგი	1:0
1981: ლივერპული – რეალი	1:0
1982: ასტონ ვილა – ბაიერნი	1:0
1983: ჰამბურგი – **იუვენტუსი**	1:0
1984: ლივერპული – რომა	1:1 (4:2 პენ.)
1985: **იუვენტუსი** – ლივერპული	1:0
1986: სტიაუა – ბარსელონა	0:0 (2:0 პენ.)
1987: პორტო – ბაიერნი	2:1
1988: ეინდჰოვენი – ბენფიკა	0:0 (6:5 პენ.)
1989: **მილანი** – სტიაუა	4:0
1990: **მილანი** – ბენფიკა	1:0
1991: ცრვენა ზვეზდა – მარსელი	0:0 (5:3 პენ.)
1992: ბარსელონა – სამპდორია	1:0 (დ.დ.)
1993: მარსელი – **მილანი**	1:0
1994: **მილანი** – ბარსელონა	4:0
1995: აიაქსი – **მილანი**	1:0
1996: **იუვენტუსი** – აიაქსი	1:1 (4:2 პემ.)
1997: დორტმუნდი – **იუვენტუსი**	3:1
1998: რეალი – **იუვენტუსი**	1:0
1999: მანჩესტერი – ბაიერნი	2:1
2000: რეალი – ვალენსია	3:0
2001: ბაიერნი – ვალენსია	1:1 (5:4 პენ.)
2002: რეალი – ლევერკუზენი	2:1
2003: მილანი – იუვენტუსი	**0:0 (3:2 პენ.)**

"იუვენტუსი" ჩემპიონთა თასზე

მონაწილეობა:	21
გამარჯვება:	2
ფინალში მონაწილეობა:	7

მატჩები:154 (77 მოგება, 37 ფრე, 41 წაგება)
გოლები: 262 გატანილი, 163 გაშვებული
საუკეთესო ბომბარდირი:
ალესანდრო დელ პირო, 30 გოლი

1958/59:	პირველი წრე
1960/61:	პირველი წრე
1961/62:	მეოთხედფინალი
1967/68:	ნახევარფინალი
1972/73:	ფინალი
1973/74:	პირველი წრე
1975/76:	მერვედფინალი
1977/78:	ნახევარფინალი
1978/79:	პირველი წრე
1981/82:	მერვედფინალი
1982/83:	ფინალი
1984/85:	**ჩემპიონი**
1985/86:	მერვედფინალი
1986/87:	მერვედფინალი
1995/96:	**ჩემპიონი**
1996/97:	ფინალისტი
1997/98:	ფინალისტი
1998/99:	ნახევარფინალი
2000/01:	I ჯგუფური ეტაპი
2001/02:	II ჯგუფური ეტაპი
2002/03:	ფინალი

"მილანი" ჩემპიონთა თასზე

მონაწილეობა:	18
გამარჯვება:	6
ფინალში მონაწილეობა:	9

მატჩები:147 (80 მოგება, 34 ფრე, 33 წაგება)
გოლები: 274 გატანილი, 132 გაშვებული
საუკეთესო ბომბარდირი:
ჟოზე ალტაფინი, 20 გოლი

1955/56:	ნახევარფინალი
1957/58:	ფინალი
1959/60:	მერვედფინალი
1962/63:	**ჩემპიონი**
1963/64:	მეოთხედფინალი
1968/69:	**ჩემპიონი**
1969/70:	მერვედფინალი
1979/80:	პირველი წრე
1988/89:	**ჩემპიონი**
1989/90:	**ჩემპიონი**
1990/91:	მეოთხედფინალი
1992/93:	ფინალი
1993/94:	**ჩემპიონი**
1994/95:	ფინალი
1996/97:	ჯგუფური ეტაპი
1999/00:	I ჯგუფური ეტაპი
2000/01:	II ჯგუფური ეტაპი
2002/03:	**ჩემპიონი**

"იუვენტუსი" და "მილანი" ურთიერთ შეხვედრებში

სერია-A

მატჩები:	142
"იუვენტუსის" მოგება:	49
"მილანის" მოგება:	42
ფრე:	51
"იუვენტუსის" გოლები:	202
"მილანის" გოლები:	190

იტალიის თასი

მატჩები:	19
"იუვენტუსის" მოგება:	6
"მილანის" მოგება:	7
ფრე:	6
"იუვენტუსის" გოლები:	20
"მილანის" გოლები:	22

ჭიდაობა

კუნი რუსებს ალბანელს ახვედრებს

სანამ საქართველოს ნაკრები ირლანდიის ეროვნული გუნდის წინააღმდეგ ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ მატჩს გამართავს, ქართველთა კონკურენტები - შვეიცარიისა და რუსეთის გუნდები - ერთმანეთს ბაზელში დაუპირისპირდებიან. ბუნებრივია, ჩვენთვის უმნიშვნელოვანესი საქართველოს ნაკრების თამაშის შედეგია, მაგრამ, სატურნირო მდგომარეობიდან გამომდინარე, ქართველებისთვის შვეიცარია-რუსეთის მატჩის შედეგსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს.

ქართველთა მეტოქე გუნდები, უპირველესად, თავიანთ მდგომარეობაზე ზრუნავენ და იმის ფიქრში არიან, როგორ მიაღწიონ სასურველ შედეგს. ამ ფიქრის შედეგია ის, რომ შვეიცარიელთა თავკაცმა კობი კუნმა ნაკრებში ალბანური წარმოშობის მილაიმა რამას უხმო. შვეიცარიის "თიუნში" მოთამაშე 26 წლის რამამ ერთი თვის წინ მიიღო შვეიცარიის მოქალაქეობა და ამ ქვეყნის სახელით თამაშის უფლებაც მიეცა. რამას ნაკრებში გამოჩენას ორი მიზეზი აქვს. პირველი ის, რომ თავდამსხმელი წლეულს დიდი შედეგიანობით გამოირჩევა (19 გოლი) და მეორე, "სერვეტის" ფორვარდს ლეონარდ ტურს ტრავმა აქვს. სხვა მხრივ შვეიცარიელთა შემადგენლობა ისევე გამოიყურება, როგორიც საქართველოსთან მატჩში იყო. "ის ფეხბურთელები, რომლებიც ნაკრებში თამაშობენ, ბოლო პერიოდში საუკეთესონი არიან ქვეყანაში, ამიტომაც ეროვნულ გუნდში მომავალშიც მათ ვუხმობ. ეს სრულებით არ ნიშნავს იმას, რომ სხვებს არ ვაკვირდებით. ამის დასტურია ნაკრებში რამას მოწვევა. ჩვენი მთავარი მიზანი ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე მოხვედრაა და ჯერჯერობით ეს ფეხბურთელები ამოცანას წარმატებით ართმევენ თავს", - განაცხადა კუნმა. ამის თქმა კუნს იმიტომ დასჭირდა, რომ შვეიცარიულმა მედიამ მწვრთნელს ნაკრებში რამდენიმე ახალგაზრდა და, მათი თქმით, პერსპექტიული მოთამაშის მიწვევისკენ მოუწოდა.

რაც შეეხება რუსეთის ნაკრებს, ვალერი გაზაევმა კვლავაც არ გამოიძახა ეგორ ტიტოვი, დმიტრი ალენიჩევი და ალექსანდრ კერჟაკოვი. რუსთა ბოლოდროინდელი წარუმატებლობები გაზაევისგან შემადგენლობაში კარდინალურ ცვლილებებს მოითხოვდა. ასეც მოხდა, საქართველოსთან მატჩისგან განსხვავებით, რუსეთის ნაკრების შემადგენლობა თითქმის მესამედით შეიცვალა. მიუხედავად ამისა, გულშემატკივრები მაინც უკმაყოფილონი არიან და აქვთ კიდეც მიზეზი. დაცვის რგოლი, რომელიც ნაკრებში ყველაზე სუსტად ითვლება, თითქმის არ შეცვლილა. ერთადერთი ცვლილება ნიჟეგოროდოვის კოვტუნით შეცვლაა.

იმ ფაქტს, რომ ტიტოვი და ალენიჩევი არ გამოიძახა, გაზაევი ხსნის იმ ტაქტიკური სქემით, რომლითაც ნაკრები შვეიცარიელთა წინააღმდეგ ითამაშებს. მწვრთნელის თქმით, ტიტოვი და ალენიჩევი ამ სქემაში ვერ ჯდებიან. "მთელი პასუხისმგებლობა ნაკრების შედეგებზე მე მეკისრება, ამიტომაც გუნდის სათამაშო სქემას და შემადგენლობას მხოლოდ მე ვირჩევ. ჩემზე უკეთ არავინ იცის, კონკრეტულ სიტუაციაში რომელ ფეხბურთელს რა შეუძლია", - აღნიშნა გაზაევმა ჟურნალისტებთან საუბრისას.

ჭიდაობა

ნოზაძე ევროპაში აღმოაჩინეს

ბიბა ბურასაშვილი

თბილისის რკინიგზის ცენტრალურ სადგურში გუშინ ნახევარი საათის დაგვიანებით ჩამოსული ბათუმი-თბილისის ჩქაროსნულმა მატარებელმა ქართველ ფალავანთა ამალა ჩამოიყვანა. მათ შორის ერთს თან ჰქონდა "ევროპული ქონება" - ოქროს მედალი, რომელიც ბელგრადში ბერძენ-რომაელთა ევროპის ჩემპიონატზეა ჩამოსხმული. ევროპული ქონების მეპატრონე კი რამაზ ნოზაძეა - ევროპის ჩემპიონატის აღმოჩენა.

რამაზ ნოზაძემ "ოქრო" ჩამოგვიტანა.

- სიმართლე გითხრა, სიურპრიზად აღვიქვით შენი ჩემპიონობა. ფაქტობრივად, ახალგაზრდულიდან პირდაპირ დიდების ჩემპიონატზე, შენთვის სადებიუტო ასპარეზობაზევე, ჩემპიონი გახდი...

- რა ვიცი, როგორ გითხრათ, სიურპრიზი ნამდვილად არ უნდა ყოფილიყო ჩემპიონობა. ალბათ, იმიტომ, რომ კარგად ვიყავი მომზადებული. გულახდილად რომ ვთქვა, ასეთ შედეგს ველოდი.

- ფინალამდე გრძელი გზა გაიარე. ვისთან გაგიჭირდა და რომელ ბრძოლას გამოარჩევდი?

- ყველასთან ძნელი იყო, განსაკუთრებით - რუსეთის სახელით მოასპარეზე გოგი კოღუაშვილთან. ის მსოფლიოს ხუთგზის და ევროპის სამგზის ჩემპიონია.

- რა გითხრა?

- ორთაბრძოლის დასრულებისთანავე მომილოცა - ასე გააგრძელეო.

- როდის მიხვდი, რომ გაიმარჯვებდი, ასეთი ტიტულოვანი მეტოქის დამარცხების მერე თუ?..

- არა, მას შემდეგაც ძლიერი მეტოქეები მყავდა. ჩემპიონობა კი მაშინ ვირწმუნე, როდესაც ფინალში გავედი.

ნაკრების მთავარ მწვრთნელს ბეგი დარჩიას ჩემპიონატის შეფასება ვთხოვეთ.

"კარგია, რომ ნაკრებს რამაზ ნოზაძის სახით ახალი ჩემპიონი შეემატა, - გვეუბნება ბეგი დარჩია, - აკი ვამბობდით კიდეც, დროა, საკუთარი შესაძლებლობები გამოავლინოსო.

მუხრან ვახტანგაძის ასპარეზობითაც კმაყოფილი ვარ. შეიძლება ითქვას, მან გმირობა ჩაიდინა. მუხლნატკენმა, ფაქტობრივად, ცალი ფეხით იჭიდავა. ასეთ მდგომარეობაში გზიდან ჩამოიშორა ჩემპიონატის ერთ-ერთი ფავორიტი, მსოფლიო ჩემპიონი თურქი ნაზმი ავლუკა. თუმცა, ფინალში გასასვლელ ორთაბრძოლაში მსაჯთა არაობიექტურობამ ვახტანგაძეს უკეთესი შედეგის შანსი დააკარგვინა. ტრავმის გამო შეჯიბრებიდან მისი მოხსნა გვინდოდა. მან კი ბრინჯაო მოიპოვა.

- შედეგებს ბადრი ხასაიასა და მანუჩარ კვირკველიასგანაც ველოდით. ორივეს ევროპისა თუ მსოფლიო ჩემპიონატების სხვადასხვა ხარისხის მედლები აქვთ...

- მას შემდეგ, რაც ხასაიამ მსოფლიო ჩემპიონ ფინელ მარკო ული-ჰანუკსელას ძირითად დროში 2:1 მოუგო, დაინიშნა დამატებითი დრო, მაგრამ აქ ჯვარედინ შემოვლებაზე შეხვედრა დათმო. ხასაიას მარცხი, ალბათ, ყველაზე დასანანია. ფინელი ფალავანი მისი მთავარი კონკურენტი იყო. ჰანუკსელას ჩამოშორების შემთხვევაში ხასაიას ველარავინ გაუწევდა მეტოქეობას.

კვირკველიამ კი, მას შემდეგ, რაც ქვეჯგუფში სამი შეხვედრა მოიგო, მეოთხედფინალში მისთვის უხერხულ თურქ მეტოქესთან სერეფ ეროღლუსთან მოუხდა ორთაბრძოლა და აქაც დამარცხდა, ისევე როგორც შარშან, ევროპის ჩემპიონატის ფინალში.

რაც შეეხება მირიან გიორგაძეს, ირაკლი ჭოჭუასა და ლაშა ლომაძეს, შეიძლება ითქვას, რომ მათ არ გაუმართლათ.

- ყველაზე ნაკლებად სასაყვედურო, ალბათ, ლომაძეა...

- ასეა. ამ წონის ლიდერმა, აკაკი ჩაჩუამ, ცოტა ხნით ადრე ტრავმა მიიღო. ამის გამო იძულებული გავხდით, ლომაძე ჩემპიონატის დაწყებამდე ხუთი დღით ადრე მოგვეწვია ნაკრებში. მიუხედავად ამისა, ის ქვეჯგუფიდან გავიდა.

ერთი სიტყვით, კენჭისყრისას ცოტა იღბალი რომ გვქონოდა, სულ ცოტა, ორი მედლით მეტი უნდა მოგვეპოვებინა. მიუხედავად ამისა, ჩვენი მთავარი აქცენტი მაინც მსოფლიო ჩემპიონატია, რომელზეც ოლიმპიური ლიცენზიები გათამაშდება. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ევროპის ჩემპიონატზე უკეთესი შედეგის მიღწევა არ შეგვეძლო. შვიდი ოქროს მედლიდან ერთი რომ საქართველომ დაისაკუთრა, ესეც კარგი შედეგია.

რაგბი

უელსში, საფრანგეთის გავლით

პაატა თოთაძე

ამ უქმეებზე კარდიფში გაიმართება მსოფლიოს შვიდკაცას სერიის ეტაპი, რომელშიც საქართველოს ნაკრებიც მიიღებს მონაწილეობას. სანამ ტურნირი დაიწყებოდეს, ქართველებმა მოთელვა გაიარეს საფრანგეთში, ლუნელის შვიდკაცაზე, რომელიც ევროპის შვიდკაცას სერიაში შედის. ბორჯღალოსნების მეტოქე ჯგუფში სომხეთის, ჰოლანდიის, საფრანგეთის პირველი და მეორე ნაკრებები იყვნენ. პირველ მატჩში ქართველებმა დაამარცხეს სომხები (38:0), შემდეგ კი - ჰოლანდიელები (28:0). ბოლო ორი შეხვედრა ჯგუფში საქართველოს ნაკრებმა ჯერ საფრანგეთის პირველ, შემდეგ კი მეორე გუნდთან გამართა და ორივეში გაიმარჯვა - 31:7 და 40:0.

ასეთი სტარტის მერე რა გასაკვირია, რომ ბორჯღალოსნებმა დარჩენილ მატჩებშიც იმარჯვეს და პირველობა არავის დაუთმეს. ჯგუფში პირველ ადგილზე გასულ ქართველებს ნახევარფინალში შოტლანდიის ნაკრები ჰყავდათ მეტოქედ. ყველაზე მეტად ბორჯღალოსნებს სწორედ სკოტებთან გაუჭირდათ. ეს ანგარიშიდანაც კარგად ჩანს, თუმცა, საბოლოოდ ყველაფერი კარგად დასრულდა - 21:14. ფინალში კი ქართველებს ძველი ანგარიში ჰქონდათ გასასწორებელი პორტუგალიელებთან. შარშან პორტუგალიელებმა მოახერხეს ქართველთა დამარცხება, წლეულს კი პირიქით მოხდა - ჩვენებმა 26:7 დაამარცხეს მეტოქე. მესამე ადგილზე გავიდა ნახევარფინალში ქართველებთან დამარცხებული შოტლანდიის ნაკრები, რომელმაც საფრანგეთის გუნდს აჯობა. ლუნელის ტურნირზე ჩვენმა ნაკრებმა ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: ურჯუკაშვილი, ხამაშურიძე, კაცაძე, ზიბზიბაძე, ჩხაიძე, აბუსერიძე, გუნდიშვილი, მაჩხანელი, კიკნაძე, შკინინი.

კარდიფის შვიდკაცაზე საქართველოს ნაკრები C ჯგუფში ითამაშებს ფიჯის, სამოასა და კანადის გუნდებთან ერთად. ჯგუფური თამაშები 31 მაისს გაიმართება, მეორე დღეს კი გუნდები ადგილებს გაინაწილებენ. პირველ მატჩს ქართველები სამოასთან ჩაატარებენ, მეორეს - ფიჯისთან, ჯგუფურ ეტაპს კი კანადასთან მატჩით დაასრულებენ.

ერთი კვირის შემდეგ ბორჯღალოსნები მსოფლიო სერიის კიდევ ერთ ტურნირში, ლონდონის შვიდკაცაზე მიიღებენ მონაწილეობას. იქ ქართველთა მეტოქეები B ჯგუფში ინგლისის, არგენტინისა და შოტლანდიის ნაკრებები იქნებიან. ორივე ტურნირზე საქართველოს ნაკრები იმავე შემადგენლობით გამოვა, როგორითაც ლუნელში ითამაშა.

ჩოგბურთი

რუსების "შავი ოთხშაბათი"

რუსებს "როლან გაროსის" კორტებზე "შავი ოთხშაბათი " გაუთენდათ. საფრანგეთის ღია ჩემპიონატის მესამე დღე ჯერ ხეირიანად არცკი დაწყებულიყო, რომ ევგენი კაფელნიკოვმა და მიხაილ იუჟნიმ ჩოგნები ჩანთაში ჩაალაგეს და სასწრაფოდ გასცილდნენ იქაურობას. ბრაზილიელ ფლავიო სარეტასა და უნგრელ ატილა სავოლტს რამდენიმე საათი დასჭირდათ, შესაბამისად კაფელნიკოვისა და იუჟნის სამშობლოში გამოსასტუმრებლად.

არადა, პირველი სეტების შემდეგ ძნელად, თუ ვინმე დაიჯერებდა, რომ რუსებისთვის მატჩები ასე არასასიამოვნოდ წარიმართებოდა. რუსების მეტოქეები ხომ საჩოგბურთო საზომებით არცთუ ისე მრისხანე ჩოგბურთელები იყვნენ. ჟუნიას წინააღმდეგ ბრაზილიელი ფლავიო სარეტა თამაშობდა. სარეტა გრუნტზე კარგად კი თამაშობს, მაგრამ კაფელნიკოვის დარი გამოცდილებით ნამდვილად ვერ დაიკვეხნის, ამიტომ "როლან გაროსის" კორტებზე სარეტას გამარჯვებამ სოჭელი კაფელნიკოვის ბანაკში ლამის ინსულტი გამოიწვია.

იუჟნის მეტოქეზე კი საუბარიც არ ღირს. უნგრელი ატილა სავოლტი საჩოგბურთო სამყაროს გიგანტებს არასოდეს განეკუთვნებოდა. თუმცა, ამის მიუხედავად რუსებისთვის ყველაფერი ცუდად დასრულდა.

"როლან გაროსის" კორტზე პირველად ევგენი კაფელნიკოვი გამოჩნდა. რუსთა სიამაყემ პირველი სეტი წააგო, მაგრამ მეორეში მდგომარეობა გამოასწორა. მესამე პარტიაში კი რუსს რაღაც დაემართა. თითქოს შეცვალესო, კაფელნიკოვი საკუთარ თავს აბსოლუტურად არ ჰგავდა. მესამე პარტია რუსმა - 6:0 წააგო. ამის შემდეგ უპირატესობა მთლიანად ბრაზილიელის მხარეს იყო. მეოთხე სეტში კაფელნიკოვი მართალია ტაიბრეიკს წაეპოტინა, მაგრამ შემდეგ იძულებული გახდა კაპიტულაცია გამოეცხადებინა.

ხუთივე სეტის თამაში მიხაილ იუჟნისაც მოუხდა. თუმცა, ყოველგვარი ძალისხმევა ამაო აღმოჩნდა. იუჟნის სტაბილურობა აშკარად აკლდა. წარმატებულ თამაშს წარუმატებლობა მოჰყვებოდა, რის გამოც უნგრელს მისი დაჩაგვრა აღარ გასჭირვებია.

რუსებს კი გაუჭირდათ, მაგრამ სამაგიეროდ თავისი შეხვედრები იოლად მოიგეს რაინერ შუტლერმა, იუნეს ელ აინაუიმ და უეინ ფერეირამ. ქალთა თანრიგში დღის ყველაზე დიდი მოულოდნელობა გრძელფეხება სლოვაკის დანიელა ჰანტუხოვას მარცხიანი თამაში იყო. ტურნირის მე-9 ნომერმა ამერიკელი ეშლი ჰარკლროუდის წინააღმდეგობა ვერ დაძლია და სამ სეტში ფარ-ხმალი დაყარა. გათამაშებას გამოეთიშა ტურნირის 21-ე ნომერი, ამერიკელი ლიზა რეიმონდიც. დანარჩენმა განთესილებმა კი მესამე წრეში გააღწიეს.

REUTERS
გამარჯვებული ფლავიო სარეტა და ევგენი კაფელნიკოვი

პარიზი. საფრანგეთის ღია ჩემპიონატი. მეორე წრე

ვაჟები

უეინ ფერეირა (სარ, 22) - დავიდ ფერერი (ესპანეთი)	4:6, 6:4, 6:1, 6:3
ფლავიო სარეტა (ბრაზილია) - ევგენი კაფელნიკოვი (რუსეთი, 17)	6:4, 3:6, 6:0, 6:7, 6:4
გალო ბლანკო (ესპანეთი) - მარიანო პუერტა (არგენტინა)	6:2, 6:2, 6:4
მარიანო საბალეტა (არგენტინა) - დომინიკ ჰრბატი (სლოვაკეთი)	6:2, 6:4, 6:2
ატილა სავოლტი (უნგრეთი) - მიხაილ იუჟნი (რუსეთი, 27)	3:6, 6:4, 5:7, 6:2, 6:4
რაინერ შუტლერი (გერმანია, 11) - ჟან რენე ლისნარი (საფრანგეთი)	4:6, 6:2, 6:4, 6:0
იუნეს ელ აინაუი (მაროკო, 23) - კრისტოფ როხუსი (ბელგია)	6:4, 6:4, 6:3

ქალები

ლორა გრანვილი (აშშ, 31) - ივა მაიოლი (ხორვატია)	6:1, 6:2
ჩანდა რუბინი (აშშ, 8) - კარა ბლეკი (ზიმბაბვე)	7:6, 6:3
ჟიუსტინ ენინი (ბელგია, 4) - ელენა კოსტანიჩი (ხორვატია)	6:2, 6:2
ეშლი ჰარკლროუდი (აშშ) - დანიელა ჰანტუხოვა (სლოვაკეთი, 9)	7:6, 4:6, 9:7
ფლავია პენეტა (იტალია) - ლიზა რეიმონდი (აშშ, 21)	6:3, 7:6
მეგან შონესი (აშშ, 18) - ლიუდმილა ჩერვანოვა (სლოვაკეთი)	6:3, 7:6
დალი რანდრიანტეფი (მადაგასკარი) - სტეფანი ფორეტცი (საფრანგეთი)	6:2, 6:1
აი სუგიამა (იაპონია, 16) - სანდრა კლეინოვა (ჩეხეთი)	7:5, 6:0
პატი შნაიდერი (შვეიცარია) - სტეფანი კოენ ალორო (საფრანგეთი)	6:3, 7:6
ელენი დანილიდუ (საბერძნეთი, 14) - ტატიანა გარბინი (იტალია)	6:0, 4:6, 6:2

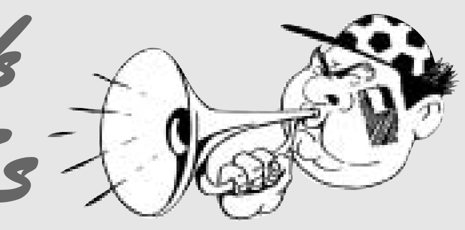

კომენტატორის ტრიბუნა

კახაბერ იმედაძე

ვირტუალური რეპორტაჟი

დავბერდი კაცი და, ვერაფრით შევიგნე, რომ კომენტატორობა ჩემი საქმე არ არის. ყოველთვის მეგონა, ჩემგან კარგი კომენტატორი დადგებოდა... და მიმყავდა რეპორტაჟები "ნოუ-კამპიდან" თუ "სანტიაგო ბერნაბეუდან", "ოლდ ტრაფორდიდან" თუ "დელე ალპიდან". ვარჩევდი სათამაშო სქემებს ცნობილ მწვრთნელებთან, ფეხბურთის სპეციალისტებთან და საფეხბურთო წრეებში დამსახურებული პატივისცემით ვსარგებლობდი. ჩემს რეპორტაჟებს ერთი მუდმივი ტრიუმფატორი ჰყავდა. თბილისის "დინამო" ევროპის ყველაზე ტიტულოვანი გუნდი იყო. მადრიდის "რეალზე" ბევრად ტიტულოვანი.

ხშირად ხდებოდა, რომ თბილისის "დინამოს" გადამწყვეტი გოლები მატჩის უკანასკნელ წუთებზე გაჰქონდა და ეს განსაკუთრებულ სიამოვნებას მანიჭებდა. ბურთი აქვს ალექსანდრე ჩივაძეს, გადააწოდა დარასელიას, დარასელიამ ყიფიანი მოძებნა, ყიფიანმა შენგელიას მიაპყრო მზერა, აუარა გვერდი ერთ მეტოქეს, ჩაჰკიდა საჯარიმოში, თავური დარტყმა და რამაზ შენგელიას მატჩის უკანასკნელ წუთზე გადამწყვეტი გოლი გააქვს მიუნხენის "ბაიერნის" კარში...

ნამდვილი ფანტასტიკაა. ჩემპიონთა თასის ფინალში უკანასკნელ წუთზე გატანილი გოლი. "სანტიაგო ბერნაბეუს" გადაჭედილი ტრიბუნები ოვაციით ეგებებიან სახელოვან დინამოელებს. მე კი ყველაზე ამაყი ქართველი ვარ. მიმყავს რეპორტაჟი, რომელმაც "დინამოს" სახელოვანი გამარჯვება მოუტანა.

უცებ იღება კომენტატორის ჯიხურის კარი და ზღურბლზე მამაჩემის სილუეტი ისახება: "აბრძანდი, თუ შეიძლება, სკოლაში გაგვიანდება". აქ მთავრდებოდა ყველაფერი - "დინამო", გამარჯვება, ჩემი ვირტუალური რეპორტაჟი. ერთხელაც ასე გამაღვიძეს და აღმოჩნდა, რომ დიქცია არ მივარგა. "შენი დიქციის პატრონს, კომენტატორის ჯიხურში არაფერი ესაქმებაო", - უბრძანებია ლოგოპედს.

ლოგოპედი ჩემი ყველაზე დიდი მტერი იყო, მაგრამ რას გავაწყობდი. ჩემგან კომენტატორი ვერ დადგებოდა. სამაგიეროდ დადგა კარგი გულშემატკივარი. ვირტუალური რეპორტაჟები აღარ ყოფილა, მაგრამ ვცდილობდი, "დინამოს" და შემდგომში ეროვნული ნაკრების თამაშები არ გამეცდინა.

გუშინ მეგობარი შემხვდა. ბავშვობის დროინდელი რეპორტაჟები გამახსენა და ირლანდიაში მომავალი მატჩის შესახებ მკითხა - "სიზმარში ხომ არაფერი გინახავსო". ველარ ვხედავ-მეთქი, ვუთხარი და ერთმანეთს დავშორდით.

მე რომ მკითხო, რუსეთთან გამარჯვება შემთხვევითი სულაც არ ყოფილა. საქართველოს ნაკრებმა გააკეთა ის, რისი გაკეთებაც ყოველთვის უჭირდა ან ეზარებოდა - თავდადებით იბრძოლა. იბრძოლა და მოიგო კიდეც. რაც მთავარია, ფეხბურთელებმა იგრძნეს, რომ თავდადებას გამარჯვებაც მოსდევს. შუშაკმა მოახერხა და დაშლილ-დანაწევრებული გუნდი გააერთიანა. ჩაუნერგა მას თავდადება, ჟინი. ამიტომ მგონია, რომ ამ ფორმაციის გუნდს პერსპექტივა ნამდვილად აქვს.

შუშაკი ნიჭიერი კაცია. ცდილობს, ფეხბურთელებს თანამედროვე თამაშის ელემენტები ჩაუნერგოს და, რაკიღა ცდილობს, მიაღწევს კიდეც. უბრალოდ, ამ თანამედროვე ელემენტების შესისხლხორცებას დრო და გამოცდილება სჭირდება. მალხაზ ასათიანი ძლიერი ფეხბურთელია. მისგან აუცილებლად დადგება მაღალი დონის გამთამაშებელი და, როცა ეს მოხდება, საქართველოს ნაკრები აღარავისთვის იქნება საჩუქარი, მაგრამ ამას დრო სჭირდება. დრო, რომელიც ახალგაზრდა პლეიმეიკერს გამოცდილებას შესძენს. ვიდრე ეს არ მომხდარა, მე არ მაქვს ილუზია, რომ ჩვენი ქვეყნის ნაკრები დიდ გამარჯვებას მიაღწევს. თუმცა, ირლანდიაში თამაშისთვის ჩემი მოსაზრება მაინც მაქვს. შუშაკი უმეტეს შემთხვევაში 3-5-2 სისტემით თამაშობს. დღეისთვის საქართველოს ნაკრებს სამი მართლა მაღალი კლასის ფეხბურთელი ჰყავს - კალაძე, კობიაშვილი და ხიზანიშვილი. თუ ამ ფეხბურთელებს ჯეროვნად გამოვიყენებთ, ირლანდიელებს დიდი თავსატეხი გაუჩნდებათ. კალაძისა და კობიაშვილის დაცვაში მოცდენა ძალიან ასუსტებს ჩვენი გუნდის შეტევით პოტენციალს, ამიტომ მათ როგორმე სივრცე უნდა მიეცეთ შეტევაზე გადასასვლელად.

მიმაჩნია, რომ თუ ირლანდიაში ორი საყრდენი ნახევარმცველით ვითამაშებთ (რეხვიაშვილი, კალაძე), მძლავრ დაცვით ზღუდეს შევქმნით და შეტევაშიც აქტიურად გავირჯებით. კალაძე უნივერსალური ფეხბურთელია. "მილანში" მას დაცვის ცენტრშიც უთამაშია, განაპირა მცველის პოზიციაზეც და ნახევარდაცვაშიც სასარგებლო იქნება. მით უფრო, რომ ლობანოვსკის გუნდში ხშირად სწორედ ნახევარდაცვაში თამაშობდა და ეს პოზიცია მისთვის უცხო არ არის.

კალაძეც და რეხვიაშვილიც ფიზიკურად ძლიერი ფეხბურთელები არიან და მთელი მატჩის განმავლობაში შავი სამუშაოს შესრულება შეუძლიათ. ამდენად, მათი საყრდენი ნახევარმცველის პოზიციაზე თამაშით მეტოქეს შეტევისას სამის ნაცვლად ხუთ მცველი დაუხვდება, ხოლო ჩვენი იერიშისას მოწინააღმდეგის კარს ერთბაშად შვიდი ფეხბურთელი შეუტევს. მალხაზ ასათიანი ზურგს საიმედოდ გაიმაგრებს. ფლანგებიდან კობიაშვილი და ცქიტიშვილი დაეხმარებიან და მივიღებთ მძლავრ სათამაშო სისტემას, რომლის გარღვევა ირლანდიელებს, წესით, ძალიან უნდა გაუჭირდეთ.

ეს კი იმ შემთხვევაში მოხდება, თუ ივო შუშაკი მინდორზე ამ შემადგენლობას გამოიყვანს: ლომაია, ხიზანიშვილი, შაშიაშვილი, ამისულაშვილი, ცქიტიშვილი, კალაძე, რეხვიაშვილი, კობიაშვილი, ასათიანი, დემეტრაძე, არველაძე ან იაშვილი.

რაკიღა სტუმრად ვთამაშობთ, მეორე შესაძლო ვარიანტი ერთი ფორვარდით თამაში ანუ 4-5-1 სისტემა იქნება. ამ შემთხვევაში კალაძემ შეიძლება უკან დაიხიოს. მისი ადგილი კი ნემსაძემ დაიკავოს, შეტევაში შოთა არველაძის გამოჩენის შანსი მინიმუმამდე შემცირდება, რადგან შავი სამუშაოს შესრულება დემეტრაძეს და იაშვილს უფრო ეხერხებათ. ასეა თუ ისე, ყველაფერს მაინც ივო შუშაკი გადაწყვეტს 11 ივნისს. მე კი, ვიდრე ჩემს ვირტუალურ რეპორტაჟში გადავერთვებოდე, დროა, დაგტოვოთ.

TV-სპორტი

ხუთშაბათი. 29 მაისი

НТВ + ФУТБОЛ
07:35 07:35-დან 13:00-მდე შესვენება
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 ჩემპიონთა ლიგა. ფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია
15:15 ლიბერტადორესის თასი. ფინალი. საპასუხო მატჩი. "ბოკა ხუნიორსი" – "კობრელოა"
17:00 "ფეხბურთი ანიდან ჰაემდე"
17:30 იტალიის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
18:30 "FUTBOL MUNDIAL"
19:00 თავისუფალი დარტყმა
19:15 უიკ-ენდის ანონსი
19:20 ლიბერტადორესის თასი. ფინალი. საპასუხო მატჩი. "სანტოსი" – "კრუს ასული"
21:00 გასული კვირის ჰიტ-აღლუმი. ესპანეთის ჩემპიონატი. "ვალენსია" - "რეალი`
22:45 თავისუფალი დარტყმა
23:00 სახვალიო ტელეპროგრამა
23:05 ლიბერტადორესის თასი. ფინალი. საპასუხო მატჩი. "ბოკა ხუნიორსი" – "კობრელოა"
00:50 რუსეთის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
01:50 გერმანიის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
02:50 02:50-დან 05:35-მდე შესვენება
05:05 "FUTBOL MUNDIAL"
05:35 ლიბერტადორესის თასი. ფინალი. საპასუხო მატჩი. "სანტოსი" - "კრუს ასული". პირდაპირი ტრანსლაცია

НТВ + СПОРТ
11:00, 13:45, 17:00, 20:00 პრეს-ცენტრი
11:15, 23:00 "ოლიმპის შვილები"
11:20 აერობიკა
11:45 "POWER WEEK - NHL-ის" კვირა
12:15 ავტორბოლა. "რუსული GT"
12:45 "ვარსკვლავური ხუთშაბათი"
14:00 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი". პირდაპირი ტრანსლაცია
23:05 სახვალიო ტელეპროგრამა
23:10 NBA-ს საკალათბურთო მიმოხილვა
23:55 ჩქაროსნული სამყარო
00:25 კიოკუშინკაი კარატე
01:30 ახალი ამბები
01:45 01:45-დან 05:00-მდე შესვენება

EUROSPORT
11:30 მოტოსპორტი
12:00 ცხენოსნობა. ნაციის თასი. იტალია
13:00 გოლფი. PGA ტურნირი. აშშ
14:00 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი"
18:00 ველორბოლა. "ჯირო დ` იტალია"
20:30 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი"
23:00 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი"
24:00 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი"
01:00 ფეხბურთი. ლიბერტადორესის თასი
03:00 ახალი ამბები
03:15 ჩოგბურთი. "როლან გაროსი"
04:15 ახალი ამბები

„ხალხის პირისპირ" - ეს არის ტელევიქტორინა, რომლისთვისაც თქვენ, მაყურებლები შეადგენთ კითხვებს და მოიგებთ ფულს, თუ თქვენი შეკითხვა ჩაქრის სტუდიაში მოწვეულ კონკურსანტს.

შეავსეთ ბლანკი, ამოჭერით და გამოგვიგზავნეთ. შეკითხვების მიღება უფასოა. (გთხოვთ, გაეცნოთ ქვემოთ მოყვანილ წესებს).

შეკითხვები არ მიიღება გაზეთის ქსეროასლით

შეკითხვის ტექსტი:	პასუხის ტექსტი:
1	
2	
3	
4	
5	

სახელი და გვარი
ბინის მისამართი
სამსახურის ტელეფონის ნომერი
ბინის ტელეფონის ნომერი
მობილური ტელეფონის ნომერი

წესები კითხვების შედგენისათვის:

[illegible]

თუ ეთანხმებით ჩვენს წესებს, გთხოვთ, ხელი მოაწეროთ ბლანკს და მიუთითოთ შევსების თარიღი.

ხელმოწერის გარეშე კითხვა არ მიიღება.

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური"
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათთითიანი მეთოდი,
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
- აღრიცხვა,საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel.
- ლოკალური ქსელი,ინტერნეტი,ელ-ფოსტა,
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის №25 ტელ: 29-48-61

გაზეთი 24 საათი
[illegible]
29.05.03 N-145

ქართულ ლიგაში გაწევრიანების მსურველებს გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ შემდეგ ტელეფონებზე: 91-07-23; 91-07-45; ან მობრძანდეთ შემდეგ მისამართზე: წერეთლის გამზირი 118 (ყოფილი "კოსმოსი"-ს შენობა) ყოველდღე 9⁰⁰-დან 20⁰⁰-მდე.
"ქართული ლიგა" (საქართველოს ომის ვეტერანთა სამოქალაქო კავშირი)

აფიშა

თეატრები

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
"ვენეციელი ვაჭარი", რეჟ. ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ; ფასი 10 ლარი

თეატრალური სარდაფი
ნინო ბასილია "თაგვი", რეჟ. ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ; ფასი 5 ლარი

თავისუფალი თეატრი
"ჯინსების თაობა (დაგვიანებული რეკვიემი)", რეჟ. დათო დოიაშვილი
დას: 19:00 სთ; ფასი 3,7,10 ლარი

საგამოფენო დარბაზები

გოეთეს ინსტიტუტი
გოეთეს ინსტიტუტი
შეხვედრა რეჟისორ და მხატვარ იურგენ ბოეთხერთან (შტრავალდე)
დას: 14:00 სთ

ძველი გალერეა
ლევან ხარანაულის პორტრეტების გამოფენა

უნივერსი
ჯგუფური გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

კინოთეატრები

„ამირანი"
"ჯუჯა ცხვირა"
დას: 11:00 სთ; ფასი 5,6 ლარი
"მატრიცა 2"
დას: 13:00; 14:00; 19:00; 22:00 სთ; ფასი 6-10 ლარი

„ელისო"
"ახალდაქორწინებულები"
დას: 15:00, 19:00 ფასი 5,7 ლარი
"X მენი"
დას: 19:30 სთ; ფასი 7 ლარი
"ცისფერი კრუიზი"
დას: 17:00, 21:30 ფასი 5,7 ლარი

„რუსთაველი"
"მაუგლი"
დას: 15:00; ფასი 5 ლარი
"X მენი"
დას: 17:00; 22:00 სთ; ფასი 7,9 ლარი
"ახალდაქორწინებულები"
დას: 19:30 ფასი 5 ლარი

ბინები

იყიდება

იყიდება 3-სართულიანი კერძო სახლი მცხეთაში, ფიქრის გორაზე - შიო მღვიმელის ქ. 4 ; 600 კვ. მ. მიწის ნაკვეთით. არის ბუნებრივი აირი, ტელეფონი თბილისის ნომრით, საცურაო აუზი და ავტოფარეხი ორი ავტომობილისათვის. სახლი აშენებულია 1992 წელს. დარეკეთ ტელეფონზე: ტელ: 94-12-12, იკითხეთ ლია.

იყიდება 2,5-იანი გარემონტებული სუფთა ბინა, რკინის კარით, პარკეტით, ბუნებრივი აირით, ორი აივნით, სათავსოებით, ორი სარდაფით, ავტოფარეხის ადგილით. ორხევი, მუხაძის 6/6, I სადარბაზო, III სართ. N7. ტელ: 76-87-48, 893 32-28-12, 893 20-75-91.

იყიდება ან ქირავდება 5-ოთახიანი ბინა მაღალ ბელეტაჟზე კეკელიძის 25-ში. ბინის საერთო ფართი 160 კვ.მ. ავტონომიური გათბობის სისტემით, ბარით, სარდაფით და ავტოფარეხით. გაქირავების ფასი 380 $, გაყიდვის ფასი 50 000 $. 23 40 68, 8(93) 32 32 74

იყიდება ჩეხური პროექტის 3-ოთახიანი ბინა რჩეულიშვილის ქუჩაზე, კაპიტალური სარდაფით, ავტოფარეხით, ტელეფონით, კონდიციონერით, წყლის გამაცხელებლით. ფასი 24 000$. ტელ 29-17-53, 899 548425

იყიდება ასურეთში აგარაკი 1100კვმ ხეხილიანი ეზოთი, კაპიტალური გარემონტებული სახლით, ელექტროგაყვანილობით, წყლით, ავტოტრასასთან ახლოს. 93-27-82, 893 203292.

იყიდება 1500 კვ.მ. ხეხილიანი საგარაკე მიწის ნაკვეთი. შემოღობილი. არის სარწყავი წყალი, დენი, კარგი გზა, სახლის ფუნდამენტი. თბილისიდან 20 კმ-ში გომბორის გადასახვევამდე. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 23-11-38

იყიდება დოლიძის ქუჩაზე 5-ოთახიანი ნათელი ბინა 2(8) დარჩენილია კოსმეტიკური სამუშაო, ორი აივნით, დიდი სათავსით, მანქანის სადგომით. ფასი: 32 000$. ტელ: 23-11-38

იყიდება ჩეხური პროექტის 3-ოთახიანი ბინა რჩეულიშვილის ქუჩაზე, კაპიტალური სარდაფით, ავტოფარეხით, ტელეფონით, კონდიციონერით, წყლის გამაცხელებლით. ფასი 24 000$. 29 17 53, 8(99) 54 84 25

იყიდება!
სასწრაფოდ, ოროთახიანი (გადაკეთებული 4-ად) არასტანდარტული მაღალჭერიანი (3.10მ) კუთხის ბინა 9(9) საბურთალოზე, ს. ზაქარიაძის ქუჩაზე (მ. "გოცირიძე"). საერთო ფართი135 კვ.მ. 3 აივნით, 2 ტუალეტით, 2 სათავსოთი, სარდაფით, ტელეფონით, ბ/ა. ფასი შეთანხმებით.
ტელ: 39-53-41 69-94-27 ბელა.

იყიდება 2,5-ოთახიანი, არასტანდარტული სუფთა ბინა მე-6 სართულზე. 40 კვ.მ. მიშენებით ქვედა ბახტრიონზე, N22-ში. ფასი 24 000. ტელ: 38-32-50

იყიდება ფოთში მალთაყვის პირას ორსართულიანი სახლი ციტრუსოვანი 600 კვ.მ. ეზოთი, გამოდგება როგორც საგარაკედ, ისე საცხოვრებლად. 93-27-82, 893 203292.

ქირავდება 4-ოთახიანი ახალი ბინა მეტრო დელისთან, ზაქარიაძის ქ.8-ში ("პარლამენტის სახლში") მდებარე ახლადაშენებული სახლის მე-10 სართულზე, კარგი რემონტით, საერთო ფართი 160 კვ.მ. 3 საძინებლით, 3 სველი წერტილით, წყლით, გაზით. 4 აივნით. ბინა ცარიელია, გამოდგება საოფისედაც. ფასი შეთანხმებით. ტელ. 39.74.56 მამუკა.

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა ლოჯიით. ვერცხლის ქ.50. ტელ: 98-61-12

იყიდება 3-ოთახიანი არასტანდარტული, მაღალჭერიანი კუთხის ბინა ბუნებრივი აირით, გოგირდის წყლით, რკინის კარით, მუხის პარკეტით, ორმხრივი მიშენების პერსპექტივით, კეთილმოწყობილი სარდაფით, ავტომობილის გასაჩერებელი ადგილით "რუსთავი 2"-ის უკან. ფასი: 30 000$. ტელ: 39-30-54.

განვადებით შევიძენ 2 ან 3 ოთახიან ბინას 3 000 დოლარის წინასწარ გადახდით. ტელ: 77-73-54, 77-75-73 კახა.

ბინები

ქირა, გირაო

ქირავდება 4-ოთახიანი 125 კვ.მ ფართის ბინა, სათავსოებით, ცხელი წყლით, მუდმივი დენით, ბ/ა-ით ბარათაშვილის N12-ში 7(7), მუშაობს ლიფტი.
ტელ: 99-74-83, 99-93-62.
19.00 სთ-ის შემდეგ.

ქირავდება 1-ოთახიანი კეთილმოწყობილი ბინა სოლოლაკში. ყველა საჭირო ინვენტარით. 98-94-74.

ქირავდება!
სახლი აღმაშენებლის გამზ. N151 (24-ე სკოლასთან); ევრორემონტით. საერთო ფართი 200 კვ.მ. 6 ოთახი, 2 სველი წერტილით, ტელეფონით, გათბობით, ცხელი წყლით. 2 შესასვლელით. II სართული. გამოდგება საოფისედ. ტელ: 37-28-77; 93-16-11; 899 539097

კომერც. ფართი

ქირავდება 45 კვ.მ საოფისე კეთილმოწყობილი ფართი, ცხელი წყლით, ტელეფონით, მუდმივი დენით ლეონიძის ქ. N8-ში (ყოფილი კიროვის).
ტელ: 99-74-83, 99-93-62.
19.00 სთ-ის შემდეგ.

ვიქირავებ ფართს სასურსათო მაღაზიისთვის, ქალაქის ცენტრალურ უბანში.
ტელ: 95-21-46 დღისით
79-44-03 საღამოს ირაკლი.

მიწის ნაკვეთი

იყიდება სურამში მიწის ნაკვეთი სახლის აშენების პერსპექტივით. 5 მესედი. ფასი 2000 $. 96 83 55 შორენა

გრიგოლეთში ზღვის პირას (საგარაკე ნაკვეთი, ულამაზესი ხედით პირდაპირ ზღვაზე). 93-27-82, 893 203292.

მანქანები

იყიდება ავტომობილი „ფორდ-მონდეო", ფურგონი, 1994 წლის. 38 12 36, 98 49 42, 8(99) 55 02 01

იყიდება გოლფი-3 92 წლის გამოშვება 1.8 ძრავი, 2 კარიანი ლურჯი ფერის. ფასი 2800$. ტელ: 893 347536.

ლონდონში სტაჟირებული სპეციალისტი შეგასწავლით ინგლისურ ენას ინდივიდუალურად თქვენი მიზნების გათვალისწინებით. ტელ: 96-64-12, 893 219442, 95-20-34.

სწავლება

შევასწავლი გერმანულ ენას. 32 03 71, 8(99) 29 88 05

ვასწავლი თურქულ ენას შეღავათიან ფასში. 76 73 74

სხვადასხვა

სეზონური სამუშაო მამაკაცებისათვის გარე ვაჭრობისათვის საბურთალოს ტერიტორიაზე. დღიური ანაზღაურება 5 ლარი. 38 03 04

ვარ 27 წლის, მშენებელი ინჟინერი. ვეძებ სამუშაოს, ან შევასრულებ ნახაზებს დაკვეთით. 52 52 34

იყიდება კაპიტალური ავტოფარეხი კოსტავას 67-ში, ტელევიზიის პირდაპირ. 8(99) 97 21 23

იყიდება ტელევიზორი „ტელეფუნკერი", 72 დიაგონალით და „მიცუბიში" 64 დიაგონალით. 77 81 63

ვარემონტებთ და შევისყიდით გერმანული წარმოების ავტომობილებს. ავტოცენტრი "არბატი", სანდრო ეულის 7, ნუცუბიძის ბოლოში, ბანკთან. 8(99) 54 23 18, 8(99) 50 27 30

ვამზადებთ წვეულებებისთვის მრავალფეროვან კერძებს (როგორც ქართულს, ასევე, ეგზოტიკურს). შეკვეთისათვის დაგვიკავშირდით ორი დღით ადრე.
მის: ა. ყაზბეგის N55ა (კაფე "ჩარგალის" პირდაპირ) – კაფე "ცეზო".
ტელ: 39-46-30, 899 978757
მაკა ან ცეზო.

TV პროგრამა 28 მაისი

რუსთავი - 2

07.00 მუსიკა
07.30 სერიალი „ლეიტენანტ მარშის კოსმიური მაშველები"
08.00 დილა მშვიდობისა
09.40 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
10.40 სერიალი „მეოცე საუკუნე"
11.10 ხალხის პირისპირ
12.00, 15.00 კურიერი
12.15 სერიალი „დატყვევებული გულები"
13.30 მხ. ფილმი
15.20 ჩემპიონთა ლიგის ფინალი
17.05 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
18.00, 21.00, 02.20 კურიერი
18.20 სერიალი „ლეიტენანტ მარშის კოსმიური მაშველები"
18.50 სერიალი „მაშველები"
19.50 სერიალი „დატყვევებული გულები"
22.00 ვის უნდა ოცი ათასი?
22.50 ღამის კურიერი
00.20 მხ. ფილმი „საიდუმლო აგენტი როისი" მთ. რ-ში: ჯეიმს ბელუში.
02.30 კლასიკა

პირველი არხი

07.30 ალიონი
09.45 მულტსერიალი „თავგადასავალი სერ კონან დოილის სამყაროში"
10.20 მხ. ფილმი „კანონის მეორე მხარეს".
12.00, 15.00, 20.00 მოამბე
12.15 ტელესერიალი „ეშმაკუნა"
13.00 ნაშუადღევს
14.00 ინგლისური ენის გაკვეთილი
14.30 „არისტოკრატი შემოქმედი" ი. მიქელაძე
14.45 დოკ. სერიალი „ხელოვნების სცენარები"
15.15 მხ. ფილმი „მადმუაზელი"
16.35 ტელესერიალი „ძილის წინ"
16.50 რამპა
16.55 შემეცნებითი ფილმი „ქვეყანა, ქვეყნები"
17.25 თბილისი და თბილისელები
18.00 ვესტნიკი
18.20 დოკ. სერიალი „ლეგენდები მეცნიერების შესახებ"
18.30 ბასტი-ბუბუ
18.50 ჯანმრთელობა
19.20 ტელეთამაში „იმღერე რამე"
21.05 ტელესერიალი „ეშმაკუნა"
22.10 საქართველო არის ესე
22.40 ტელესერიალი „ძილის წინ"
23.00 „რა ხდება ?!"
23.55 მხ. ფილმი „მე, ისევ მე".

პირველი სტერეო

07.00 ევანგელური ეკლესიის მიმდევართათვის
08.00 ტოროლა
11.00 განმ. ქართ. მუსათეული
11.45 ფილმი
14.00 ფილმი
16.00 ფილმი „არეული მემკვიდრეები" მთ.რ-ში რიკ მორანისი, ერიკ აიდლი.
18.00, 19.15 ქართული მუსიკა
19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი
19.30, 20.15 ვიდეორადიო
20.50 ათი ლექსი
21.15 უცხ. მუსათეული
22.35 მუსიკა
23.00 აბა გამოიცანი მელოდია
00.00 „ბრავო" „შურისძიების ანგელოზი" მთ. რ-ში სილვესტერ სტალონე
02.00 „ღამურა" „ნიუ-იორკის მეფე" მთ. რ-ში კრისტოფერ უოკენი.
03.45 პაუზის გარეშე

მეორე არხი

19.00, 22.00 „მოამბე" მეორე არხზე
19.10 მულტფილმი
19.40 სერიალი „რვაფეხა"
20.30 საქართველო არის ესე
21.00 ენერგია
21.30 აფხაზეთის ტელევიზია
22.10 მხ. ფილმი „შტორმის შემდეგ"

კავკასია

12.00 მხ. ფილმი „დიდი დედილოს სახლი"
13.30 მხ. ფილმი „ანდროიდების კოლონია"
15.00 მხ.ფილმი „ლამაზმანი"
17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა „დღეს"
17.15 მხ. ფილმი „ამერიკული თავგადასავალი"
19.20 სპექტრი
21.00 მხ. ფილმი „კომანდოსი"
22.30 მხ. ფილმი „გზაჯვარედინი"

იბერია

08.00 ანონსი, ალსავალი
08.05 დიალოგი
10.30 მხ. ფილმი „სასოწარკვეთის საათები"
12.30 დოკ. ფილმი
13.00, 15.00, 17.00, 19.00 ახალი ამბები
13.10, 18.00 დოკ. ფილმი
15.15 მხ. ფილმი „ლტოლვილი მატარაბელი"
17.20, 17.50, 18.30, 21.55, 23.45 მუსიკა
17.30 დოკ. სერიალი
18.45 ბუნების ფერები
19.40 მხ. ფილმი „ოტელი ამერიკა"
21.00 ტელე-სინე-ვიდეო (განმ.)
22.00 დიალოგი
00.05 მხ.ფ. „პიანინო"
01.55 მუსიკა

მეცხრე არხი

09.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები
09.55, 11.50, 17.50, 18.45, 19.50, 21.55, 01.55 მუსიკა
10.00 სერიალი „ალექს მაკის საიდუმლო სამყარო"
10.30 მულტსერიალი „ვიზიონერები"
11.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
12.15 მხ. ფილმი „პატიოსანი კურტიზანი"
14.15 „ტელემეტრი"
14.50 „ევროპის სტადიონებზე"
15.30 მხ. სერიალი „სირინოზები"
16.30 დოკ. ფილმი „ნაციონალური გეოგრაფიული საზოგადოება"
17.50 მარიონეტების ფილმი „ყოჩაღები".
18.05 მხ.სერიალი „ალექს მაკის საიდუმლო სამყარო"
18.25 მულტსერიალი „ვიზიონერები"
19.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
20.00 „ქართული ფეხბურთი"
21.15 მხ. სერიალი „სირინოზები"
22.00 გადაცემა „ყვითელი კვადრატი".
22.25 მოკლ. მხ. ფილმი „პორტრეტი"
23.00 „ცხელი ცხრიანი"
00.20 მხ. ფილმი „შეილოკი".

იმედი

08.59, 11.59, 13.59, 15.59, 17.59, 20.59 ქრონიკა
09.00 „უცერემონიოდ" (განმ.)
09.30 სერიალი „იუდას ქალი"
10.30 არტ-ბულვარი
11.00 დოკ. სერიალი „ბრძოლა გადარჩენისათვის"
12.05 სერიალი „სახიფათო მოსახვევები"
13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ქრონიკა
13.15, 17.20, 00.10 იმედის მელოდიები
13.30 სერიალი „უკიდურესი ზღვარი"
14.05 სერიალი „ეარ ამერიკა"
15.15 ფანების კინოკლუბი „უკეთესი დროება"
17.30 დოკ. სერიალი „ისტორიის ერთი კვირა"
18.05 სერიალი „იუდას ქალი"
19.30 სერიალი „სახიფათო მოსახვევები"
20.30 სპ. პროგრამა „ესტაფეტა"
21.05 სერიალი „ეარ ამერიკა"
22.45 „უცერემონიოდ"
23.20 სერიალი „გაიხსენე ყველაფერი"
00.30 კინოვარსკვლავთა ღამე „არლინგტონის გზა"

აჭარა

08.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი
08.20 დოკუმენტური ფილმი
09.00, 12.00, 16.00 საინფორმაციო გამოშვება
09.10 კომედია „ადგილების შეცვლით"
11.00 დოკუმენტური ფილმი
12.10 თრილერი „მსაჯული"
14.05 მუსიკა
14.45 სათავგადასავლო ფილმი „უკანასკნელი რაინდი" 2 ს.
16.10, 19.20, 22.20, 00.20 საინფ. გამოშვება „ნოვოსტი"
16.20 მულტფილმი „პრინცესა გედი"
17.30 დრამა „კავკასიელი ტყვე"
19.00, 22.00, 00.00 საინფორმაციო გამოშვება „დღეს"
19.30 „პირისპირ" (ავტორი ვ.კვარაცხელია)
20.20, 22.40, 01.00 მუსიკა
20.25 კომედია „სახიფათო გასტროლები"
21.50 „გალერეა"
23.00 დოკუმენტური ფილმი
00.45 საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე
00.50 საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე
00.55 საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე
01.15 სათავგადასავლო ფილმი „პირადი მცველი"
03.30 დოკუმენტური ფილმი
04.00 მელოდრამა „ქვირფასეულობა" 2 ს.

VII არხი

09.10 მელოდია
09.25 „აჩიკუდა"
09.45 მობილურები
10.10 სპორტული პროგრამა - „ევროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა - განმეორებით
11.00 მელოდია -
11.20 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
11.50 „ბიორითმი" - .
12.10 აუდიო-ვიდეო-ტელე
12.50 დისნეი და მისი მეგობრები
13.10 კომპიუტერული თამაშები
13.30 კომპიუტერული ტექნიკა
18.20 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
19.00 „აჩიკუდა"
19.25 მელოდია - მოკლე შეტყობინებები
20.30 კომპიუტერული თამაშები
20.35 ღამის კაპრიზი"
21.25 მობილურები
22.20 „კინოკლუბი „ - „ამპარტავნობის კოცონი"
00.25 აუდიო-ვიდეო-ტელე
01.05 „ბიორითმი" - .

ОРТ

07.00 „Доброе утро!"
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 03.00 Новости
10.15, 20.00 Сериал „Земля любви, земля надежды"
11.05 Сериал „УБОЙНАЯ СИЛА"
12.05, 17.30, 00.55 „Фабрика звезд-2"
12.35 „Базз и его команда"
13.15 Мелодрама „ЧАЙНА РОЗА-ЭМБЛЕМА ПЕЧАЛИ, КРАСНАЯ РОЗА - ЭМБЛЕМА ЛЮБВИ"
15.50 „Ералаш"
16.15 Худ. фильм „ДОСЬЕ ДЕТЕКТИВА ДУБРОВСКОГО"
15.30 „Гении и злодеи"
18.00 „Большая стирка"
19.25 „Монолог Александра Абдулова"
21.00 „Основной инстинкт". Ток-шоу.
22.00, 00.30 Время
22.40 Сериал „УБОЙНАЯ СИЛА"
23.45 Человек и закон
01.10 „Формула власти". Премьер-министр Иапонии
01.40 „В поисках Русского ковчега"
02.10 Апология
03.10 Сериал „Беглец"

РТР

06.45 Доброе утро, Россия!
09.45, 21.55 Сериал „Главные роли"
10.40, 22.55 Сериал „Люди и тени - 2"
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Вести
12.20 Ток-шоу „Короткое замыкание"
13.20 Сериал „Пираты"
14.15, 17.45 Экспертиза
14.30 Вся Россия
14.45 Вести-Москва
15.20 „Что хочет женщина"
16.10 Сериал „Московские окна"
17.15, 04.15 Агентство одиноких сердец
18.20, 20.50 Вести. Дежурная часть
18.50, 03.15 Дорожный патруль
19.05, 00.30 Вести-спорт
19.20, 21.30 Вести-Москва
19.50 Сериал „Комиссар Рекс"
21.50 Спокойной ночи, малыши!
00.00 Вести+
00.40 Худ. фильм „Птаха"
03.20 Сериал „Твин Пикс"

НТВ

07.00 Утро на НТВ.
09.50 Сериал "РЕБЯТА ИЗ НАШЕГО ГОРОДА".
11.00 Сегодня утром.
11.25 Чистосердечное признание.
12.00 "Квартирный вопрос": "Камин в гостиной".
13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 01.35 "Сегодня"
13.35 Боевик "СЕДЬМАЯ МИШЕНЬ".
15.40 Криминал.
16.35 "Ложь и правда о гипнозе". Ток-шоу "Принцип домино".
18.30 Сериал "СКОРАЯ ПОМОЩЬ".
19.25 "Очная ставка". "Пуля для свидетеля".
20.40 Сериал "РЕБЯТА ИЗ НАШЕГО ГОРОДА".
21.45 Детектив "НА УГЛУ, У ПАТРИАРШИХ-3". Закл. сер.
23.00 "Страна и мир".
23.40 Проект Л.Парфенова "Российская империя: Николай II". 2-я ч.
00.55 Модный сериал "СЕКС В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ".
02.00 Гордон.
02.55 Сериал "ДОКТОР".
03.45 Кома.

პროგრამები იბეჭდება მედიასთან ურთიერთობის სააგენტო "ინფოზავრის" ნებართვით

სიცილის 50 წელიწადი

ბობ ჰოუპი - იმედი და დიდება

ზოგი გამრთობი მაღალ რეპუტაციას საკუთარი მიღწევებით იქმნის. ზოგიც, ფსონს შოუების ხშირად მოწყობაზე დებს. სხვები ჯილდოებსა და წოდებებს აგროვებენ და ამით ამაყობენ. ისეთი შოუმენები კი, რომელთაც პოპულარობის მოპოვების თანდაყოლილი ნიჭი აქვთ, ძალიან ცოტაა. მეტიც, ძალზე იშვიათად ხდება, რომ ერთი პიროვნება გამრთობისათვის საჭირო ყველა თვისებას ფლობდეს.

ბობ ჰოუპი სწორედ ასეთი კაცია. შეგვიძლია, თვალი გადავავლოთ მის ცხოვრებასა და კარიერას და დავრწმუნდეთ, რომ მეოცე საუკუნის ყოველ მორიგ ათწლეულში ჰოუპი თავისი კარიერის მწვერვალზე იდგა. წარმატება პირველად 1909 წელს, კლივლენდში მოვიდა, როდესაც ბობმა ჩარლი ჩაპლინს მიბაძა. მას შემდეგ ჰოუპს მთელი ცხოვრების განმავლობაში უმართლებდა. მას წარმატებული გამრთობი ერქვა 90 წლის შემდეგაც – როდესაც დედოფალ ელიზაბეტისგან რაინდის ტიტული მიიღო.

ჰოუპმა გააკეთა 60-მდე ფილმი, ასობით რადიო და ტელე-შოუ კომპანია "ენ ბი სი"-სთვის. სხვათა შორის, გართობათა ინდუსტრიაში ეს გახლდათ ერთ-ერთი ყველაზე ხანგრძლივი კონტრაქტი, რომელიც 60 წელს გაგრძელდა. პარალელურად, ჰოუპი მოგზაურობდა მსოფლიოს ცხელ წერტილებში და ჯარისკაცებს თავისი კონცერტებით წუთით მაინც ავიწყებდა ომს. ჰოუპი სახელდახელო წარმოდგენებს აწყობდა ყველგან – თვითმფრინავების ფარდულებშიც და უდაბნოში განლაგებულ სამხედრო ბაზებზეც.

ბობ ჰოუპი 58 საპატიო ტიტულისა და 1500-ზე მეტი სპეცჯილდოს მფლობელია. მათგან 54 საპატიო დოქტორის ხარისხია. ამის გამოც ჰოუპი, როგორც ყველაზე მეტად დაჯილდოებული შოუმენი, "გინესის რეკორდების" წიგნშიც მოხვდა. თუმცა, რაც არ უნდა ირონიულად ჟღერდეს, მას თავისი ხანგრძლივი კარიერის განმავლობაში "ოსკარი" ერთხელაც არ მიუღია. კინოაკადემია დაკმაყოფილდა იმით, რომ ამ დიდებულ შოუმენს ხუთი საპატიო ჯილდო გადასცა და "ოსკარის" 18 ცერემონიალის მასპინძლად გაამწესა.

თუმცა, იმის მიუხედავად რომ "ოსკარი" არ ერგო, ბობ ჰოუპი მაინც ამერიკული მსოფლმხედველობის სიმბოლო გახდა. თვითირონია, ოჯახური ტრადიციებისადმი ერთგულება და პატრიოტიზმის უზღვავი გრძნობა – სწორედ ამ ნიშნების გამო მან ამერიკელების დიდი სიყვარული მოიპოვა და სახალხო კერპებს შორის უმთავრესი ადგილი დაიკავა.

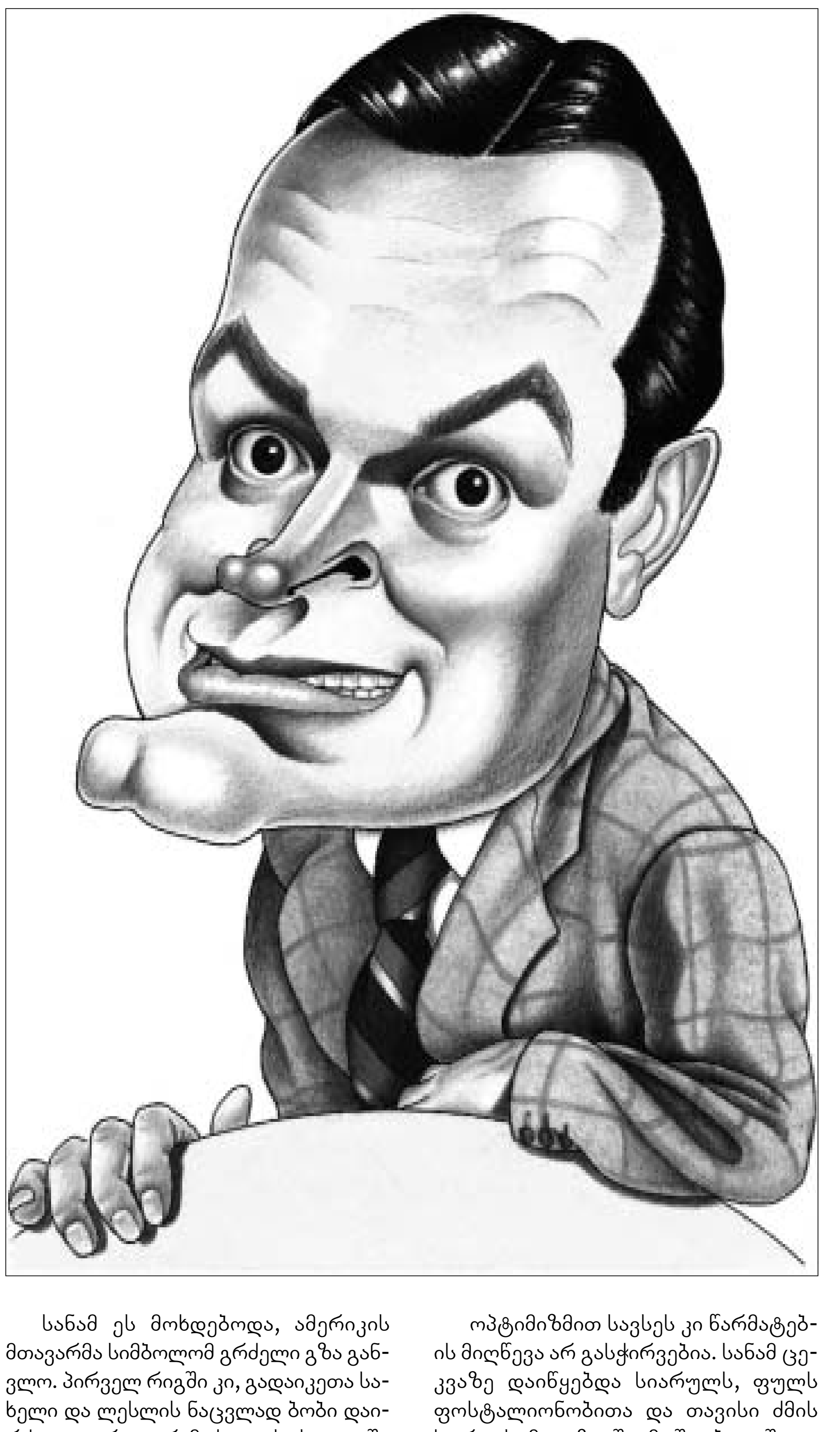

სანამ ეს მოხდებოდა, ამერიკის მთავარმა სიმბოლომ გრძელი გზა განვლო. პირველ რიგში კი, გადაიკეთა სახელი და ლესლის ნაცვლად ბობი დაირქვა. აი, როგორ მოხდა ეს: სკოლაში სიის ამოკითხვის დროს მასწავლებელი ხმამაღლა ჯერ მის გვარს და შემდეგ სახელს აცხადებდა: "ჰოუპ, ლესლი". ბავშვები კი დასცინოდნენ და მის სახელს სხვანაირად წარმოთქვამდნენ: "ჰოუპ-ლეს" – რაც ინგლისურად უიმედოს ნიშნავს. ბობ ჰოუპს კი უიმედო და სასოწარკვეთილი ნამდვილად არ ეთქმოდა. სწორედ ამიტომ მან სახელი ლესლი უარყო და უბრალოდ ბობი გახდა, თუმცა უკვე იმედიანი...

ოპტიმიზმით სავსეს კი წარმატების მიღწევა არ გასჭირვებია. სანამ ცეკვაზე დაიწყებდა სიარულს, ფულს ფოსტალიონობითა და თავისი ძმის ხორცის მაღაზიაში მუშაობით შოულობდა. შემდეგ გაზეთში რეპორტიორად მოეწყო და პარალელურად კრივმაც გაიტაცა. ის რინგზე ფსევდონიმით - Packy East-ით გამოდიოდა. თუმცა, მალევე მიხვდა, რომ კრივი მისი საქმე არ იყო და ცეკვას უკვე სერიოზულად მოჰკიდა ხელი. თვითონ ბობი ასე ხუმრობდა ხოლმე: **"კრივი რომ ჩემი საქმე არ იყო, ამას მაშინ მივხვდი, როდესაც ზურგზემოკიდებული არა მხოლოდ რინგიდან გავყავდი ასისტენტებს, არამედ რინგზეც ზურგზემოკიდებულს მიმალასლასებდნენ ხოლმე".**

შემდეგ კი, ბროდვეიზე მიღწეული წარმატებების შემდეგ გაფორმდა კიდეც ის რეკორდული კონტრაქტი "ენ ბი სი"-სთან, რომელზეც ზემოთ ვსაუბრობდით. ბობი მალე მოექცა რეიტინგების სათავეში. ამას ხელი შეუწყო ბობის იუმორმა, გამრთობის ხალასმა ნიჭმა და შოუში ცნობილი სტუმრების მონაწილეობამაც - ჰოუპი ხომ ხან დორის დეის პატიჟებდა და ამღერებდა, ხან - ჯუდი გარლანდს, ფრენსის ლენგფორდს და ხანაც - გლორია ჯინს.

ზემოთ ვსაუბრობდით ბობ ჰოუპის პატრიოტიზმის გრძნობაზე, რამაც მის ამერიკულ კერპად ჩამოყალიბებაზე განსაკუთრებული გავლენა იქონია. ჰოუპის პატრიოტიზმი ამერიკული კულტურული ფასეულობების გაიდეალების გარდა, პრეზიდენტებთან მეგობრობაშიც გამოიხატებოდა. ეიზენჰაუერიდან ბილ კლინტონამდე – ჰოუპი თითოეულ პრეზიდენტს პირადად იცნობდა. მას თეთრ სახლში აშშ-ს 11 ლიდერისთვის აქვს შოუ მოწყობილი. პრეზიდენტმა კენედიმ ჰოუპს "აშშ-ს ყველაზე დამსახურებული კეთილი ნების ელჩი" უწოდა და მას კონგრესის ოქროს მედალი გადასცა. ჯილდოები საყვარელი შოუმენისთვის არც შემდეგმა ლიდერებმა დაიშურეს: ჯონსონმა მას თავისუფლების მედალი მიანიჭა, კარტერმა თეთრ სახლში 75 წლის იუბილე გადაუხადა, ჰარი ტრუმენმა სპეციალურად მისთვის ფორტეპიანოზე დაუკრა, ბილ კლინტონმა კი ხელოვნების ჯილდო გადასცა.

თეთრი სახლის ბინადართა და ჰოუპის მეგობრობა ოფიციალური მიღებებისა და წვეულებების ფარგლებსაც ხშირად სცილდებოდა და გოლფის მინდორზე გრძელდებოდა. როგორც გოლფის უდიდესი მოყვარული, ჰოუპი ხშირად თამაშობდა ხოლმე ეიზენჰაუერთან, ნიქსონთან, ფორდთან, რეიგანთან, უფროს ბუშთან და კლინტონთან. 1995 წელს კი ერთი შესანიშნავი შეხვედრა მოეწყო. გოლფის მშვენიერ მინდორზე ერთად გავიდნენ ბილ კლინტონი, უფროსი ჯორჯ ბუში, ჯერალდ ფორდი და ბობ ჰოუპი. თამაშის ბოლოს შოუმენი ხუმრობდა: **"კლინტონმა უმაღლესი ქულები დააგროვა, ფორდმა ყველაზე მეტი შეცდომები დაუშვა, ბუშმა ყველაზე მეტი ბურთი ისროლა მიზნისკენ, მე კი... ყველაზე მოხერხებულად და ხშირად ვიცრუე".**

დღეს დიდი წარმატებით ფუნქციონირებს ჰოუპის მიერ დაარსებული საქველმოქმედო ტურნირი Bob Hope/Chrysler Classic-ი, რომელშიც მხოლოდ მოყვარული ცნობილი სახეები და გოლფის სახელგანთქმული პროფესიონალები მონაწილეობენ. ტურნირს ეიზენჰაუერის სამედიცინო ცენტრში 35 მილიონი დოლარი აქვს გადარიცხული...

ჯონ სტეინბეკი ჰოუპზე ამბობდა: "ვერც კი წარმომიდგენია, რომ ის ასწრებს ამდენს, არის ყველგან, მუშაობს სულ და საბოლოო ჯამში გამოდის ძალზე წარმატებული. ის ნამდვილი მამაკაცია".

ასეთი აქტიური იყო კაცი, რომლის დაბადებიდან 100 წლის თავსაც დღეს მთელი ამერიკა აღნიშნავს. ჰოლივუდში იხსნება "ბობ ჰოუპის სკვერი", რომლის პრეზენტაციასაც მისი ოჯახის წევრები, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები და ცნობილი სახეები დაესწრებიან. ამერიკის მთავარი ტელეარხები გადასცემენ "ლარი კინგის შოუს", რომელშიც კინგი გაესაუბრება ჰოუპის ოჯახის წევრებს. იუბილარს გაიხსენებენ მშობლიურ ინგლისშიც - "ბი ბი სი" მის დაბადების დღეს სპეციალურ გადაცემას მიუძღვნის.

ისტორიას კი შემორჩება ერთი მოსწრებული ნათქვამი: "ბობ ჰოუპს რომ მეორე სიცოცხლე მისცეთ, ის თავისი ცხოვრების ხელახლა გავლას ვერაფრით მოასწრებს".

ბობ ჰოუპის ასი წლის იუბილე

ბობ ჰოუპი, დოროთი ლამური და ბინგ კროსბი ფილმში "გზა სინგაპურისკენ" (კინო-სტუდია "პარამაუნტი", 1940 წ.)

▶ 1903 წელი: 29 მაისს ინგლისში, ქვის ხელოსნისა და ოპერის მომღერლის ოჯახში დაიბადა მეხუთე ვაჟი – ლესლი თაუნს ჰოუპი. ჰოუპებს სულ შვიდი ვაჟი ჰყავდათ.

▶ 1907 წელი: ოჯახი ამერიკაში, ოჰაიოს შტატის ქალაქ კლივლენდში გადასახლდა. მათ ამერიკის მოქალაქეობა 1920 წელს მიიღეს.

▶ 1921 წელი: ჰოუპი მეგობარ გოგონასთან, მილდრედ როუზქუისტთან გადაიბირებს და ისინი ერთად იწყებენ ცეკვას ვოდევილის წარმოდგენებში.

▶ 1933 წელი: მომღერალი თამაშობს ბროდვეის მიუზიკლ "რობერტაში".

▶ 1934 წელი: ქორწინდება დოლორეს რიდზე. [illegible]

▶ 1937 წელი: პირველად იღებს მონაწილეობას რადიო-შოუში და სწორედ იქ ხვდება ახალგაზრდა და ნიჭიერ მომღერალს ბინგ კროსბის.

▶ 1938 წელი: ჰოუპი "ენ ბი სი"-სთან აფორმებს საკმაოდ ხანგრძლივ კონტრაქტს და ატარებს ყოველკვირეულ რადიო-შოუებს. თანამშრომლობა 1956 წლამდე გრძელდება.

▶ 1940 წელი: იღებს პირველ "საგზაო" ფილმს – "გზა სინგაპურისკენ", რომელშიც ბინგ კროსბი და დოროთი ლამურიც თამაშობენ.

▶ 1941 წელი: [illegible] სამხედრო პირების გართობის ტრადიციას და მსოფლიოს სხვადასხვა სამხედრო ბაზაზე ჯარისკაცების გასართობად ჩადის.

▶ 1948 წელი: ბობ ჰოუპი საშობაოდ ჩადის ბერლინში და ართობს ჯარისკაცებს, რომლებიც აშშ-ს მთავრობის მითითებით ე.წ. "ბერლინის გადაზიდვებში" არიან ჩართულნი.

▶ 1959 წელი: იღებს "ემის" ჯილდოს. მისი დამსახურება ასეთია: "ჰოუპი მსოფლიოს ყველა კუთხეში ადამიანებს სიცილის ნიჭით აჯილდოებს". "ოსკარის" ცერემონიალზე კი აჯილდოებენ ძალზე პრესტიჟული "ჯინ ჰერშოლტის ჰუმანიტარული პრიზით".

▶ 1990 წელი: დოლორესთან ერთად ჩადის საუდის არაბეთში და ოპერაცია "უდაბნოს ქარიშხლის" დაწყებამდე ამერიკელ ჯარისკაცებს ჩვეული სიხალისით ართობს.

▶ 1994 წელი: "ემით" ჯილდოვდება ტელეშოუ "ბობ ჰოუპი: 90 წელი", რომლის პროდიუსერიც მისი ქალიშვილი ლინდაა.

▶ 1997 წელი: კონგრესის გადაწყვეტილებით, ბობს "საპატიო ვეტერანის" ჯილდო გადასცეს. აშშ-ს ისტორიაში ჰოუპია პირველი ადამიანი, ვინაც ამ წოდებას ატარებს. აშშ-ს ფლოტი ახალი კლასის გემებიდან პირველს ბობ ჰოუპის სახელს არქმევს, ავიაცია კი – C-17-ის ახალ მოდელს ნათლავს ჰოუპის სახელით.

▶ 1998 წელი: ბრიტანეთის დედოფალი ელიზაბეთ მეორე რაინდის ტიტულს ანიჭებს.

▶ 2002 წელი: ლოს ანჯელესის [illegible] ქუჩას ოფიციალურად ანიჭებენ "ბობ ჰოუპის ვეტერანთა" ქუჩის სახელს.

Picture: Associated Press

© GRAPHIC NEWS

კუნძული იბიცა, გარეული ვარდი, ჰიპები და ... "ესკადა"

"ისი პარის" ახალი საჩუქარი

"ესკადას" ახალი სუნამო შეძლებული ჰიპებისთვის

ირინე სანებლიძე

პარფიუმერულ მაღაზიათა ქსელში "ისი პარი" რამდენიმე პარფიუმერული ბრენდია წარმოდგენილი. თითოეული მათგანი ყოველ წელს მინიმუმ ერთ ახალ სუნამოს მაინც უშვებს; ამიტომაც "ისი პარი" ყოველ ჯერზე ახალ-ახალ პრეზენტაციებს აწყობს.

"ესკადას" პირველი მოდების კოლექციის შემდეგ, ანუ 1993 წლიდან, ყოველი ახალი სუნამო სწორედ იმ ტენდენციებს გამოხატავს, რასაც "ესკადას" გაზაფხული-ზაფხულის კოლექცია ასახავს. ყოველი წლის გაზაფხულზე "ესკადა" ახალ, სეზონურ სუნამოს უშვებს, რომელიც მხოლოდ ერთხელ გამოდის. სეზონური სუნამოების დამკვიდრება "ესკადას" შემოღებული ტრადიციაა. ესკადა ტრადიციას არ ცვლის და მისი ყველა სუნამოს ფლაკონს ერთნაირი, გულის ფორმა აქვს; ყოველწლიურად, კოლექციის მიხედვით, მხოლოდ სუნამოს სურნელი იცვლება ხოლმე.

მეთერთმეტე სეზონის აღსანიშნავად, ესკადას შემოქმედებითმა დირექტორმა ბრაიან რენიმ გააცოცხლა 70-ანი წლების სტილი და 2003 წლის გაზაფხული/ზაფხულის კოლექციაში Ibiza Hippie-ს თემით წარმოაჩინა.

ბრაიან რენის, ეტყობა, კუნძული იბიცა, თავბრუდამხვევ გართობათა საერთაშორისო ცენტრი, განსაკუთრებით მოსწონს.

როგორც ცნობილია, კუნძულს, განსაკუთრებით კი - დედაქალაქს ეივიზას 24 საათის განმავლობაში ღვიძავს. 80 ათასი ადგილობრივი მცხოვრებისთვის და ათიათასობით ტურისტისთვის იბიცაზე დაშვებულია ყველაფერი, რასაც ფანტაზია გასწვდება, რასაც ადამიანი მოიფიქრებს და მოისურვებს.

იბიცას შთაგონების გარდა, ბრაიან რენი ჰიპებითაც მოხიბლულია. ის დარწმუნებულია, რომ თამამი ჰიპების ხიბლი - ეს არის ფერებითა და ორიგინალობით გამოხატული მაღალი მოდა და რომ ისინი ზაფხულს უფრო საინტერესოს ხდიან.

ამ მხურვალე და თავისუფალი ზაფხულის სიმბოლოა სვირინგი - გარეული ვარდი, რომელიც 2003 წლის ესკადას კოლექციის სიმბოლოც გახდა. ვარდისფერი ვარდის სვირინგი გამოსახულია Ibiza Hippie–ის ტუალეტის წყლის კოლოფზეც. გულის ფორმის ფლაკონი, რომელიც ასევე "ესკადას" სიმბოლოა, ორ ფერშია წარმოდგენილი: გამჭირვალე შუშა თანდათან მუქ ვარდისფრად იფერება.

მხარზე სვირინგი - ეკლიანი ვარდი, ჯინსები, საოცარი ქალურობა და მიმზიდველობა... მას შეუძლია იბიცას სანაპიროზე შეუჩერებლად იცეკვოს - დღისით და ღამით... ასეთია ესკადას წარმოსახვის ქალი, რომლისთვისაც განკუთვნილია Ibiza Hippie და რომელიც „ისი პარის" მაღაზიათა ქსელის სიახლეა.

15-სანტიმეტრიანი ქუსლით ღამეულ სიბნელეში

ავთო ცქვიტინიძის დეფილე აჭარა მიუზიკ ჰოლში

ავთო ცქვიტინიძის აზიური მოდელები ქართველმა გოგონებმა მშვენივრად მოირგეს.

ფოტო: [illegible]

თამარ სუხიშვილი

გუშინდელი ღამე ჩვენს ქალაქში ჩვეულებრივი იყო. "აჭარა მიუზიკ ჰოლში" კი აზიური ღამე ჩამოწვა. "აზიური ღამე-2003" – ასე დაარქვა დიზაინერმა ავთო ცქვიტინიძემ თავის ახალ კოლექციას, რომელიც აჭარა მიუზიკ ჰოლში წარმოადგინა.

თბილისში ამ ღამის დადგომას დიდი ხანია ინტერესით ელოდნენ გართობა-სანახაობის მოყვარულები, მოდის მიმდევრები თუ უბრალო ცნობისმოყვარეები. სინოპტიკოსებმა 28 მაისისთვის ჩვეული პროგნოზი გააკეთეს, რომელიც, როგორც ყოველთვის, ნაწილობრივ გამართლდა. ამ დღისთვის შოუბიზნესური პროგნოზიც გაკეთდა – ცვალებადი სტილი, მაქსიმალურად მინიმალური ან მაქსიმალურად მაქსიმალური სიგრძე (კაბის), ფერადოვნება და აქსესუარების სიუხვე. ეს პროგნოზი, კი მთლიანად გამართლდა.

"მიუზიკ ჰოლის" შესასვლელთან ხალხმა ცხრის ნახევრისთვის დაიწყო შეკრება. ცხრა საათისთვის უკვე დარბაზისკენ დაიძრნენ – ჩხრეკა, ნაცნობუცნობების მოკითხვა, კევის ღეჭვატკაცუნი, კისკისი, ენერგიული ბოლთის ცემა... ბევრი ხალხი მოვიდა: ბადრი პატარკაციშვილიდან დაწყებული ქართველი ესტრადის მომღერლებით დამთავრებული. არავინ ჩქარობდა. ჩვენება ცხრა საათისთვის იყო დანიშნული. ცხადია, ცხრაზე არ დაწყებულა. ისე, ასეთი "ტუსოვკებისთვის" დეფილე საკმაოდ პუნქტუალურად დაიწყო, ასე ათი საათისათვის.

ცქვიტინიძის ახალი კოლექცია საკმაოდ განსხვავებული იყო მისი ძველი კოლექციებისგან. "აზიურ ღამეში" დიზაინერმა ორიგინალური სტილური გადაწყვეტა შემოგვთავაზა: სტილთა სინთეზი აღმოსავლური ელფერით და აღმოსავლური მელოდიებით: ფოლკლორის, არაბული-თურქული ჰანგების "დიფ ფორესტისებური" ელექტრონული ნაზავით. "მიუზიკ ჰოლში" დემონსტრირებული მოდელები, პირობითად, ორ კატეგორიად შეიძლებოდა დაგვეყო: კლასიკური აზიური მოდელები და აზია+მოდერნი, სადაც აზიური ორნამენტები მოხდენილად ერწყმოდა თანამედროვე სამოსს, მაგალითად, შარვალი "მილიტარი" და აზიური ზედატანი ან თვლებით მოოჭვილი ქამარი, ანდა სპორტული შორტი ჭრელ პერანგთან ერთად.

ცქვიტინიძის ყველა მოდელი ძვირფასი, ნაირფერი ქსოვილისგანაა დამზადებული, ნაქარგობები ხელით შესრულებულია. კოლექციაში ყურადღებას იქცევს ასევე ხელნაკეთი აქსესუარები და სამკაული, მათ შორის, ვერცხლის სამკაულები.

უნდა ითქვას, რომ ჩვენებაში მონაწილე ოთხი სააგენტოს - "იმიჯ-ცენტრის", "შარმის", "ნატალისა" და "ამსას" მოდელებმა, მართლაც რომ, გმირულად გაართვეს თავი გუშინდელ დეფილეს. ხუმრობა საქმე ხომ არაა, 15-სანტიმეტრიანი ქუსლით პოდიუმზე გავლა, მერე რა, რომ ფეხსაცმელი პლატფორმაა და წინ 4-სანტიმეტრზეა შემაღლებული.

უკაცობა ძნელი ყოფილა

რას ჩივის მერაია ქერი

თუკი "შპიგელს" გადახედავთ, აღმოაჩენთ, რომ სიმდიდრესა და სახელგანთქმულობასაც თავისი ნაკლი ჰქონია. თუნდაც ის, რომ ცხოვრების თანამგზავრის მონახვა ჭირს. ეს მომღერალმა მერაია ქერიმ თავად გამოსცადა. "მამაკაცის გაცნობასაც ველარ ვახერხებ. ეს დიდი პრობლემაა," განაცხადა ქალმა, რომელზეც მრავალი ძლიერი სქესის წარმომადგენელი ოცნებობს.

როგორც გაირკვა, 2001 წლის შემდეგ, რაც მომღერალ ლუის მიგელს დაშორდა, მერაია სულ მარტოა. ერთდღიან ურთიერთობებს 33 წლის მომღერალი არ ცნობს – ის ჭეშმარიტი გრძნობის მოლოდინშია, ამიტომ ცდილობს, მარტოობის ჟამი მაქსიმალურად გამოიყენოს და საკუთარ თავზე იზრუნოს. "თუმცა, ხშირად მინდა ხოლმე, რომ ჩემს გვერდით მამაკაცს ვხედავდე, მაგრამ რა გაეწყობა."

მერაია ვენესუელელი მამისა და ირლანდიელი დედის შვილია – ამიტომ აქვს ასეთი უჩვეულო კანის ფერი: არც თეთრია, არც შავი. დედასთან ერთად როცა იყო, ვერავინ ხვდებოდა, ასეთი შავი რატომ გაუჩნდა, მამისთვის კი ერთხელ გამვლელს უკითხავს, ეს გოგო სად მოიტაცეო...

მშობლები გაიყარნენ, დედა ღამის კლუბში მომღერალი იყო, ამიტომ მერაია სულ მარტო რჩებოდა ხოლმე და იმას აკეთებდა, რაც უხაროდა: მაცივრიდან ყინულს ჭამდა, ტელევიზორს მიშტერებოდა და ხშირად უსმენდა არეტა ფრანკლინს და სტივ უანდერს. მერაიაც ამღერდა და მათ მიბაძვას ცდილობდა.

პატარა მერაიას "მფარველი ანგელოზი" უფროსი ძმა ყოფილა, მორგანი. ალბათ იმიტომ, რომ გაურკვევლად ფერადკანიანი იყო, გოგონას ხშირად დასცინოდნენ ხოლმე, და ძმა, მიუხედავად იმისა, რომ ეპილეფსია ჰქონდა და თავადაც უჭირდა, ყოველთვის მის დაცვას ცდილობდა. სწორედ ძმამ დაუჭირა მხარი მის არჩევანს, მომღერალი გამხდარიყო, და ნაცნობების დახმარებით მანჰეტენის ერთ სტუდიაში მოაწყო სამუშაოდ.

იმხანად მერაიას სიყვარულისთვის არ ეცალა: ძალიან ბევრი საქმე ჰქონდა: სკოლა, სიმღერა, დროებითი სამსახური ხან მიმტანად, ხან დამლაგებლად. ვერც პირველი წარმატების შემდეგ ამოისუნთქა – 1988 წელს მერაიამ წვეულებაზე კომპანია "კოლუმბიას" ერთ-ერთი დირექტორი, ტომი მოტოლა გაიცნო, რომელმაც ის დიდი შოუბიზნესის სამყაროში შეიყვანა. ამის შემდეგ გოგონას ერთიორად მეტი საქმის კეთება უწევდა.

1993 წელს კი სასწაული მოხდა – მოტოლა და კერი, სოლიდური ორმოცი წლის მამაკაცი და ოცი წლის პერსპექტიული მომღერალი დაქორწინდნენ. დიდებული ქორწილი იყო, ჰავაის კუნძულებზე გატარებული თაფლობის თვე – კიდევ უკეთესი.

მოგზაურობიდან დაბრუნებული მერაია საქმეს გაათკეცებული ენთუზიაზმით შეუდგა. მაგრამ ამ დროს თავი მისმა ნათესავებმა წამოყვეს: გოგო გაუმდიდრდათ, და მათაც ფული მოუნდათ. ჯერ ყოფილი მამინაცვალი გამოცხადდა, ბრძანა, ოჯახი მერაიამ დამინგრია და ზარალი ამინაზღაუროსო; ამის შემდეგ ნარკომანი, შიდსით მომაკვდავი და მოადგა კარზე, ტომი მოტოლას დიდი პროტესტის მიუხედავად მერაიას ბავშვი დაუტოვა და მერე სასამართლოში უჩივლა, შვილი მომტაცაო. მოტოლას ადვოკატებს უსაქმოდ ჯდომა არ ემუქრებოდათ, მოტოლა გაგიჟების გზას ადგა, და საბრალო მერაიას ვეღარც ფული ახარებდა, ვეღარც ბილბორდები და ვეღარც პლატინის დისკები. საბოლოოდ, ის მოტოლას გაშორდა.

ამის შემდეგ ბევრი რამ შეიცვალა, პირველ რიგში, მომღერლის იმიჯი. მის პირველ დამოუკიდებელ კლიპს, რომელშიც მან საზოგადოებას მოლოდინი გაუცრუა და ატირებული და საცოდავი გოგო კი არა, ლამის მდედრი ჯეიმს ბონდი იყო, კრიტიკოსებმა "მიდი, რა, ტომი, გაიარე!" უწოდეს. თან მერაიამ მეგობარიც გაიჩინა – კოლორადოში, სათხილამურო კურორტზე, პოპულარული ლათინოამერიკელი მომღერალი, მიგელ ლუისი გაიცნო და იქვე რომანიც გააჩაღა.

მართალია, მერაიას თავი ვაჟკაცურად ეჭირა, მაგრამ, როგორც ჩანს, მაინც ძალიან უჭირდა, იმიტომ რომ ერთ დღესაც დიდი ისტერიკა მოაწყო, ჭურჭელი დალეწა და შემდეგ, დიდი დეპრესიით, საავადმყოფოში ამოყო თავი. მართალია, არც იქ მოასვენეს: იმავე საავადმყოფოში მყოფი პაციენტები მისი ჯანმრთელობის შესახებ ინფორმაციას ჟურნალისტებს აწვდიდნენ, ცხადია, სათანადო ანაზღაურების საფასურად. მოტეხილ მომღერალს მხოლოდ მთელი მსოფლიოდან ჩამოსული თაყვანისმცემლების ბარათები ანუგეშებდა: "ყველაფერი დაივიწყე, მერაია, ჩვენ ყოველთვის გვეყვარები!"

ამჟამად მერაია კვლავ ჯანმრთელია, მაგრამ ყველანაირი ავადმყოფობის მიმართ პათოლოგიური შიში გაუჩნდა. ივნისში სინგაპურში კონცერტი უნდა ჩაეტარებინა და გადათქვა – ატიპური პნევმონიის ეშინია. მანამდე ჩინეთსა და ჰონკონგშიც ვერ ჩაიტყუეს. მართალია, ორგანიზატორებს დაჰპირდა, ნოემბერში ვიმღერებო, მაგრამ კაცმა არ იცის, მანამდე ან სინგაპურს რა დაემართება, ან მერაიას.

კროსვორდი

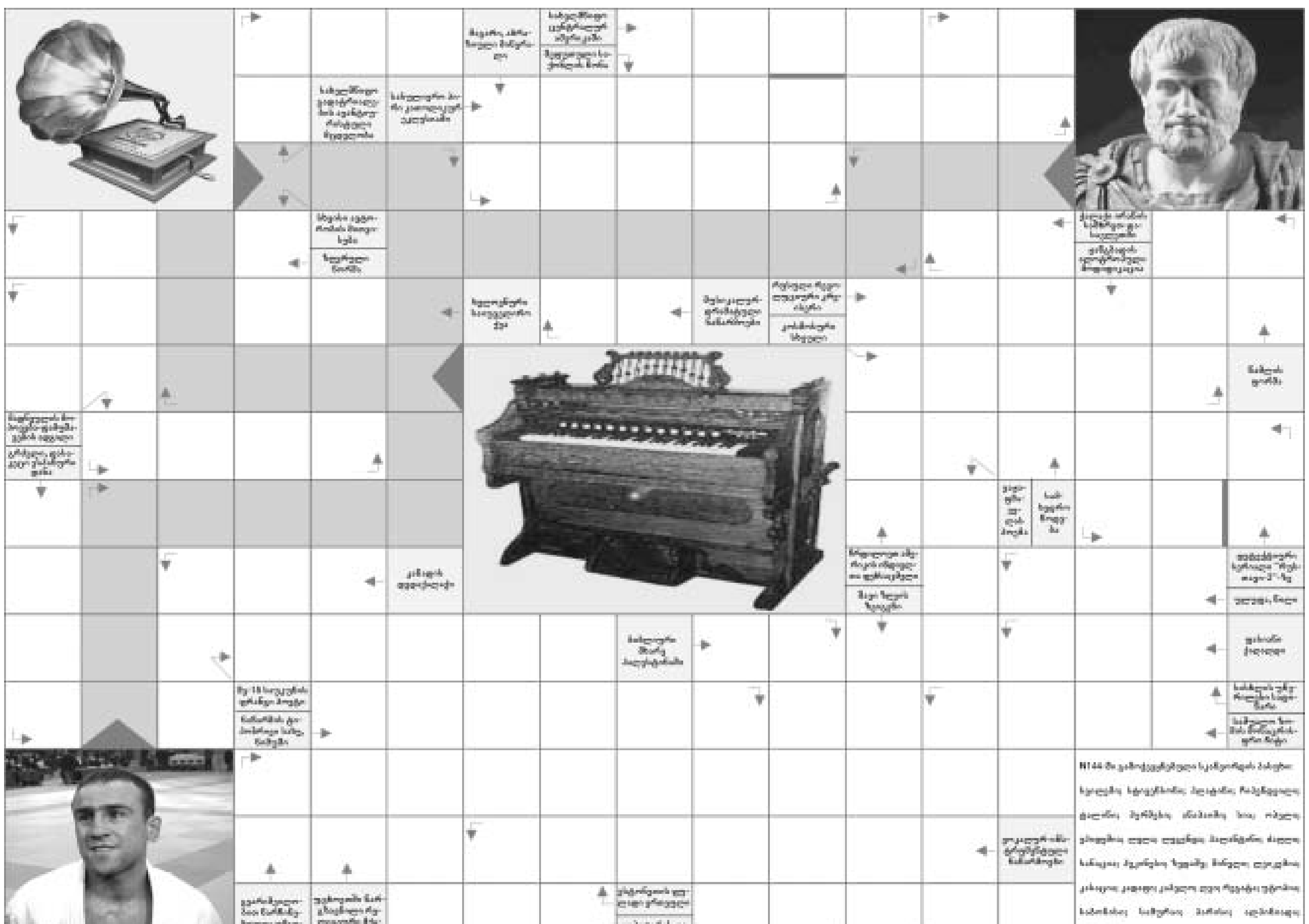

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი (GIPA) 2003 წლის 1 ივნისს აცხადებს მიღებას

ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის ერთწლიან სამაგისტრო პროგრამაზე.

მაგისტრის დიპლომი ადგილობრივი მმართველობის და თვითმმართველობის დარგში

- ერთწლიანი ორსემესტრიანი პროგრამა ქართულ ენაზე
- პროგრამის სრული გადასახადი 600 აშშ დოლარი (ლარებში)
- სასწავლო პროგრამა შემუშავებულია ამერიკელ ექსპერტებთან პარტნიორობით
- პროგრამას ტექნიკურ და ფინანსურ დახმარებას უწევენ უცხოელი პარტნიორები

მისაღები პროცედურა

- საბუთების მიღება 1 ივნისიდან 5 ივლისამდე
- მისაღები პროცედურები (წერითი ტესტი და გასაუბრება) ივლისის თვეში
- სწავლა დაიწყება 1 სექტემბერს.

აბიტურიენტებს მოეთხოვებათ:

- უმაღლესი განათლების დიპლომი ნებისმიერი სპეციალობით
- მაღალი ინტელექტი და განათლების დონე.
- სფეროსადმი პროფესიული ინტერესი და მოტივაცია
- რეგიონებიდან კვალიფიკაციის ასამაღლებლად მოსულ სპეციალისტებს ეძლევათ გარკვეული უპირატესობა შერჩევის პროცესში.

დამატებითი ინფორმაციისათვის:

GIPA: თბილისი, ბროსეს ქუჩა 2
ტელ/ფაქსი: 93 14 66,
ელ-ფოსტა: admin@gipa.ge
www.gipa.ge და www.lgic.info

Georgian Institute of Public Affairs

თქვენი რეკლამა ჩვენს გაზეთში

20-24-24
20-00-24

წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.
წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.